

GOBARTO

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE

GRUPY GOBARTO S.A.

ZA ROK ZAKOŃCZONY DNIA 31 GRUDNIA 2017 ROKU

WRAZ ZE SPRAWOZDANIEM Z BADANIA NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA

Zatwierdzono dnia 21 marca 2018 roku

Wybrane dane finansowe	5
skonsolidowany Rachunek zysków i strat	6
skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	7
Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	8
Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	10
Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	11
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające	12
1 Informacje ogólne	12
2 Skład Zarządu jednostki dominującej	12
3 Skład Grupy	12
4 Zmiany w składzie Grupy	15
4.1 Nabycie jednostki zależnej Bekpol sp. z o.o.	15
4.2 Nabycie jednostki zależnej Meat-Pac sp. z o.o.	15
4.3 Nabycie jednostki zależnej Polskie Biogazownie „Energy-Zalesie” sp. z o.o.	15
4.4 Zakup Zorganizowanej Części Przedsiębiorstwa	15
4.5 Nabycie jednostki zależnej JAMA sp. z o.o.	15
4.6 Nabycie jednostki zależnej Zakłady Mięsne Silesia S.A.	16
5 Zatwierdzenie sprawozdania finansowego	16
6 Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach	16
6.1 Profesjonalny osąd	16
6.2 Niepewność szacunków i założeń	16
7 Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego	18
7.1 Oświadczenie o zgodności	19
7.2 Waluta funkcjonalna i waluta sprawozdań finansowych	19
8 Zmiany stosowanych zasad rachunkowości	19
9 Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie	20
9.1 Wdrożenie MSSF 15	20
9.2 Wdrożenie MSSF 9	21
9.3 Wdrożenie MSSF 16	22
9.4 Wdrożenie pozostałych standardów i interpretacji	23
10 Istotne zasady rachunkowości	24
10.1 Zasady konsolidacji	24
10.2 Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	25
10.3 Wycena do wartości godziwej	26
10.4 Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej	27
10.5 Rzeczowe aktywa trwałe	28
10.6 Połączenia jednostek i nabycia udziałów	28
10.7 Aktywa biologiczne	28
10.8 Nieruchomości inwestycyjne	29
10.9 Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	30
10.10 Aktywa niematerialne	30
10.10.1 Wartość firmy	31
10.11 Leasing	32
10.12 Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych	32
10.13 Koszty finansowania zewnętrznego	33
10.14 Aktywa finansowe	33

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego załączone na stronach od 12 do 83 stanowią jego integralną część.

10.15	Utrata wartości aktywów finansowych	34
10.15.1	Aktywa ujmowane według zamortyzowanego kosztu	34
10.15.2	Aktywa finansowe wykazywane według kosztu	35
10.15.3	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	35
10.16	Pochodne instrumenty finansowe i zabezpieczenia	35
10.16.1	Zabezpieczenie wartości godziwej	36
10.16.2	Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	36
10.16.3	Zabezpieczenia udziałów w aktywach netto w podmiocie zagranicznym	37
10.17	Zapasy	37
10.18	Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	37
10.19	Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	37
10.20	Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne	37
10.21	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	38
10.22	Rezerwy	38
10.23	Odprawy emerytalne	39
10.24	Przychody	39
10.24.1	Sprzedaż towarów i produktów	39
10.24.2	Świadczenie usług	39
10.24.3	Odsetki	39
10.24.4	Dywidendy	39
10.24.5	Przychody z tytułu wynajmu (leasingu operacyjnego)	39
10.24.6	Dotacje rządowe	40
10.25	Podatki	40
10.25.1	Podatek bieżący	40
10.25.2	Podatek odroczony	40
10.25.3	Podatek od towarów i usług	41
10.26	Zysk netto na akcję	41
11	Segmenty operacyjne	41
12	Przychody i koszty	46
12.1	Pozostałe przychody operacyjne	46
12.2	Pozostałe koszty operacyjne	47
12.3	Przychody finansowe	48
12.4	Koszty finansowe	48
12.5	Koszty według rodzajów	48
12.6	Koszty amortyzacji	49
12.7	Koszty świadczeń pracowniczych	49
13	Składniki innych całkowitych dochodów	49
14	Podatek dochodowy	49
14.1	Obciążenie podatkowe	49
14.2	Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej	50
14.3	Odroczony podatek dochodowy	50
15	Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS	51
16	Zysk przypadający na jedną akcję	52
17	Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty	52
18	Rzeczowe aktywa trwałe	53

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego załączone na stronach od 12 do 83 stanowią jego integralną część.

19	Leasing.....	55
19.1	Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego – Grupa jako leasingobiorca	55
20	Nieruchomości inwestycyjne.....	56
21	Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży.....	58
22	Połączenia jednostek – rozliczenia nabycie jednostek zależnych	59
22.1	Rozliczenie nabycia udziałów przez spółkę zależną AGRO GOBARTO sp. z o.o. w spółce pod firmą Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe FERMA-POL sp. z o.o. – rozliczenie ostateczne	59
22.2	Rozliczenie nabycia udziałów w spółce pod firmą BEKPOL sp. z o.o. – rozliczenie ostateczne.....	60
22.3	Rozliczenie nabycia udziałów w spółce pod firmą MEAT-PAC sp. z o.o. – rozliczenie ostateczne	62
22.4	Rozliczenie nabycia udziałów przez spółkę zależną Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe FERMA-POL sp. z o.o. w spółce pod firmą Polskie Biogazownie „Energy-Zalesie” sp. z o.o. – rozliczenie ostateczne	63
22.5	Rozliczenie nabycia przez jednostkę dominującą Zorganizowanej Części Przedsiębiorstwa – rozliczenie ostateczne	64
22.6	Nabycie jednostki zależnej JAMA sp. z o.o. – rozliczenie prowizoryczne.....	66
22.7	Nabycie jednostki zależnej Zakłady Mięsne Silesia S.A. - rozliczenie prowizoryczne.....	67
23	Aktywa niematerialne	69
24	Wartość firmy i znaki towarowe	70
24.1	Analiza wrażliwości	72
25	Pozostałe aktywa.....	75
25.1	Pozostałe aktywa finansowe	75
25.2	Pozostałe aktywa niefinansowe	75
26	Świadczenia pracownicze	75
26.1	Świadczenia emerytalne	75
27	Zapasy.....	76
28	Aktywa biologiczne.....	76
29	Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	77
30	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	78
31	Kapitał podstawowy i kapitały zapasowe/ rezerwowe	79
31.1	Kapitał podstawowy.....	79
31.1.1	Wartość nominalna akcji	79
31.1.2	Prawa akcjonariuszy	79
31.1.3	Akcjonariusze o znaczącym udziale	79
32	Kapitał zapasowy.....	80
32.1	Niepodzielony wynik finansowy oraz ograniczenia w wypłacie dywidendy	80
32.2	Udziały niekontrolujące	80
33	Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki.....	81
34	Instrumenty finansowe	83
34.1	Wartości godziwe poszczególnych klas instrumentów finansowych	83
34.2	Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat w podziale na kategorie instrumentów finansowych	83
35	Rezerwy.....	85
35.1	Zmiany stanu rezerw	85
36	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, pozostałe zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe.....	86
36.1	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe.....	86
36.2	Pozostałe zobowiązania niefinansowe.....	86
36.3	Rozliczenia międzyokresowe.....	87

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego załączone na stronach od 12 do 83 stanowią jego integralną część.

37	Zobowiązania warunkowe.....	87
37.1	Zobowiązania warunkowe	87
37.2	Sprawy sądowe	88
37.3	Rozliczenia podatkowe.....	89
38	Informacje o podmiotach powiązanych	90
38.1	Jednostka dominująca wyższego szczebla	91
38.2	Warunki transakcji z podmiotami powiązаныmi	91
38.3	Wynagrodzenie wyższej kadry kierowniczej Grupy	91
38.3.1	Wynagrodzenie wypłacone lub należne członkom Zarządu, członkom Rady Nadzorczej Grupy oraz pozostałym członkom głównej kadry kierowniczej	91
39	Informacje o wynagrodzeniu biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych	91
40	Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym	92
40.1	Ryzyko stopy procentowej	92
40.2	Ryzyko walutowe	93
40.3	Ryzyko makroekonomiczne	96
40.4	Ryzyko kredytowe	96
40.5	Ryzyko związane z płynnością	96
41	Zabezpieczenia	97
42	Zarządzanie kapitałem.....	97
43	Struktura zatrudnienia	98
44	Różnice kursowe z przeliczenia	98
45	Zdarzenia następujące po dniu bilansowym	98
45.1	Postawienie spółki PorkPro sp. z o.o. s.k. w stan likwidacji	98
45.2	Ustanowienie hipoteki	98
45.3	Sprzedaż nieruchomości inwestycyjnej.....	99
45.4	Aneks do umowy kredytowej.....	99

WYBRANE DANE FINANSOWE

	w tys. PLN		w tys. EUR	
	Rok zakończony 31 grudnia 2017	Rok zakończony 31 grudnia 2016	Rok zakończony 31 grudnia 2017	Rok zakończony 31 grudnia 2016
Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	1 768 795	1 454 296	416 707	332 357
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	39 934	41 829	9 408	9 559
Zysk (strata) brutto	26 533	33 390	6 251	7 631
Zysk (strata) netto	20 970	31 110	4 940	7 110
			-	-
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	61 622	55 203	14 517	12 616
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	- 17 533	- 37 720	- 4 131	- 8 620
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	- 38 331	- 5 328	- 9 030	- 1 218
Przepływy pieniężne netto, razem	5 757	12 155	1 356	2 778
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Aktywa, razem	1 057 438	773 765	253 528	174 902
Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	631 895	367 455	151 501	83 059
Zobowiązania długoterminowe	79 430	81 407	19 044	18 401
Zobowiązania krótkoterminowe	552 465	286 049	132 457	64 658
Kapitał własny	425 543	406 310	102 027	91 842
Kapitał zakładowy	278 002	278 002	66 653	62 840
Liczba akcji (w szt.)	27 800 229	27 800 229	27 800 229	27 800 229
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w PLN/ EUR)	0,75	1,12	0,18	0,26
Wartość księgowa na jedną akcję (w PLN/EUR)	15,31	14,62	3,67	3,30

Do przeliczania pozycji bilansowych w sprawozdaniu finansowym przyjęto średni kurs NBP z ostatniego dnia roboczego w poszczególnych okresach:

- **4,1709** EUR/PLN z dnia 31 grudnia 2017 roku
- **4,4240** EUR/PLN z dnia 31 grudnia 2016 roku

Dla przeliczenia poszczególnych pozycji w rachunku zysków i strat oraz dla przepływów pieniężnych zastosowano średnie roczne kursy:

- **4,2447** EUR/PLN za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 roku
- **4,3757** EUR/PLN za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 roku

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2017	Rok zakończony 31 grudnia 2016
Działalność kontynuowana		(przeeksztalcone)	
Przychody ze sprzedaży produktów i usług		759 030	622 769
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów		1 009 765	831 527
Przychody ze sprzedaży		1 768 795	1 454 296
Koszt własny sprzedanych produktów i usług	12.5	- 680 503	- 555 505
Koszt sprzedanych towarów i materiałów		- 889 689	- 729 785
Koszt własny sprzedaży		- 1 570 192	- 1 285 290
Zysk/(strata) brutto ze sprzedaży		198 603	169 006
Pozostałe przychody operacyjne	12.1	12 544	20 521
Koszty sprzedaży	12.5	- 117 706	- 103 468
Koszty ogólnego zarządu	12.5	- 44 507	- 31 392
Pozostałe koszty operacyjne	12.2	- 9 000	- 12 838
Zysk/(strata) z działalności operacyjnej		39 934	41 829
Przychody finansowe	12.3	312	631
Koszty finansowe	12.4	- 13 713	- 9 070
Zysk/(strata) brutto		26 533	33 390
Podatek dochodowy	14	- 5 563	- 2 280
Zysk/(strata) netto z działalności kontynuowanej		20 970	31 110
Działalność zaniechana			
Zysk/(strata) za okres z działalności zaniechanej		-	-
Zysk/(strata) netto za okres przypadający:		20 970	31 110
- akcjonariuszom jednostki dominującej		20 970	31 110
- akcjonariuszom niekontrolującym		-	-
Zysk/(strata) na jedną akcję:			
- podstawowy z zysku za rok przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej		0,75	1,12
- podstawowy z zysku z działalności kontynuowanej za rok przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej		0,75	1,12
- rozwodniony z zysku za rok przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej		0,75	1,12
- rozwodniony z zysku z działalności kontynuowanej za rok przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej		0,75	1,12

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku

	<i>Nota</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2017</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2016</i>
Zysk/(strata) netto za okres		20 970	31 110
Inne całkowite dochody			
<i>Pozycje podlegające przeklasyfikowaniu do zysku/(straty) w kolejnych okresach sprawozdawczych:</i>			
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		- 2 112	- 429
Zabezpieczenia przepływów pieniężnych	34	374	269
Inne całkowite dochody netto podlegające przeklasyfikowaniu do zysku/(straty) w kolejnych okresach sprawozdawczych		- 1 738	- 161
CAŁKOWITY DOCHÓD ZA OKRES, PRZYPADAJĄCY		19 232	30 950
- akcjonariuszom podmiotu dominującego		19 232	30 950
- akcjonariuszom niekontrolującym		-	-

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

na dzień 31 grudnia 2017 roku

	<i>Nota</i>	<i>31 grudnia 2017</i>	<i>31 grudnia 2016</i> <i>(przekształcone)</i>
AKTYWA			
Aktywa trwałe		673 148	458 232
Rzeczowe aktywa trwałe	18	479 406	319 050
Trwałe aktywa biologiczne	28	11 225	12 455
Nieruchomości inwestycyjne	20	41 263	14 345
Aktywa niematerialne	23	14 391	7 952
Wartość firmy	24	93 253	73 605
Znak towarowy	24	18 633	17 400
Pozostałe aktywa finansowe (długoterminowe)	25.1	1 334	1 583
Należności długoterminowe		133	3
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	14.3	13 495	11 737
Pozostałe aktywa niefinansowe (długoterminowe)	25.2	15	102
Aktywa obrotowe		355 309	258 264
Zapasy	27	70 203	34 876
Aktywa biologiczne	28	49 376	49 979
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	29	148 686	99 408
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	30	62 090	56 333
Pozostałe aktywa niefinansowe (krótkoterminowe)	25.2	24 954	17 668
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	21	28 981	57 269
SUMA AKTYWÓW		1 057 438	773 765

Grupa GOBARTO S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
(w tysiącach złotych)

	<i>Nota</i>	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016 <i>(przekształcone)</i>
PASYWA			
Kapitał własny (przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej)		425 543	406 310
Kapitał podstawowy		278 002	278 002
Kapitał zapasowy		153 519	140 917
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		-30 654	-28 542
Pozostałe kapitały rezerwowe		1 896	-374
Zyski zatrzymane/ Niepokryte straty		22 780	16 307
Udziały niekontrolujące		-	-
Zobowiązania długoterminowe		79 430	81 407
Oprocentowane kredyty i pożyczki	33	18 957	55 503
Rezerwy na zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych netto	35	1 071	337
Zobowiązania finansowe	36.1	31 187	17 242
Pozostałe zobowiązania niefinansowe	36.2	4 500	-
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	14.3	19 847	4 027
Przychody przyszłych okresów	36.3	3 868	4 298
Zobowiązania krótkoterminowe		552 465	286 048
Bieżąca część oprocentowanych kredytów i pożyczek	33	179 310	113 134
Rezerwy na zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych netto	35	108	48
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	36.1	205 991	147 790
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		463	139
Zobowiązania finansowe	36.1	14 568	4 756
Pozostałe zobowiązania niefinansowe	36.2	137 061	13 356
Rozliczenia międzyokresowe	36.3	5 050	3 352
Przychody przyszłych okresów	36.3	6 010	752
Pozostałe rezerwy	35	3 904	2 721
Zobowiązania razem		631 895	367 455
SUMA PASYWÓW		1 057 438	773 765

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego załączone na stronach od 12 do 83 stanowią jego integralną część.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2017	Rok zakończony 31 grudnia 2016
<i>(przekształcone)</i>			
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk/(strata) netto		20 970	31 110
Korekty o pozycje:		40 652	24 093
Amortyzacja	12.6	30 121	22 012
(Zysk)/ strata z tytułu różnic kursowych		-	160
(Zysk)/strata na działalności inwestycyjnej		-	11 475
(Zwiększenie)/ zmniejszenie stanu należności		21 549	15 257
(Zwiększenie)/ zmniejszenie stanu zapasów		3 128	14 583
Zwiększenie/ (zmniejszenie) stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek		-	5 244
Przychody z tytułu odsetek	12.3	-	258
Koszty z tytułu odsetek (zapłacone)	12.4	6 890	7 080
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych		2 768	29
Zmiana stanu rezerw	35.1	1 026	1 052
Pozostałe		1	105
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		61 622	55 203
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych		15 037	5 740
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych		-	28 281
Nabycie jednostek zależnych po potrąceniu przejętych środków pieniężnych		-	16 579
Z aktywów finansowych		1 713	1 358
Pozostałe		-	2 758
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		-	37 720
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Splata zobowiązań z tytułu leasingu finansowego	19.1	-	3 875
Wpływy z tytułu zaciągnięcia pożyczek/kredytów		137 159	31 425
Splata pożyczek/kredytów		-	25 798
Odsetki zapłacone	12.4	-	7 080
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		-	5 328
Zwiększenie/(zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		5 757	12 155
Środki pieniężne na początek okresu	30	56 333	44 178
Środki pieniężne na koniec okresu		62 090	56 333

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego załączony na stronach od 12 do 83 stanowią jego integralną część.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku

	Kapitał podstawowy	Kapitał zapasowy	Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zyski zatrzymane/niepokryte straty	Razem	Udziały niekontrolujące	Kapitał własny ogółem
Na dzień 1 stycznia 2017	278 002	140 917	- 28 542	- 374	16 307	406 310	-	406 310
Zysk/strata netto za okres	-	-	-	-	20 970	20 970	-	20 970
Inne całkowite dochody za okres	-	-	2 112	374	-	1 738	-	1 738
Całkowity dochód za okres	-	-	2 112	374	20 970	19 232	-	19 232
Podział zysku/pokrycie straty	-	12 601	-	1 896	- 14 496	-	-	-
Na dzień 31 grudnia 2017	278 002	153 519	- 30 654	1 896	22 780	425 543	-	425 543

za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku – (przekształcone)

	Kapitał podstawowy	Kapitał zapasowy	Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zyski zatrzymane/niepokryte straty	Razem	Udziały niekontrolujące	Kapitał własny ogółem
Na dzień 1 stycznia 2016	278 002	121 034	- 28 113	- 643	5 185	375 465	-	375 465
Zysk/strata netto za okres	-	-	-	-	24 672	24 672	-	24 672
Zysk na okazjnym nabyciu udziałów w spółce PPH Ferma-Pol sp. z o.o. (nota 22.1)	-	-	-	-	6 438	-	-	6 438
Inne całkowite dochody za okres	-	-	429	269	-	160	-	160
Całkowity dochód za okres	-	-	429	269	31 110	30 950	-	30 950
Zmiany w strukturze własności spółek zależnych	-	4 847	-	-	4 847	-	-	4 847
Podział zysku/pokrycie straty	-	15 037	-	-	15 037	-	-	15 037
Inne	-	-	-	-	104	104	-	104
Na dzień 31 grudnia 2016	278 002	140 917	- 28 542	- 374	16 307	406 310	-	406 310

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego załączane na stronach od 12 do 83 stanowią jego integralną część.

ZASADY (POLITYKI) RACHUNKOWOŚCI ORAZ DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE

1 Informacje ogólne

Grupa Kapitałowa GOBARTO S.A. („Grupa”) składa się ze spółki GOBARTO S.A. („jednostka dominująca”, „Spółka”) i jej spółek zależnych (patrz Nota 3). Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy obejmuje rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku oraz zawiera dane porównawcze za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku.

Jednostka dominująca jest wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego dla miasta stołecznego Warszawy prowadzonego przez Sąd Rejonowy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000094093.

Jednostce dominującej nadano numer statystyczny REGON 411141076.

Czas trwania jednostki dominującej oraz jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej jest nieoznaczony.

Podstawowym przedmiotem działania Grupy jest:

1. Chów i hodowla świń
2. Produkcja mięsa wieprzowego
3. Produkcja konserw, przetworów z mięsa, z podrobów mięsnych
4. Sprzedaż hurtowa mięsa i wyrobów mięsnych
5. Produkcja rolna
6. Produkcja roślinna

2 Skład Zarządu jednostki dominującej

W skład Zarządu jednostki dominującej na dzień 31 grudnia 2017 roku wchodził:

Dariusz Formela	Prezes Zarządu
Roman Miler	Wiceprezes Zarządu
Rafał Oleszak	Wiceprezes Zarządu
Przemysław Koźlakiewicz	Wiceprezes Zarządu

Od dnia 31 grudnia 2017 roku do dnia publikacji, tj. 21 marca 2018 roku nie było zmian w składzie Zarządu jednostki dominującej.

3 Skład Grupy

Jednostką dominującą Grupy jest Gobarto S.A. z siedzibą w Warszawie przy ul. Kłobuckiej 25. Przedmiotem działalności Spółki jest skup, ubój, rozbiór i przerób mięsa wieprzowego oraz dystrybucja mięsa i wędlin; zamrażanie oraz składowanie produktów spożywczych.

W skład Grupy GOBARTO S.A. wchodzi następujące spółki zależne:

Grupa GOBARTO S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

<i>Jednostka</i>	<i>Siedziba</i>	<i>Zakres działalności</i>	<i>Procentowy udział Grupy w kapitale</i>	
			<i>31 grudnia 2017</i>	<i>31 grudnia 2016</i>
Agro Bieganów sp. z o.o.	Bieganów 19 69-108 Cybinka	produkcja roślinna, chów bydła mięsnego oraz hodowla trzody chlewnej w pełnym cyklu produkcyjnym	100%	100%
Agro Gobarto sp. z o.o. (dawnie Agro Duda sp. z o.o.)	Grąbkowo 73 63-930 Jutrosin	hodowla trzody chlewnej	100%	100%
Agro Net sp. z o.o.	Grąbkowo 73 63-930 Jutrosin	działalność roślinna	100%	100%
Agroferm sp. z o.o.	Grąbkowo 73 63-930 Jutrosin	hodowla trzody chlewnej, produkcja roślinna	100%	100%
Agroprof sp. z o.o.	Grąbkowo 73 63-930 Jutrosin	produkcja roślinna zbóż	100%	100%
Bekpol sp. z o.o.	ul. Wrocławska 83 58-306 Wałbrzych	hurtowa sprzedaż mięsa, wędlin i drobiu	100%	-
Bio Gamma sp. z o.o.	Grąbkowo 73 63-930 Jutrosin	działalność z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii	100%	100%
Bio Delta sp. z o.o.	Grąbkowo 73 63-930 Jutrosin	działalność z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii	100%	100%
Bioenergia sp. z o.o.	Grąbkowo 73 63-930 Jutrosin	tucz trzody chlewnej	100%	100%
Polskie Biogazownie „Energy-Zalesie” Sp. z o.o.	ul. Krucza 24/26 00-526 Warszawa	działalność z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii	100%	-
Brassica sp. z o.o.	Grąbkowo 73 63-930 Jutrosin	grupa producencka-sprzedaży roślin oleistych	100%	100%
Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Usługowe Ferma-Pol sp. z o.o.	Zalesie 46-146 Domaszowice	produkcja roślinna, oraz hodowla trzody chlewnej	100%	100%
Gobarto Hodowca sp. z o.o. (dawnie Hodowca sp. z o.o.)	Grąbkowo 73 63-930 Jutrosin	grupa producencka-sprzedaży trzody chlewnej	100%	100%
Insignia Management sp. z o.o.	Grąbkowo 73 63-930 Jutrosin	pośrednictwo w zakupie na rzecz grupy	100%	100%
Jama sp. z o.o.	ul. Wysockiego 17, 58-300 Wałbrzych	hurtowa sprzedaż mięsa, wędlin, drobiu i serów	100%	-
Makton Nieruchomości Sp. z o.o.	ul. Kłobucka 25 02-699 Warszawa	sprzedaż nieruchomości	100%	100%
Meat-Pac sp. z o.o.	ul. Wrocławska 83 58-306 Wałbrzych	rozbiór mięsa drobiowego	100%	-
Netbrokers Polska sp. z o.o.	ul. Kłobucka 25 02-699 Warszawa	zarządzanie spółką Netbrokers Polska sp. z o.o. sp. K	100%	100%
Netbrokers Polska sp. z o.o. sp. K.	ul. Cystersów 22 31-553 Kraków	działalność handlowa	100%	100%
Plon sp. z o.o.	Grąbkowo 73 63-930 Jutrosin	grupa producencka-sprzedaż zbóż	100%	100%

Grupa GOBARTO S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

Gobarto Dziczyzna sp. z o.o. (dawniej Polski Koncern Mięсны Dziczyzna sp. z o.o.)	Grąbkowo 73 63-930 Jutrosin	skup i przerób zwierzyny łownej	100%	100%
PorkPro Polska sp. z o.o.	ul. Kłobucka 25 02-699 Warszawa	zarządzanie spółką Pork Pro sp. z o.o. sp. k.	100%	100%
PorkPro Polska sp. z o.o. Sp.K.	ul. Kłobucka 25 02-699 Warszawa	zakup warchlaków i trzody chlewnej; handle mięsem	100%	100%
Rolpol sp. z o.o.	Grąbkowo 73 63-930 Jutrosin	produkcja roślinna zbóż	100%	100%
Tigra Trans sp. z o.o.	ul. Kłobucka 25 02-699 Warszawa	zarządzanie spółką Tigra Trans Sp. Z o.o. sp. k.	100%	100%
Tigra Trans sp. z o.o. sp. K.	ul. Kłobucka 25 02-699 Warszawa	usługi transportowe	100%	100%
Rosan Agro sp. z o.o.	ul. Pasiczna 135 79035 Lwów; Ukraina	produkcja żywca	100%	100%
Pieprzyk Rohatyń sp. z o.o.	ul. Pasiczna 135 79035 Lwów; Ukraina		100%	100%
Dom Handlowy Rosana	ul. Pasiczna 135 79035 Lwów; Ukraina	sprzedaż i dystrybucja wędlin	100%	100%
Dom Handlowy Rosana Plus	ul. Pasiczna 135 79035 Lwów; Ukraina	sprzedaż i dystrybucja wędlin	100%	100%
PP Świniokompleks Zoria	ul. Pasiczna 135 79035 Lwów; Ukraina		100%	100%
PF "MK" Rosana	ul. Pasiczna 135 79035 Lwów; Ukraina	ubój, rozbiór, produkcja wędlin oraz sprzedaż wędlin oraz mięsa	100%	100%
Zakłady Mięсны Silesia S.A.	ul. Opolska 22 40-084 Katowice	produkcja wyrobów z mięsa, wyłączając wyroby z mięsa drobiowego, sprzedaż hurtowa mięsa i wyrobów z mięsa	100%	-
Silesia Pet Foods sp. z o.o.	ul. Baczyńskiego 165 41-203 Sosnowiec	produkcja i sprzedaż gotowej karmy dla zwierząt domowych	100%	-
Vital Food Silesia sp. z o.o.	ul. Baczyńskiego 165 41-203 Sosnowiec	wytwarzanie i sprzedaż gotowych posiłków i dań	100%	-
Silesia Logistics sp. z o.o.	ul. Baczyńskiego 165 41-203 Sosnowiec	usługi transportowe	100%	-
Samba sp. z o.o.	ul. Opolska 18 31-323 Kraków	sprzedaż detaliczna mięsa i wyrobów z mięsa	100%	-
Panteon S.A.	ul. Gliwicka 12/12 40-079 Katowice	Działalność firm centralnych (head offices) i holdingów z wyłączeniem holdingów finansowych	100%	-
Centrum Dystrybucji Imperium sp. z o.o.	ul. Zagrodnia 6 43-512 Bestwinka	przetwarzanie, konserwowanie i sprzedaż mięsa z drobiu	100%	-
Meat Market sp. z o.o.	ul. Baczyńskiego 165 41-203 Sosnowiec	sprzedaż detaliczna mięsa i wyrobów z mięsa	100%	-

Na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz na dzień 31 grudnia 2016 roku udział w ogólnej liczbie głosów posiadany przez Grupę w podmiotach zależnych jest równy udziałowi Grupy w kapitałach tych jednostek.

4 Zmiany w składzie Grupy

4.1 Nabycie jednostki zależnej Bekpol sp. z o.o.

W dniu 3 stycznia 2017 roku jednostka dominująca nabyła udziały w spółce pod firmą BEKPOL spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Wałbrzychu. Przedmiotem transakcji było nabycie 100% udziałów, tj. 238.980 udziałów, każdy o wartości nominalnej 50 złotych, o łącznej wartości nominalnej 11.949.000 złotych. Szczegółowe rozliczenie nabycia udziałów opisuje nota 22.2.

4.2 Nabycie jednostki zależnej Meat-Pac sp. z o.o.

W dniu 3 stycznia 2017 roku jednostka dominująca nabyła udziały w spółce pod firmą Meat-Pac spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Wałbrzychu. Przedmiotem nabycia było 100% udziałów, tj. 100 udziałów, każdy o wartości nominalnej 50 złotych, o łącznej wartości nominalnej 5.000 złotych. Szczegółowe rozliczenie nabycia udziałów opisuje nota 22.3.

4.3 Nabycie jednostki zależnej Polskie Biogazownie „Energy-Zalesie” sp. z o.o.

W dniu 10 kwietnia 2017 roku spółka zależna PPH Ferma-Pol sp. z o.o. nabyła udziały w spółce pod firmą Polskie Biogazownie „Energy-Zalesie” spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie. Przedmiotem transakcji było nabycie 100% udziałów, tj. 600 udziałów, każdy o wartości nominalnej 100 złotych, o łącznej wartości nominalnej 60.000 złotych. Szczegółowe rozliczenie nabycia udziałów opisuje nota 22.4.

4.4 Zakup Zorganizowanej Części Przedsiębiorstwa

W dniu 31 października 2017r. 31 października 2017 roku Spółka zawarła z Cedrbo S.A. (nabycie pod wspólną kontrolą) umowę kupna:

- zorganizowanej części przedsiębiorstwa stanowiącą zorganizowany zespół składników materialnych i niematerialnych przeznaczonych do prowadzenia działalności gospodarczej polegającej na produkcji przetworzonej w zakładzie przetwórstwa w Ciechanowie, za cenę wynoszącą 24.685.600 PLN netto,
- zorganizowanej części przedsiębiorstwa stanowiącej zorganizowany zespół składników materialnych i niematerialnych przeznaczonych do prowadzenia działalności gospodarczej polegającej na sprzedaży detalicznej wędlin oraz mięsa w dwudziestu pięciu sklepach firmowych, za cenę wynoszącą 3.314.400 PLN netto.
- Płatność zostanie zapłacona w dwóch ratach, w następujący sposób:
- do 30 czerwca 2018 r. Spółka zapłaci kwotę 14.000.000 PLN
- do dnia 31 grudnia 2018 r. Spółka zapłaci pozostałą kwotę, tj. 14.000.000 PLN
- Szczegółowe rozliczenie nabycia udziałów opisuje nota 22.5.

4.5 Nabycie jednostki zależnej JAMA sp. z o.o.

W dniu 2 listopada 2017 roku jednostka dominująca nabyła udziały w spółce pod firmą JAMA spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Wałbrzychu. Przedmiotem transakcji było nabycie 100% udziałów, tj. 3.000 udziałów, każdy o wartości nominalnej 50 złotych, o łącznej wartości nominalnej 150.000 złotych. Szczegółowe rozliczenie nabycia udziałów opisuje nota 22.6.

4.6 Nabycie jednostki zależnej Zakłady Mięsne Silesia S.A.

W dniu 1 grudnia 2017 roku Spółka nabyła akcje spółki Zakłady Mięsne Silesia Spółka Akcyjna z siedzibą w Katowicach od CEDROB S.A. (nabycie pod wspólną kontrolą).

Przedmiotem transakcji było nabycie 100% akcji, tj. 5.500.000 akcji, każdy o wartości nominalnej 0,50 złotych, o łącznej wartości nominalnej 2.750.000 złotych.

Ustalona w Transakcji cena nabycia 100% akcji spółki ZM Silesia S.A. wynosiła 78.000.000 PLN.

Płatność nastąpi w dwóch ratach:

- 30.000.000 PLN do dnia 30 czerwca 2018r.
- 48.000.000 PLN do dnia 31 grudnia 2018r.

Szczegółowe rozliczenie nabycia udziałów opisuje nota 22.7.

5 Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd w dniu 21 marca 2018 roku.

6 Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

6.1 Profesjonalny osąd

Sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy wymaga od Zarządu jednostki dominującej osądów, szacunków oraz założeń, które mają wpływ na prezentowane przychody, koszty, aktywa i zobowiązania i powiązane z nimi noty oraz ujawnienia dotyczące zobowiązań warunkowych. Niepewność co do tych założeń i szacunków może spowodować istotne korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w przyszłości.

W procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości Zarząd dokonał następujących osądów, które mają największy wpływ na przedstawiane wartości bilansowe aktywów i zobowiązań.

Klasyfikacja umów leasingowych

Grupa dokonuje klasyfikacji leasingu jako operacyjnego lub finansowego w oparciu o ocenę, w jakim zakresie ryzyko i pożytki z tytułu posiadania przedmiotu leasingu przypadają w udziale leasingodawcy, a w jakim leasingobiorcy. Ocena ta opiera się na treści ekonomicznej każdej transakcji.

6.2 Niepewność szacunków i założeń

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym. Grupa przyjęła założenia i szacunki na temat przyszłości na podstawie wiedzy posiadanej podczas sporządzania sprawozdania finansowego. Występujące założenia i szacunki mogą ulec zmianie na skutek wydarzeń w przyszłości wynikających ze zmian rynkowych lub zmian niebędących pod kontrolą Grupy. Takie zmiany są odzwierciedlane w szacunkach lub założeniach w chwili wystąpienia.

Utrata wartości aktywów trwałych

Na dzień 31 grudnia 2017r. kapitalizacja rynkowa Grupy była niższa od wartości księgowej jej kapitału własnego (o 206 mln. PLN) wskazując tym samym na potencjalną utratę wartości aktywów trwałych Grupy.

Grupa przeprowadziła testy na utratę wartości aktywów trwałych. Wymagało to oszacowania wartości użytkowej ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego należą te aktywa trwałe. Oszacowanie wartości użytkowej polega na ustaleniu przyszłych przepływów pieniężnych generowanych przez ośrodek wypracowujący

środki pieniężne i wymaga ustalenia stopy dyskontowej do zastosowania w celu obliczenia bieżącej wartości tych przepływów. Przyjęte w tym celu założenia zostały przedstawione w nocie 24.

Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego

Grupa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione. Zarząd szacuje, że ujęte składniki aktywów z tytułu podatku odroczonego będą realizowane. Szczegóły dotyczące rozliczenia podatku odroczonego przedstawiono w nocie 14.3.

Stawki amortyzacyjne

Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego majątku trwałego oraz aktywów niematerialnych. Grupa corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków. W wyniku weryfikacji przeprowadzonej w 2017 roku nie dokonano zmian stawek amortyzacji.

Okres ekonomicznej użyteczności aktywów niematerialnych

Grupa na moment ujęcia składnika aktywów niematerialnych ustala szacowany okres ekonomicznej użyteczności. Grupa posiada zarówno aktywa niematerialne o określonym, jak i nieokreślonym okresie ekonomicznej użyteczności. Przyjęte okresy ekonomicznej użyteczności są weryfikowane corocznie. Dla aktywów niematerialnych, dla których okres użyteczności nie został ustalony Grupa przeprowadza okresowo testy z tytułu utraty wartości.

Aktywa biologiczne

Wartość godziwa aktywów biologicznych została określona na podstawie cen rynkowych obowiązujących na moment wyceny. Założenia przyjęte do wyceny aktywów biologicznych przedstawiono w nocie 28.

Nieruchomości inwestycyjne

Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych została określona na podstawie operatów szacunkowych rzeczoznawców majątkowych lub posiadanych ofert zakupu. Grupa corocznie dokonuje aktualizacji wartości nieruchomości. Przyjęte w tym celu założenia zostały przedstawione w nocie 20.

Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży

Wartość godziwa aktywów trwałych do sprzedaży została określona na podstawie operatów szacunkowych rzeczoznawców majątkowych lub posiadanych ofert zakupu – nota 21.

Wycena rezerw z tytułu świadczeń pracowniczych

Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych zostały oszacowane przez Grupę za pomocą metod aktuarialnych. Przyjęte w tym celu założenia zostały przedstawione w nocie 26.1.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość godziwą instrumentów finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek ustala się wykorzystując odpowiednie techniki wyceny. Przy wyborze odpowiednich metod i założeń Grupa kieruje się profesjonalnym osądem. Sposób ustalenia wartości godziwej poszczególnych instrumentów finansowych został przedstawiony w nocie 34.1.

Niepewność związana z rozliczeniami podatkowymi

Regulacje dotyczące podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych oraz obciążeń związanych z ubezpieczeniami społecznymi podlegają częstym zmianom. Te częste zmiany powodują brak odpowiednich punktów odniesienia, niespójne interpretacje oraz nieliczne ustanowione precedensy, które mogłyby mieć zastosowanie. Obowiązujące przepisy zawierają również niejasności, które powodują różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych, zarówno pomiędzy organami państwowymi jak i organami państwowymi i przedsiębiorstwami.

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności (na przykład kwestie celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i grzywien, a wszelkie

dodatkowe zobowiązania podatkowe, wynikające z kontroli, muszą zostać zapłacone wraz z wysokimi odsetkami. Te warunki powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest większe niż w krajach o bardziej dojrzałym systemie podatkowym.

W konsekwencji, kwoty prezentowane i ujawniane w sprawozdaniach finansowych mogą się zmienić w przyszłości w wyniku ostatecznej decyzji organu kontroli podatkowej.

Z dniem 15 lipca 2016 r. do Ordynacji Podatkowej zostały wprowadzone zmiany w celu uwzględnienia postanowień Ogólnej Klauzuli Zapobiegającej Nadużyciom (GAAR). GAAR ma zapobiegać powstawaniu i wykorzystywaniu sztucznych struktur prawnych tworzonych w celu uniknięcia zapłaty podatku w Polsce. GAAR definiuje unikanie opodatkowania jako czynność dokonaną przede wszystkim w celu osiągnięcia korzyści podatkowej, sprzecznej w danych okolicznościach z przedmiotem i celem przepisy ustawy podatkowej. Zgodnie z GAAR taka czynność nie skutkuje osiągnięciem korzyści podatkowej, jeżeli sposób działania był sztuczny. Wszelkie występowanie (i) nieuzasadnionego dzielenia operacji, (ii) angażowania podmiotów pośredniczących mimo braku uzasadnienia ekonomicznego lub gospodarczego, (iii) elementów wzajemnie się znoszących lub kompensujących oraz (iv) inne działania o podobnym działaniu do wcześniej wspomnianych, mogą być potraktowane jako przesłanka istnienia sztucznych czynności podlegających przepisom GAAR. Nowe regulacje będą wymagać znacznie większego osądu przy ocenie skutków podatkowych poszczególnych transakcji.

Klauzulę GAAR należy stosować w odniesieniu do transakcji dokonanych po jej wejściu w życie oraz do transakcji, które zostały przeprowadzone przed wejściem w życie klauzuli GAAR, ale dla których po dacie wejścia klauzuli w życie korzyści były lub są nadal osiągane. Wdrożenie powyższych przepisów umożliwi polskim organom kontroli podatkowej kwestionowanie realizowanych przez podatników prawnych ustaleń i porozumień, takich jak restrukturyzacja i reorganizacja grupy.

Grupa ujmuje i wycenia aktywa lub zobowiązania z tytułu bieżącego i odroczonego podatku dochodowego przy zastosowaniu wymogów MSR 12 Podatek dochodowy w oparciu o zysk (stratę podatkową), podstawę opodatkowania, nierozliczone straty podatkowe, niewykorzystane ulgi podatkowe i stawki podatkowe, uwzględniając ocenę niepewności związanych z rozliczeniami podatkowymi. Gdy istnieje niepewność co do tego, czy i w jakim zakresie organ podatkowy będzie akceptował poszczególne rozliczenia podatkowe transakcji, Grupa ujmuje te rozliczenia uwzględniając ocenę niepewności

7 Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem nieruchomości inwestycyjnych, instrumentów pochodnych oraz aktywów biologicznych, które są wyceniane według wartości godziwej.

Wartość bilansowa ujętych zabezpieczanych aktywów i zobowiązań jest korygowana o zmiany wartości godziwej, które można przypisać ryzyku, przed którym te aktywa i zobowiązania są zabezpieczone.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych („PLN”), a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach PLN.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez spółki Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień 31.12.2017 jeden z kowenantów finansowych wynikających z Umowy kredytowej z PEKAO osiągnął wartość niższą niż wymagana w Umowie. Wskaźnik udziału kapitałów własnych w sumie bilansowej wyniósł 40,24 % wobec wymaganego wg Umowy 45%.

W dniu 20 marca 2018r. Spółka podpisała z bankiem PeKaO S.A. aneks do umowy kredytowej ustanawiający obniżoną wartość graniczną wskaźnika na dzień 31 grudnia 2017 roku, w konsekwencji czego Spółka spełniła wszystkie wskaźniki finansowe, a więc uzyskała pewność, iż kredyt nie zostanie postawiony w stan natychmiastowej wymagalności.

Biorąc pod uwagę fakt, iż aneks został zawarty w dniu 20 marca 2018 roku, a więc po zakończeniu okresu sprawozdawczego zakończonego dnia 31 grudnia 2017 roku, Spółka przeklasyfikowała część długoterminową zobowiązań z tytułu kredytu w kwocie 121 mln złotych do bieżącej części oprocentowanych kredytów i pożyczek w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, zgodnie z MSR 1 „Prezentacja sprawozdań

finansowych” par 74. Wartość aktywów obrotowych na 31 grudnia 2017r. wynosi 355.309 tys. PLN, natomiast zobowiązań krótkoterminowych 552.465 tys. PLN. Powstała różnica w wartości 197.156 tys. PLN wynika przede wszystkim z opisanego wyżej przeklasyfikowania zobowiązań kredytowych z długoterminowych do krótkoterminowych (121 mln. PLN). Pozostały niedobór Zarząd planuje pokryć 5s7DA.

Na dzień zatwierdzenia do publikacji niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez spółki Grupy, poza PorkPro Polska sp. z o.o. s.k. o likwidacji której podjęto decyzję 1 stycznia 2018r. Likwidacja PorkPro Polska sp. z o.o. s.k. nie oznacza zaprzestania lub zagrożenia działalności Grupy ani nie wpływa na utratę wartości aktywów w którymś z segmentów Grupy. Udział przychodów ze sprzedaży PorkPro Polska sp. z o.o. s.k. do przychodów ze sprzedaży całej Grupy wynosi 9,71%.

7.1 Oświadczenie o zgodności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonymi przez UE („MSSF UE”). Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w UE proces wprowadzania standardów MSSF, MSSF mające zastosowanie do tego sprawozdania finansowego nie różnią się od MSSF UE.

MSSF UE obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”). Niektóre jednostki Grupy prowadzą swoje księgi rachunkowe zgodnie z polityką (zasadami) rachunkowości określonymi przez Ustawę z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości („Ustawa”) z późniejszymi zmianami i wydanymi na jej podstawie przepisami („polskie standardy rachunkowości”), inne według Ustawy o rachunkowości i sprawozdawczości finansowej na Ukrainie, Krajowymi Standardami Rachunkowości oraz innymi dokumentami normatywnymi w zakresie organizacji ewidencji księgowej („ukraińskie standardy rachunkowości”) oraz Niemieckim Kodeksem Handlowym („niemieckie standardy rachunkowości”). Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera korekty niezawarte w księgach rachunkowych jednostek Grupy wprowadzone w celu doprowadzenia sprawozdań finansowych tych jednostek do zgodności z MSSF.

7.2 Waluta funkcjonalna i waluta sprawozdań finansowych

Skonsolidowane sprawozdania finansowe Grupy zostały przedstawione w PLN, które są również walutą funkcjonalną jednostki dominującej. Dla każdej z jednostek zależnych ustalana jest waluta funkcjonalna i aktywa oraz zobowiązania danej jednostki są mierzone w tej walucie funkcjonalnej. Walutą funkcjonalną jednostek zależnych z siedzibą w Polsce objętych niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym jest złoty polski. Walutą funkcjonalną spółek z siedzibą na Ukrainie jest hrywna ukraińska.

8 Zmiany stosowanych zasad rachunkowości

Zasady (polityki) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za rok zakończony 31 grudnia 2016 roku, za wyjątkiem przedstawionych poniżej. Poniższe zmiany do MSSF, zostały zastosowane w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich datą wejścia w życie, jednak nie miały one istotnego wpływu na zaprezentowane i ujawnione informacje finansowe lub nie miały zastosowania do transakcji zawieranych przez Grupę:

- Zmiany do MSR 12 Ujmowanie aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego w odniesieniu do niezrealizowanych strat
Zmiany doprecyzowują kwestie związane z powstawaniem ujemnych różnic przejściowych w przypadku instrumentów dłużnych wycenianych według wartości godziwej, oszacowaniem prawdopodobnego przyszłego dochodu do opodatkowania oraz oceną, czy wypracowany dochód pozwoli na zrealizowanie ujemnych różnic przejściowych. Zmiany mają zastosowanie retrospektywne.

- Zmiany do MSR 7 Inicjatywa dotycząca ujawniania informacji
Zmiany zobowiązują jednostkę do ujawnienia informacji, które umożliwiają użytkownikom sprawozdań finansowych ocenę zmian zobowiązań wynikających z działalności finansowej. Nie jest wymagane przedstawienie informacji porównawczych za poprzednie okresy.
- Zmiany MSSF 12 Ujawnianie informacji na temat udziałów w innych jednostkach będące częścią Zmian wynikających z przeglądu MSSF 2014-2016
Zmiany doprecyzowują, że wymogi określone w standardzie mają zastosowanie także do udziałów jednostki w jednostkach zależnych, wspólnych ustaleniach umownych (tj. wspólnych działaniach lub wspólnych przedsięwzięciach), jednostkach stowarzyszonych lub jednostkach strukturyzowanych niepodlegających konsolidacji, które zostały sklasyfikowane (lub włączone do grupy do zbycia, która została sklasyfikowana) jako przeznaczone do sprzedaży lub jako działalność zaniechana zgodnie z MSSF 5 Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana.

Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnego innego standardu, interpretacji lub zmiany, które zostały opublikowane, lecz dotychczas nie weszły w życie w świetle przepisów Unii Europejskiej.

9 Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie

Następujące standardy i interpretacje zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, jednak nie weszły jeszcze w życie:

9.1 Wdrożenie MSSF 15

Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej 15 Przychody z umów z klientami („MSSF 15”), który został wydany w maju 2014 roku, a następnie zmieniony w kwietniu 2016 roku ustanawia tzw. Model Pięciu Kroków rozpoznawania przychodów wynikających z umów z klientami. Zgodnie z MSSF 15 przychody ujmuje się w kwocie wynagrodzenia, które – zgodnie z oczekiwaniem jednostki – przysługuje jej w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług klientowi. Nowy standard zastąpi wszystkie dotychczasowe wymogi dotyczące ujmowania przychodów zgodnie z MSSF. Standard ma zastosowanie w odniesieniu do rocznych okresów sprawozdawczych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku i później. Wcześniejsze stosowanie jest dozwolone.

Grupa ma prawo wyboru pełnego bądź zmodyfikowanego podejścia retrospektywnego, a przepisy przejściowe przewidują pewne praktyczne rozwiązania.

Grupa prowadzi działalność w obszarze:

1. Sprzedaż produktów:

- a) Mięso
- b) Mięso - dziczyzna
- c) Wędliny
- d) Zboża
- e) Tuczniaki
- f) Usługi transportowe

Jeżeli umowa zawiera tylko jedno zobowiązanie do wykonania świadczenia – sprzedaż towaru, Grupa ocenia, że wpływ przyjęcia MSSF 15 na ujmowanie przychodów oraz wyniki finansowe Grupy z tytułu takich umów nie będzie istotny. Przychód będzie rozpoznawany w określonym momencie, tj. gdy klient uzyska kontrolę nad towarem.

W ramach oceny wpływu wprowadzenia MSSF 15, Grupa rozważyła m.in. następujące aspekty:

i. Wynagrodzenie zmienne

Niektóre umowy z klientami zawierają kwoty zmienne wynagrodzenia w związku z udzielaniem upustów, rabatów, premii za wyniki.

Zgodnie z MSSF 15, jeśli wynagrodzenie określone w umowie obejmuje kwotę zmienną, jednostka szacuje kwotę wynagrodzenia, do którego będzie uprawniona w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług na rzecz klienta i zalicza do ceny transakcyjnej część lub całość kwoty wynagrodzenia zmiennego wyłącznie w takim zakresie, w jakim istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że nie nastąpi odwrócenie znaczącej części kwoty wcześniej ujętych skumulowanych przychodów w momencie, kiedy ustanie niepewność co do wysokości wynagrodzenia zmiennego.

Grupa szacuje, że wdrożenie MSSF 15 nie będzie miało wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku.

- Prawo do zwrotu – nie dotyczy.

Grupa oczekuje, że nie będzie wpływu w związku z przyjęciem MSSF 15 na sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku

ii. Gwarancje

Grupa nie udziela gwarancji na sprzedawane towary.

W wyniku powyższego Grupa przyjęcie MSSF 15 nie będzie miało wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku.

- 2. Zaliczki otrzymane od klientów** - Grupa prezentuje zaliczki otrzymane od klientów w pozycji „Zobowiązania z tytułu dostaw i usług”. Wszystkie otrzymane zaliczki są krótkoterminowe, zaraz po otrzymaniu zaliczki realizowane jest zamówienie. Zgodnie z obecną polityką (zasadami) rachunkowości Grupa nie ujmuje kosztów z tytułu odsetek od otrzymanych zaliczek.
- 3. Wymogi w zakresie prezentacji i ujawniania informacji** - Grupa dokonała analizy poszczególnych kategorii przychodów oraz zawartych umów pod kątem wpływu zastosowania MSSF 15 na sposób rozpoznawania przychodów, w tym w szczególności pod kątem momentu oraz wysokości ujmowanego przychodu, jak również zweryfikowała poprawność prezentacji poszczególnych kategorii przychodów. Grupa ocenia, że wpływ tych ujawnień nie będzie istotny.
- 4. Inne korekty** - Wymogi dotyczące ujmowania i wyceny zgodnie z MSSF 15 mają również zastosowanie do ujmowania i wyceny zysku/ straty ze sprzedaży aktywów niefinansowych (takich jak rzeczowe aktywa trwałe oraz aktywa niematerialne), w sytuacji gdy taka sprzedaż nie odbywa się w normalnym toku prowadzenia działalności gospodarczej. W ocenie Grupy wpływ przyjęcia MSSF 15 nie powinien być jednak istotny.

Podsumowując, Grupa oczekuje, że wdrożenia MSSF 15 nie będzie miał wpływu na sposób ujmowania przychodów.

9.2 Wdrożenie MSSF 9

W lipcu 2014 roku Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej 9 Instrumenty finansowe („MSSF 9”). MSSF 9 obejmuje trzy aspekty związane z instrumentami finansowymi: klasyfikację i wycenę, utratę wartości oraz rachunkowość zabezpieczeń. MSSF 9 obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku i później, z możliwością wcześniejszego zastosowania.

Grupa planuje zastosować MSSF 9 od dnia wejścia w życie standardu, bez przekształcania danych porównawczych.

W 2017 roku Grupa przeprowadziła szczegółową ocenę wpływu wprowadzenia MSSF 9 na stosowane przez Grupę zasady (politykę) rachunkowości w odniesieniu do działalności Grupy lub jej wyników finansowych. Niniejsza ocena jest oparta na aktualnie dostępnych informacjach i może podlegać zmianom wynikającym z

pozyskania racjonalnych i możliwych do udokumentowania dodatkowych informacji w okresie, kiedy Grupa zastosuje MSSF 9 po raz pierwszy.

Grupa nie spodziewa się istotnego wpływu wprowadzenia MSSF 9 na sprawozdanie z sytuacji finansowej oraz kapitał własny. W wyniku zastosowania MSSF 9, nie zmieni się klasyfikacja instrumentów finansowych.

a) Klasyfikacja i wycena

Grupa nie spodziewa się istotnego wpływu na sprawozdanie z sytuacji finansowej oraz kapitały własne, w związku z zastosowaniem MSSF 9 w obszarze klasyfikacji i wyceny. Oczekuje się, że wszystkie aktywa finansowe wyceniane dotychczas w wartości godziwej, dalej pozostaną wyceniane w wartości godziwej.

Należności handlowe są utrzymywane dla uzyskania przepływów pieniężnych wynikających z umowy, a Grupa nie sprzedaje należności handlowych w ramach faktoringu – będą one nadal wyceniane w zamortyzowanym koszcie przez wynik finansowy. Grupa korzysta z praktycznego zwolnienia i dla należności handlowych poniżej 12 miesięcy nie identyfikuje istotnych elementów finansowania.

b) Utrata wartości

Grupa przeprowadziła analizę i ocenia, że w związku z charakterem należności z tytułu dostaw i usług, odpis z tytułu utraty wartości nie wzrośnie.

c) Rachunkowość zabezpieczeń

Ponieważ MSSF 9 nie zmienia ogólnych zasad funkcjonowania rachunkowości zabezpieczeń Grupy, zastosowanie MSSF 9 nie będzie miało istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

Zarząd ocenia, że zastosowanie standardu nie będzie miało istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.

9.3 Wdrożenie MSSF 16

W styczniu 2016 roku Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości wydała Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej 16 Leasing („MSSF 16”), który zastąpił MSR 17 Leasing, KIMSF 4 Ustalenie, czy umowa zawiera leasing, SKI 15 Leasing operacyjny – specjalne oferty promocyjne oraz SKI 27 Ocena istoty transakcji wykorzystujących formę leasingu. MSSF 16 określa zasady ujmowania dotyczące leasingu w zakresie wyceny, prezentacji i ujawniania informacji.

MSSF 16 wprowadza jednolity model rachunkowości leasingobiorcy i wymaga, aby leasingobiorca ujmował aktywa i zobowiązania wynikające z każdego leasingu z okresem przekraczającym 12 miesięcy, chyba że bazy składnik aktywów ma niską wartość. W dacie rozpoczęcia leasingobiorca ujmuje składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania bazowego składnika aktywów oraz zobowiązanie z tytułu leasingu, które odzwierciedla jego obowiązek dokonywania opłat leasingowych.

Leasingobiorca odrębnie ujmuje amortyzację składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania i odsetki od zobowiązania z tytułu leasingu.

Leasingobiorca aktualizuje wycenę zobowiązania z tytułu leasingu po wystąpieniu określonych zdarzeń (np. zmiany w odniesieniu do okresu leasingu, zmiany w przyszłych opłatach leasingowych wynikającej ze zmiany w indeksie lub stawce stosowanej do ustalenia tych opłat). Co do zasady, leasingobiorca ujmuje aktualizację wyceny zobowiązania z tytułu leasingu jako korektę wartości składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania.

Grupa jest leasingobiorcą w przypadku umów najmu powierzchni biurowych, maszyn i urządzeń oraz samochodów, co szerzej opisano w notcie 19.

Rachunkowość leasingodawcy zgodnie z MSSF 16 pozostaje zasadniczo niezmienną względem obecnej rachunkowości zgodnie z MSR 17. Leasingodawca dalej będzie ujmował wszystkie umowy leasingowe z zastosowaniem tych samych zasad klasyfikacji co w przypadku MSR 17, rozróżniając leasing operacyjny i leasing finansowy.

MSSF 16 wymaga, zarówno od leasingobiorcy jak i od leasingodawcy, dokonywania szerszych ujawnień niż w przypadku MSR 17.

Leasingobiorca ma prawo wyboru pełnego bądź zmodyfikowanego podejścia retrospektywnego, a przepisy przejściowe przewidują pewne praktyczne rozwiązania.

MSSF 16 obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku i później. Wcześniejsze zastosowanie jest dozwolone w przypadku jednostek, które stosują MSSF 15 od daty lub przed datą pierwszego zastosowania MSSF 16. Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie MSSF 16.

Na dzień zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego do publikacji Zarząd jest w trakcie oceny wpływu wprowadzenia MSSF 16 na stosowane przez Grupę zasady (politykę) rachunkowości w odniesieniu do działalności Grupy lub jej wyników finansowych.

9.4 Wdrożenie pozostałych standardów i interpretacji

Na dzień zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego do publikacji Zarząd nie zakończył jeszcze prac nad oceną wpływu wprowadzenia pozostałych standardów oraz interpretacji na stosowane przez Grupę zasady (politykę) rachunkowości w odniesieniu do działalności Grupy lub jej wyników finansowych.

Na dzień zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego do publikacji Zarząd nie przewiduje, aby wprowadzenie pozostałych standardów oraz interpretacji miało istotny wpływ na stosowane przez Grupę zasady (politykę) rachunkowości:

- MSSF 9 Instrumenty Finansowe (opublikowano dnia 24 lipca 2014 roku) – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- MSSF 14 Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe (opublikowano dnia 30 stycznia 2014 roku) – zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej proces zatwierdzania standardu w wersji wstępnej nie zostanie zainicjowany przed ukazaniem się standardu w wersji ostatecznej - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- MSSF 15 Przychody z umów z klientami (opublikowano dnia 28 maja 2014 roku), obejmujący zmiany do MSSF 15 Data wejścia w życie MSSF 15 (opublikowano dnia 11 września 2015 roku) – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 Transakcje sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem (opublikowano dnia 11 września 2014 roku) – prace prowadzące do zatwierdzenia niniejszych zmian zostały przez UE odłożone bezterminowo - termin wejścia w życie został odroczony przez RMSR na czas nieokreślony,
- MSSF 16 Leasing (opublikowano dnia 13 stycznia 2016 roku) - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 4 Stosowanie MSSF 9 Instrumenty finansowe łącznie z MSSF 4 Umowy ubezpieczeniowe (opublikowano 12 września 2016 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Wyjaśnienia do MSSF 15 Przychody z umów z klientami (opublikowano dnia 12 kwietnia 2016 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 2 Klasyfikacja i wycena transakcji płatności na bazie akcji (opublikowano dnia 20 czerwca 2016 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSR 28 Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach będące częścią Zmian wynikających z przeglądu MSSF 2014-2016 (opublikowano dnia 8 grudnia 2016 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 1 Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy będące częścią Zmian wynikających z przeglądu MSSF 2014-2016 (opublikowano dnia 8 grudnia 2016 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- KIMSF 22 Transakcje w walucie obcej i zaliczki (opublikowano dnia 8 grudnia 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,

- Zmiany do MSR 40: Przeniesienie nieruchomości inwestycyjnej (opublikowano dnia 8 grudnia 2016 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe (opublikowano dnia 18 maja 2017 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2021 roku lub później,
- KIMSF 23 Niepewność związana z ujmowaniem podatku dochodowego (opublikowano dnia 7 czerwca 2017 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 9 Kontrakty z cechami przedpłat z ujemną rekompensatą (opublikowano dnia 12 października 2017 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,
- Zmiany do MSR 28 Udziały długoterminowe w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach (opublikowano dnia 12 października 2017 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,
- Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2015-2017 (opublikowano dnia 12 grudnia 2017 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,
- Zmiany do MSR 19 Zmiana, ograniczenie lub rozliczenie programu (opublikowano dnia 7 lutego 2018 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później.

Daty wejścia w życie są datami wynikającymi z treści standardów ogłoszonych przez Radę ds. Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej. Daty stosowania standardów w Unii Europejskiej mogą różnić się od dat stosowania wynikających z treści standardów i są ogłaszane w momencie zatwierdzenia do stosowania przez Unię Europejską.

10 Istotne zasady rachunkowości

10.1 Zasady konsolidacji

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie finansowe GOBARTO S.A. oraz sprawozdania finansowe jej jednostek zależnych sporządzone za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku. Sprawozdania finansowe jednostek zależnych, po uwzględnieniu korekt doprowadzających do zgodności z MSSF sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy co sprawozdanie jednostki dominującej (za wyjątkiem Spółki Agro Bieganów sp. z o.o., której bieżący rok obrotowy obejmuje 19 miesięcy (okres od 1 czerwca 2016r. do 31 grudnia 2017r.) i Insignia Management sp. z o.o., której rok obrotowy kończy się 30 listopada), przy wykorzystaniu spójnych zasad rachunkowości, w oparciu o jednolite zasady rachunkowości zastosowane dla transakcji i zdarzeń gospodarczych o podobnym charakterze. W celu eliminacji jakichkolwiek rozbieżności w stosowanych zasadach rachunkowości wprowadza się korekty.

Grupa podjęła działania rejestrowe w Urzędzie Skarbowym i KRS mające na celu ujednoczenia okresów obrotowych wszystkich spółek.

Wszystkie znaczące salda i transakcje pomiędzy jednostkami Grupy, w tym niezrealizowane zyski wynikające z transakcji w ramach Grupy, zostały w całości wyeliminowane. Niezrealizowane straty są eliminowane, chyba że dowodzą wystąpienia utraty wartości.

Jednostki zależne podlegają konsolidacji w okresie od dnia objęcia nad nimi kontroli przez Grupę, a przestają być konsolidowane od dnia ustania kontroli.

Sprawowanie kontroli przez jednostkę dominującą ma miejsce, wtedy, gdy:

- posiada władzę nad danym podmiotem,

- podlega ekspozycji na zmienne zwroty lub posiada prawa do zmiennych zwrotów z tytułu swojego zaangażowania w danej jednostce,
- ma możliwość wykorzystania władzy w celu kształtowania poziomu generowanych zwrotów.

Spółka weryfikuje fakt sprawowania kontroli nad innymi jednostkami, jeżeli wystąpiła sytuacja wskazująca na zmianę jednego lub kilku z wyżej wymienionych warunków sprawowania kontroli.

W sytuacji, gdy spółka posiada mniej niż większość praw głosów w danej jednostce, ale posiadane prawa głosu są wystarczające do jednostronnego kierowania istotnymi działaniami tej jednostki, oznacza to, że sprawuje nad nią władzę. W momencie oceny czy prawa głosu w danej jednostce są wystarczające dla zapewnienia władzy, Spółką analizuje wszystkie istotne okoliczności, w tym:

- wielkość posiadanego pakietu praw głosu w porównaniu do rozmiaru udziałów i stopnia rozproszenia praw głosu posiadanych przez innych udziałowców;
- potencjalne prawa głosu posiadane przez Spółkę, innych udziałowców lub inne strony;
- prawa wynikające z innych ustaleń umownych; a także
- dodatkowe okoliczności, które mogą dowodzić, że Spółka posiada lub nie posiada możliwości kierowania istotnymi działaniami w momentach podejmowania decyzji, w tym schematy głosowania zaobserwowane na poprzednich zgromadzeniach udziałowców.

Zmiany w udziale własnościowym jednostki dominującej, które nie skutkują utratą kontroli nad jednostką zależną są ujmowane jako transakcje kapitałowe. W takich przypadkach w celu odzwierciedlenia zmian we względnych udziałach w jednostce zależnej Grupa dokonuje korekty wartości bilansowej udziałów kontrolujących oraz udziałów niekontrolujących. Wszelkie różnice pomiędzy kwotą korekty udziałów niekontrolujących a wartością godziwą kwoty zapłaconej lub otrzymanej odnoszone są na kapitał własny i przypisywane do właścicieli jednostki dominującej.

10.2 Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych

Jednostki stowarzyszone są to jednostki, na które jednostka dominująca bezpośrednio lub poprzez spółki zależne wywiera znaczący wpływ i które nie są ani jej jednostkami zależnymi, ani wspólnymi przedsięwzięciami

Wspólne przedsięwzięcia to ustalenia umowne, na mocy których dwie lub więcej stron podejmuje działalność gospodarczą podlegającą spółkontroli.

Rok obrotowy jednostek stowarzyszonych, wspólnych przedsięwzięć i jednostki dominującej jest jednakowy. Spółki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia stosują zasady rachunkowości zawarte w Ustawie. Przed obliczeniem udziału w aktywach netto jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć dokonuje się odpowiednich korekt w celu doprowadzenia danych finansowych tych jednostek do zgodności z MSSF stosowanymi przez Grupę.

Inwestycje Grupy w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach są ujmowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym metodą praw własności. Zgodnie z metodą praw własności inwestycję w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu ujmuje się początkowo według kosztu, a następnie koryguje w celu uwzględnienia udziału Grupy w wyniku finansowym i innych całkowitych dochodach jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia. Jeżeli udział Grupy w stratach jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia przekracza wartość jej udziałów w tym podmiocie, Grupa zaprzestaje ujmowania swojego udziału w dalszych stratach. Dodatkowe straty ujmuje się wyłącznie w zakresie odpowiadającym prawnym lub zwyczajowym zobowiązaniom przyjętym przez Grupę lub płatnościom wykonanym w imieniu jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia.

Inwestycję w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu ujmuje się metodą praw własności od dnia, w którym dany podmiot uzyskał status wspólnego przedsięwzięcia lub jednostki stowarzyszonej. W dniu dokonania inwestycji w jednostkę stowarzyszoną lub we wspólne przedsięwzięcie kwotę, o jaką koszty inwestycji przekraczają wartość udziału Grupy w wartości godziwej netto możliwych do zidentyfikowania aktywów i zobowiązań tego podmiotu, ujmuje się jako wartość firmy i włącza w wartość bilansową tej inwestycji. Kwotę, o jaką udział Grupy w wartości godziwej netto w możliwych do zidentyfikowania aktywach i zobowiązaniach przekracza koszty inwestycji, ujmuje się bezpośrednio w wyniku finansowym w okresie, w którym dokonano tej inwestycji.

Przy ocenie konieczności ujęcia utraty wartości inwestycji Grupy w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu stosuje się wymogi MSR 39. W razie potrzeby całość kwoty bilansowej inwestycji testuje się na utratę wartości zgodnie z MSR 36 „Utrata wartości aktywów” jako pojedynczy składnik aktywów, porównując jego wartość odzyskiwalną z wartością bilansową. Ujęta utrata wartości stanowi część wartości bilansowej inwestycji. Odwrócenie tej utraty wartości ujmuje się zgodnie z MSR 36 w stopniu odpowiadającym późniejszemu zwiększeniu wartości odzyskiwalnej inwestycji.

Grupa przestaje stosować metodę praw własności w dniu, kiedy dana inwestycja przestaje być jej jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem oraz w sytuacji, gdy zostaje sklasyfikowana jako przeznaczona do sprzedaży. Różnicę między wartością bilansową jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia na dzień zaprzestania stosowania metody praw własności a wartością godziwą zatrzymanych udziałów i wpływów ze zbycia części udziałów w tym podmiocie uwzględnia się przy obliczaniu zysku lub straty ze zbycia danej jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia.

Jeżeli Grupa zmniejsza udział w jednostce stowarzyszonej lub we wspólnym przedsięwzięciu, ale nadal rozlicza go metodą praw własności, przenosi na wynik finansowy część zysku lub straty uprzednio ujmowaną w pozostałych całkowitych dochodach, odpowiadającą zmniejszeniu udziału, jeżeli ten zysk lub strata podlega reklasyfikacji na wynik finansowy w chwili zbycia związanych z nim aktywów lub zobowiązań.

10.3 Wycena do wartości godziwej

Grupa wycenia instrumenty pochodne oraz aktywa niefinansowe takie jak nieruchomości inwestycyjne oraz aktywa biologiczne w wartości godziwej na każdy dzień bilansowy.

Wartość godziwa jest rozumiana jako cena, która byłaby otrzymana ze sprzedaży składnika aktywów, bądź zapłacona w celu przeniesienia zobowiązania w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach zbycia składnika aktywów między uczestnikami rynku na dzień wyceny w aktualnych warunkach rynkowych. Wycena wartości godziwej opiera się na założeniu, że transakcja sprzedaży składnika aktywów lub przeniesienia zobowiązania odbywa się albo:

- na głównym rynku dla danego składnika aktywów bądź zobowiązania,
- w przypadku braku głównego rynku, na najkorzystniejszym rynku dla danego składnika aktywów lub zobowiązania.

Zarówno główny jak i najbardziej korzystny rynek muszą być dostępne dla Grupy.

Wartość godziwa składnika aktywów lub zobowiązania jest mierzona przy założeniu, że uczestnicy rynku przy ustalaniu ceny składnika aktywów lub zobowiązania działają w swoim najlepszym interesie gospodarczym.

Wycena wartości godziwej składnika aktywów niefinansowych uwzględnia zdolność uczestnika rynku do wytworzenia korzyści ekonomicznych poprzez jak największe i najlepsze wykorzystanie składnika aktywów lub jego zbycie innemu uczestnikowi rynku, który zapewniłby jak największe i jak najlepsze wykorzystanie tego składnika aktywów.

Grupa stosuje techniki wyceny, które są odpowiednie do okoliczności i w przypadku których są dostępne dostateczne dane do wyceny wartości godziwej, przy maksymalnym wykorzystaniu odpowiednich obserwowalnych danych wejściowych i minimalnym wykorzystaniu nieobserwowalnych danych wejściowych.

Wszystkie aktywa oraz zobowiązania, które są wyceniane do wartości godziwej lub ich wartość godziwa jest ujawniana w sprawozdaniu finansowym są klasyfikowane w hierarchii wartości godziwej w sposób opisany poniżej na podstawie najniższego poziomu danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej traktowanej jako całość:

- Poziom 1 – Notowane (nieskorygowane) ceny rynkowe na aktywnym rynku dla identycznych aktywów lub zobowiązań,
- Poziom 2 – Techniki wyceny dla których najniższy poziom danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej jako całości jest bezpośrednio bądź pośrednio obserwowalny,
- Poziom 3 - Techniki wyceny dla których najniższy poziom danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej jako całości jest nieobserwowalny.

Na każdą datę bilansową, w przypadku aktywów i zobowiązań występujących na poszczególne daty bilansowe w sprawozdaniu finansowym Grupa ocenia, czy miały miejsce transfery między poziomami hierarchii poprzez ponowną ocenę klasyfikacji do poszczególnych poziomów, kierując się istotnością danych wejściowych z najniższego poziomu, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej traktowanej jako całość).

Podsumowanie istotnych zasad rachunkowości dotyczących wyceny do wartości godziwej

Niezależni rzeczoznawcy są angażowani do przeprowadzenia wyceny znaczących aktywów takich jak nieruchomości.

Grupa analizuje zmiany i główne założenia przyjmowane do wycen do wartości godziwej.

Na potrzeby ujawnienia wyników wyceny do wartości godziwej Grupa ustaliła klasy aktywów i zobowiązań na podstawie rodzaju, cech i ryzyka związanego z poszczególnymi składnikami aktywów i zobowiązań oraz poziom w hierarchii wartości godziwej, jak opisano powyżej.

10.4 Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej

Transakcje wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji.

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów (kosztów) finansowych lub, w przypadkach określonych zasadami (polityką) rachunkowości, kapitalizowane w wartości aktywów. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny do wartości godziwej. Zyski lub straty wynikające z przeliczenia aktywów i zobowiązań niepieniężnych ujmowanych w wartości godziwej są ujmowane zgodnie z ujęciem zysku lub straty z tytułu zmiany wartości godziwej (czyli odpowiednio w innych całkowitych dochodach lub w zysku lub stracie w zależności od tego gdzie ujmowana jest zmiana wartości godziwej).

Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny bilansowej:

	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
USD	3,4813	4,1793
EUR	4,1709	4,4240
UAH	0,1236	0,1542

Walutą funkcjonalną zagranicznych jednostek zależnych z siedzibą na Ukrainie jest hrywna ukraińska

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania jednostek zależnych o innej walucie funkcjonalnej niż PLN są przeliczane na walutę prezentacji Grupy (PLN) po kursie obowiązującym na dzień bilansowy, a ich sprawozdania z całkowitych dochodów są przeliczane po średnim kursie wymiany za dany okres obrotowy. Kapitały własne są przeliczone według ich stanu na dzień objęcia kontroli przez jednostkę dominującą według kursu średniego ogłoszonego przez NBP na ten dzień. W przypadku nowej emisji dodatkowych udziałów do ich przeliczenia stosuje się średni kurs ogłoszony dla danej waluty przez NBP na dzień wpisu podwyższenia kapitału do rejestru. Różnice kursowe powstałe w wyniku takiego przeliczenia są ujmowane w innych całkowitych dochodach i akumulowane w oddzielnej pozycji kapitału własnego. W momencie zbycia podmiotu, odroczone różnice kursowe zakumulowane w kapitale własnym, dotyczące danego podmiotu, są ujmowane w wyniku finansowym. Średnie kursy wymiany za poszczególne okresy obrotowe kształtowały się następująco:

Grupa GOBARTO S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

	Rok zakończony 31 grudnia 2017	Rok zakończony 31 grudnia 2016
UAH	0,1402	0,1542
EUR	4,2447	4,3757

10.5 Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia/ kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do użytkowania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do użytkowania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają zysk lub stratę w momencie ich poniesienia.

Środki trwałe w momencie ich nabycia zostają podzielone na części składowe będące pozycjami o istotnej wartości, dla których można przyporządkować odrębny okres ekonomicznej użyteczności. Częścią składową są również koszty generalnych remontów.

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów, któremu odpowiadają następujące stawki:

Grupa rodzajowa	Stawki
• budynki i budowle	od 2,5% do 10%
• maszyny i urządzenia techniczne	od 4,5% do 30%
• środki transportu	od 14% do 40 %
• pozostałe środki trwałe	od 10% do 20 %

Wartość końcową, okres użytkowania oraz metodę amortyzacji składników aktywów weryfikuje się corocznie.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta z bilansu po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów z bilansu (obliczone jako różnica pomiędzy ewentualnymi wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danej pozycji) są ujmowane w zysku lub stracie okresu, w którym dokonano takiego usunięcia.

Inwestycje rozpoczęte dotyczą środków trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do użytkowania.

10.6 Połączenia jednostek i nabycia udziałów

Dla wszystkich połączeń pod wspólną kontrolą Spółka stosuje metodę nabycia zgodną z MSSF 3.

Wartość poszczególnych składników wycenia się do wartości godziwej. Nadwyżka ceny nabycia nad wartością godziwą stanowi wartość firmy.

10.7 Aktywa biologiczne

Na aktywa biologiczne składa się inwentarz żywy oraz zboża. Grupa posiada zarówno konsumpcyjne aktywa biologiczne, do których zaliczane są uprawy zboża oraz inwentarz żywy przeznaczony do produkcji mięsa, jak i produkcyjne aktywa biologiczne, które stanowi inwentarz żywy utrzymywany w celach hodowlanych.

Składniki aktywów biologicznych wycenia się w momencie początkowego ujęcia oraz na każdy dzień bilansowy w wartości godziwej pomniejszonej o koszt sprzedaży.

W sytuacji, gdy niemożliwe jest ustalenie wartości godziwej składniki aktywów wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia, pomniejszonych o dotychczasowe umorzenie i zakumulowane odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Aktywa biologiczne to zwierzęta hodowlane (trzoda chlewna) i rośliny uprawne. Działalność rolnicza oznacza zarządzanie przez jednostkę gospodarczą przemianą biologiczną aktywów zmierzającą do uzyskania produktów rolniczych lub innych aktywów biologicznych przeznaczonych na sprzedaż. Zbiór lub pozyskanie oznacza moment, w którym następuje oddzielenie produktu rolniczego (surowca rolniczego) od aktywów biologicznego lub jest to moment zakończenia procesów życiowych aktywów biologicznych.

10.8 Nieruchomości inwestycyjne

Początkowe ujęcie nieruchomości inwestycyjnych następuje według ceny nabycia z uwzględnieniem kosztów transakcji. Wartość bilansowa nieruchomości inwestycyjnych obejmuje koszt wymiany części składowej nieruchomości inwestycyjnej w chwili jego poniesienia, o ile spełnione są kryteria ujmowania, i nie obejmuje kosztów bieżącego utrzymania tych nieruchomości.

Po początkowym ujęciu nieruchomości inwestycyjne są wykazywane według wartości godziwej. Zyski lub straty wynikające ze zmian wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych są ujmowane w zysku lub stracie w tym okresie, w którym powstały, z uwzględnieniem powiązanego wpływu na podatek odroczoney.

Nieruchomości inwestycyjne są usuwane z bilansu w przypadku ich zbycia lub w przypadku stałego wycofania danej nieruchomości inwestycyjnej z użytkowania, gdy nie są spodziewane żadne przyszłe korzyści z jej sprzedaży. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia nieruchomości inwestycyjnej z bilansu są ujmowane w zysku lub stracie w tym okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Przeniesienia aktywów do nieruchomości inwestycyjnych dokonuje się tylko wówczas, gdy następuje zmiana sposobu ich użytkowania potwierdzona przez zakończenie użytkowania składnika aktywów przez właściciela lub zawarcie umowy leasingu operacyjnego. Jeżeli składnik aktywów wykorzystywany przez właściciela - Grupę staje się nieruchomością inwestycyjną, Grupa stosuje zasady opisane w części *Rzeczowe aktywa trwałe* aż do dnia zmiany sposobu użytkowania tej nieruchomości.

Jeżeli nieruchomość zajmowana przez właściciela staje się nieruchomością inwestycyjną, która będzie wykazywana w wartości godziwej, jednostka stosuje MSR 16 aż do zmiany sposobu użytkowania tej nieruchomości.

Do dnia, w którym nieruchomość zajmowana przez właściciela staje się nieruchomością inwestycyjną wykazywaną w wartości godziwej, jednostka amortyzuje nieruchomość oraz dokonuje ewentualnych odpisów z tytułu utraty wartości.

Ustalona na ten dzień różnica między wartością bilansową nieruchomości określoną zgodnie z MSR 16 a jej wartością godziwą traktowana jest w taki sam sposób jak przeszacowanie zgodnie z MSR 16. Innymi słowy:

- Wynikające z powyższego zmniejszenie dotychczasowej wartości bilansowej nieruchomości ujmuje się w wyniku. Jednakże do wysokości nadwyżki z przeszacowania danej nieruchomości, zmniejszenie to jest ujmowane w pozostałych całkowitych dochodach oraz zmniejsza nadwyżkę z przeszacowania w kapitale własnym,
- Wynikające z powyższego zwiększenie dotychczasowej wartości bilansowej nieruchomości:
 - Do wysokości, w jakiej zwiększenie to stanowi odwrócenie uprzedniej straty z tytułu utraty wartości tej nieruchomości – zwiększenie ujmuje się w wyniku. Kwota ujęta w wyniku nie może jednak przekroczyć kwoty, której dodanie doprowadza wartość bilansową nieruchomości do takiej wartości, jaka byłaby ustalona (po odliczeniu amortyzacji), jeśli w ogóle nie ujęto straty z tytułu utraty wartości,
 - Pozostała część zwiększenia jest ujmowana w pozostałych całkowitych dochodach oraz zwiększa nadwyżkę z przeszacowania w kapitale własnym. Przy późniejszym zbyciu nieruchomości inwestycyjnej, nadwyżkę z przeszacowania zawartą w kapitale własnym można przenieść do zysków zatrzymanych. Przeniesienie z kapitału z przeszacowania do zysków zatrzymanych odbywa się z pominięciem wyniku.

10.9 Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwałe i ich grupy do sprzedaży uznaje się za przeznaczone do sprzedaży w sytuacji, gdy ich wartość bilansowa zostanie odzyskana raczej w wyniku transakcji sprzedaży niż w wyniku ich dalszego użytkowania. Ten warunek może być spełniony tylko, kiedy wystąpienie transakcji sprzedaży jest wysoce prawdopodobne, a składnik aktywów jest dostępny do natychmiastowej sprzedaży w swoim obecnym stanie. Klasyfikacja składnika aktywów jako przeznaczonego do sprzedaży zakłada zamiar kierownictwa spółki do dokonania transakcji sprzedaży w ciągu roku od momentu dokonania klasyfikacji. Aktywa trwałe sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży wycenia się po niższej spośród dwóch wartości:

wartości bilansowej lub wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane ze sprzedażą.

Jeśli Grupa chce dokonać transakcji zbycia, w wyniku której utraciłaby kontrolę nad swoją jednostką zależną, wszystkie aktywa i zobowiązania tej jednostki zależnej są klasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży niezależnie od tego, czy Grupa zachowa udziały niedające kontroli po tej transakcji.

Jeżeli Grupa jest zobowiązana do realizacji planu sprzedaży, polegającego na sprzedaży inwestycji we wspólne przedsięwzięcie lub jednostkę stowarzyszoną lub części takiej inwestycji, inwestycję lub jej część przeznaczoną do sprzedaży klasyfikuje się jako przeznaczoną do sprzedaży po spełnieniu w/w kryteriów, a Grupa zaprzestaje stosowania metody praw własności do rozliczania części inwestycji sklasyfikowanej jako przeznaczona do sprzedaży. Pozostała część inwestycji w jednostkę stowarzyszoną lub wspólne przedsięwzięcie, niesklasyfikowana jako przeznaczona do sprzedaży, nadal jest rozliczana metodą praw własności. Grupa zaprzestaje stosowania metody praw własności w chwili zbycia, jeżeli transakcja zbycia powoduje utratę znaczącego wpływu na jednostkę stowarzyszoną lub wspólne przedsięwzięcie.

Po dokonaniu transakcji sprzedaży Grupa rozlicza zachowane udziały zgodnie z MSR 39 chyba, że udziały te umożliwiają dalszą klasyfikację tego podmiotu jako jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia; w takim przypadku Grupa nadal stosuje metodę praw własności.

10.10 Aktywa niematerialne

Aktywa niematerialne nabyte w oddzielnej transakcji lub wytworzone (jeżeli spełniają kryteria rozpoznania dla kosztów prac rozwojowych) wycenia się przy początkowym ujęciu odpowiednio w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Cena nabycia aktywów niematerialnych nabytych w transakcji połączenia jednostek jest równa ich wartości godziwej na dzień połączenia. Po ujęciu początkowym, aktywa niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Nakłady poniesione na aktywa niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem aktywowanych nakładów poniesionych na prace rozwojowe, nie są aktywowane i są ujmowane w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.

Grupa ustala, czy okres użytkowania aktywów niematerialnych jest określony czy nieokreślony. Aktywa niematerialne o określonym okresie użytkowania są amortyzowane przez okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres i metoda amortyzacji aktywów niematerialnych o określonym okresie użytkowania są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku obrotowego. Zmiany w oczekiwanym okresie użytkowania lub oczekiwanym sposobie konsumowania korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są ujmowane poprzez zmianę odpowiednio okresu lub metody amortyzacji, i traktowane jak zmiany wartości szacunkowych. Odpis amortyzacyjny składników aktywów niematerialnych o określonym okresie użytkowania ujmuje się w zysku lub stracie w ciężar tej kategorii, która odpowiada funkcji danego składnika aktywów niematerialnych.

Aktywa niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które nie są użytkowane, są corocznie poddawane testowi na utratę wartości, w odniesieniu do poszczególnych aktywów lub na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

Okresy użytkowania są poddawane corocznej weryfikacji.

Koszty prac badawczych i rozwojowych

Koszty prac badawczych są ujmowane w zysku lub stracie w momencie poniesienia. Nakłady poniesione na prace rozwojowe wykonane w ramach danego przedsięwzięcia są przenoszone na kolejny okres, jeżeli można uznać, że zostaną one w przyszłości odzyskane. Po początkowym ujęciu nakładów na prace rozwojowe, stosuje się model kosztu historycznego wymagający, aby składniki aktywów były ujmowane według cen nabycia/ kosztów

wytworzenia pomniejszonych o umorzenie i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Skapitalizowane nakłady są amortyzowane przez przewidywany okres uzyskiwania przychodów ze sprzedaży z danego przedsięwzięcia.

Podsumowanie zasad stosowanych w odniesieniu do wartości niematerialnych Grupy przedstawia się następująco:

	Okresy użytkowania	Wykorzystana metoda amortyzacji	Test na utratę wartości
Patenty i licencje	<i>Dla patentów i licencji użytkowanych na podstawie umowy zawartej na czas określony, przyjmuje się ten okres uwzględniając dodatkowy okres, na który użytkowanie może być przedłużone.</i>	<i>Amortyzowane przez okres umowy - metodą liniową.</i>	<i>Dla aktywów o określonym okresie amortyzacji - bieżąca ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości.</i>
Oprogramowanie komputerowe	<i>5 lat</i>	<i>Metoda liniowa</i>	<i>Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości.</i>
Znaki towarowe	<i>20 lat</i>		
Relacje z klientami	<i>10 lat</i>		
Receptury	<i>5 lat</i>		

Zyski lub straty wynikające z usunięcia aktywów niematerialnych z bilansu są wyceniane według różnicy pomiędzy wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danego składnika aktywów i są ujmowane w zysku lub stracie w momencie ich usunięcia z bilansu.

10.10.1 Wartość firmy

Wartość firmy z tytułu przejęcia jednostki jest początkowo ujmowana według ceny nabycia stanowiącej kwotę nadwyżki:

- sumy:
 - przekazanej zapłaty,
 - kwoty wszelkich niekontrolujących udziałów w jednostce przejmowanej oraz
 - w przypadku połączenia jednostek realizowanego etapami wartości godziwej na dzień przejęcia udziału w kapitale jednostki przejmowanej, należącego poprzednio do jednostki przejmującej.
- nad wartością godziwą netto ustaloną na dzień przejęcia wartości możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów i przyjętych zobowiązań.

Po początkowym ujęciu, wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o wszelkie skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Test na utratę wartości przeprowadza się raz na rok lub częściej, jeśli wystąpią ku temu przesłanki. Wartość firmy nie podlega amortyzacji.

Na dzień przejęcia nabyta wartość firmy jest alokowana do każdego z ośrodków wypracowujących środki pieniężne, które mogą skorzystać z synergii połączenia. Każdy ośrodek, lub zespół ośrodków, do którego została przypisana wartość firmy:

- odpowiada najniższemu poziomowi w Grupie, na którym wartość firmy jest monitorowana na wewnętrzne potrzeby zarządcze oraz
- jest nie większy niż jeden segment operacyjny określony zgodnie z MSSF 8 *Segmenty operacyjne*.

Odpis z tytułu utraty wartości ustalany jest poprzez oszacowanie odzyskiwalnej wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego została alokowana dana wartość firmy. W przypadku, gdy odzyskiwalna wartość ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest niższa niż wartość bilansowa, ujęty zostaje odpis z tytułu utraty wartości. W przypadku, gdy wartość firmy stanowi część ośrodka wypracowującego środki pieniężne i dokonana zostanie sprzedaż części działalności w ramach tego ośrodka, przy ustalaniu zysków lub strat ze sprzedaży takiej działalności wartość firmy związana ze sprzedaną działalnością zostaje włączona do jej wartości bilansowej. W takich okolicznościach sprzedana wartość firmy jest ustalana na podstawie względnej wartości sprzedanej działalności i wartości zachowanej części ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

10.11 Leasing

Grupa jako leasingobiorca

Umowy leasingu finansowego, które przenoszą na Grupę zasadniczo całe ryzyko i korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Opłaty leasingowe są rozdzielane pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu, w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty finansowe są ujmowane w zysku lub stracie chyba, że spełnione są wymogi kapitalizacji.

Środki trwałe użytkowane na mocy umów leasingu finansowego są amortyzowane przez krótszy z dwóch okresów: szacowany okres użytkowania środka trwałego lub okres leasingu.

Warunkowe opłaty leasingowe są ujmowane jako koszt w okresie, w którym stają się należne.

10.12 Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników niefinansowych aktywów trwałych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Grupa dokonuje oszacowania wartości odzyskiwanej danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów należy.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży tego składnika aktywów lub odpowiednio ośrodka wypracowującego środki pieniężne, lub jego wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość odzyskiwaną ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych, które są w większości niezależne od generowanych przez inne aktywa lub grupy aktywów. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwanej. Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania odzwierciedlającej bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości składników majątkowych używanych w działalności kontynuowanej ujmują się w tych kategoriach kosztów, które odpowiadają funkcji składnika aktywów, w przypadku którego stwierdzono utratę wartości.

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy występują przesłanki wskazujące na to, że odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, który był ujęty w okresach poprzednich w odniesieniu do danego składnika aktywów jest zbędny, lub czy powinien zostać zmniejszony. Jeżeli takie przesłanki występują, Grupa szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów. Poprzednio ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu wtedy i tylko wtedy, gdy od momentu ujęcia ostatniego odpisu aktualizującego nastąpiła zmiana wartości szacunkowych stosowanych do ustalenia wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów. W takim przypadku, podwyższa się wartość bilansową składnika aktywów do wysokości jego wartości odzyskiwalnej. Podwyższona kwota nie może przekroczyć wartości bilansowej składnika aktywów, jaka zostałaby ustalona (po uwzględnieniu umorzenia),

gdyby w ubiegłych latach nie ujęto odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w odniesieniu do tego składnika aktywów. Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości składnika aktywów ujmuje się niezwłocznie jako przychód. Po odwróceniu odpisu aktualizującego, w kolejnych okresach odpis amortyzacyjny dotyczący danego składnika jest korygowany w sposób, który pozwala w ciągu pozostałego okresu użytkowania tego składnika aktywów dokonywać systematycznego odpisania jego zweryfikowanej wartości bilansowej pomniejszonej o wartość końcową.

10.13 Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego są kapitalizowane jako część kosztu wytworzenia środków trwałych. Na koszty finansowania zewnętrznego składają się odsetki wyliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej, obciążenia finansowe z tytułu umów leasingu finansowego oraz różnice kursowe, powstałe w związku z finansowaniem zewnętrznym do wysokości odpowiadającej korekcie kosztu odsetek.

10.14 Aktywa finansowe

Aktywa finansowe dzielone są na następujące kategorie:

- Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
- Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- Pożyczki i należności,
- Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży,

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności są to notowane na aktywnym rynku aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, o określonych lub możliwych do określenia płatnościach oraz ustalonym terminie wymagalności, które Grupa zamierza i ma możliwość utrzymać w posiadaniu do tego czasu, inne niż:

- wyznaczone przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- wyznaczone jako dostępne do sprzedaży,
- spełniające definicję pożyczek i należności.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności kwalifikowane są jako aktywa długoterminowe, jeżeli ich zapadalność przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Składnikiem aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy jest składnik spełniający jeden z poniższych warunków:

- a) jest klasyfikowany jako przeznaczony do obrotu. Składniki aktywów finansowych kwalifikuje się jako przeznaczone do obrotu, jeśli są:
 - nabyte głównie w celu sprzedaży w krótkim terminie,
 - częścią portfela określonych instrumentów finansowych zarządzanych łącznie i co do których istnieje prawdopodobieństwo uzyskania zysku w krótkim terminie,
 - instrumentami pochodnymi, z wyłączeniem instrumentów pochodnych będących elementem rachunkowości zabezpieczeń oraz umów gwarancji finansowych,
- b) został zgodnie z MSR 39 zakwalifikowany do tej kategorii w momencie początkowego ujęcia.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany wartości tych instrumentów finansowych ujmowane są w rachunku zysków i strat jako przychody lub koszty finansowe. Jeżeli kontrakt zawiera jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, cały kontrakt może zostać zakwalifikowany do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Nie dotyczy to przypadków, gdy wbudowany instrument pochodny nie wpływa istotnie na przepływy pieniężne z kontraktu lub jest rzeczą oczywistą bez przeprowadzania lub po pobieżnej analizie, że gdyby podobny hybrydowy instrument byłby najpierw rozważany, to oddzielenie wbudowanego instrumentu pochodnego byłoby zabronione. Aktywa finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu zakwalifikowane do kategorii

wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione: (i) taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność w zakresie ujmowania lub wyceny (niedopasowanie księgowo); lub (ii) aktywa są częścią grupy aktywów finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub (iii) aktywa finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane.

Pożyczki i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. Zalicza się je do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego. Pożyczki udzielone i należności o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do aktywów trwałych.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały zaklasyfikowane jako dostępne do sprzedaży lub nienależące do żadnej z wcześniej wymienionych trzech kategorii aktywów. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są ujmowane według wartości godziwej, powiększonej o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych. W przypadku braku notowań giełdowych na aktywnym rynku i braku możliwości wiarygodnego określenia ich wartości godziwej metodami alternatywnymi, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są w cenie nabycia skorygowanej o odpis z tytułu utraty wartości. Dodatnią i ujemną różnicę pomiędzy wartością godziwą aktywów dostępnych do sprzedaży (jeśli istnieje cena rynkowa ustalona na aktywnym rynku albo których wartość godziwa może być ustalona w inny wiarygodny sposób), a ich ceną nabycia, po pomniejszeniu o podatek odroczone, ujmuje się w innych całkowitych dochodach. Spadek wartości aktywów dostępnych do sprzedaży spowodowany utratą wartości ujmuje się jako koszt finansowy.

Nabycie i sprzedaż aktywów finansowych rozpoznawane są na dzień dokonania transakcji. W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej, powiększonej, w przypadku składnika aktywów niekwalifikowanego jako wyceniany w wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia.

Składnik aktywów finansowych zostaje usunięty z bilansu, gdy Grupa traci kontrolę nad prawami umownymi składającymi się na dany instrument finansowy; zazwyczaj ma to miejsce w przypadku sprzedaży instrumentu lub gdy wszystkie przepływy środków pieniężnych przypisane danemu instrumentowi przechodzą na niezależną stronę trzecią.

10.15 Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

10.15.1 Aktywa ujmowane według zamortyzowanego kosztu

Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki na to, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości pożyczek i należności wycenianych według zamortyzowanego kosztu, to kwota odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu nieściągnięcia należności, które nie zostały jeszcze poniesione), zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej (tj. ustalonej przy początkowym ujęciu) efektywnej stopy procentowej. Wartość bilansową składnika aktywów obniża się poprzez zastosowanie rachunku odpisów aktualizujących. Kwotę straty ujmuje się w zysku lub stracie.

Grupa ocenia najpierw, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości poszczególnych aktywów finansowych, które indywidualnie są znaczące, a także przesłanki utraty wartości aktywów finansowych, które indywidualnie nie są znaczące. Jeżeli z przeprowadzonej analizy wynika, że nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości indywidualnie ocenianego składnika aktywów finansowych, niezależnie od tego, czy jest on znaczący, czy też nie, to Grupa włącza ten składnik do grupy aktywów finansowych o podobnej charakterystyce ryzyka kredytowego i łącznie ocenia pod kątem utraty wartości. Aktywa, które indywidualnie są oceniane pod kątem utraty wartości i dla których ujęto odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości lub uznano, że dotychczasowy odpis nie ulegnie zmianie, nie są brane pod uwagę przy łącznej ocenie grupy aktywów pod kątem utraty wartości.

Jeżeli w następnym okresie odpis z tytułu utraty wartości zmniejszył się, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu, to uprzednio ujęty odpis odwraca się. Późniejsze

odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości ujmuje się w zysku lub stracie w zakresie, w jakim na dzień odwrócenia wartość bilansowa składnika aktywów nie przewyższa jego zamortyzowanego kosztu.

10.15.2 Aktywa finansowe wykazywane według kosztu

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wykazywany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, albo instrumentu pochodnego, który jest powiązany i musi zostać rozliczony poprzez dostawę takiego nienotowanego instrumentu kapitałowego, to kwotę odpisu z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych.

10.15.3 Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości składnika aktywów finansowych dostępnego do sprzedaży, to kwota stanowiąca różnicę pomiędzy ceną nabycia tego składnika aktywów (pomniejszona o wszelkie spłaty kapitału i amortyzację) i jego bieżącą wartością godziwą, pomniejszoną o wszelkie odpisy z tytułu utraty wartości tego składnika uprzednio ujęte w zysku lub stracie, zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i przekwalifikowana do zysku lub straty. Nie można ujmować w zysku lub stracie odwrócenia odpisu z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych kwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży. Jeżeli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu z tytułu utraty wartości w zysku lub stracie, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w zysku lub stracie.

10.16 Pochodne instrumenty finansowe i zabezpieczenia

Instrumenty pochodne, z których korzysta Grupa w celu zabezpieczenia się przed ryzykiem związanym ze zmianami stóp procentowych i kursów wymiany walut, to przede wszystkim kontrakty na zamianę stóp procentowych (swapy procentowe). Tego rodzaju pochodne instrumenty finansowe są wyceniane do wartości godziwej. Instrumenty pochodne wykazuje się jako aktywa, gdy ich wartość jest dodatnia, i jako zobowiązania – gdy ich wartość jest ujemna.

Zyski i straty z tytułu zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych, które nie spełniają zasad rachunkowości zabezpieczeń są bezpośrednio odnoszone do zysku lub straty netto roku obrotowego.

Wartość godziwa walutowych kontraktów *forward* jest ustalana poprzez odniesienie do bieżących kursów terminowych (*forward*) występujących przy kontraktach o podobnym terminie zapadalności. Wartość godziwa kontraktów na zamianę stóp procentowych jest ustalana na podstawie modelu wyceny uwzględniającego obserwowalne dane rynkowe, w tym w szczególności bieżące terminowe stopy procentowe.

W rachunkowości zabezpieczeń, zabezpieczenia klasyfikowane są jako:

- zabezpieczenie wartości godziwej, zabezpieczające przed ryzykiem zmian wartości godziwej ujętego składnika aktywów lub zobowiązania, lub
- zabezpieczenie przepływów środków pieniężnych, zabezpieczające przed zmianami przepływów środków pieniężnych, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka związanego z ujętym składnikiem aktywów, zobowiązaniem lub prognozowaną transakcją, lub
- zabezpieczenie udziałów w aktywach netto w podmiocie zagranicznym.

Zabezpieczenie ryzyka walutowego uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania jest rozliczane jako zabezpieczenie przepływów pieniężnych.

W momencie ustanowienia zabezpieczenia, Grupa formalnie wyznacza i dokumentuje powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia. Dokumentacja zawiera identyfikację instrumentu zabezpieczającego, zabezpieczanej pozycji lub transakcji, charakter zabezpieczanego ryzyka, a także sposób oceny efektywności instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zagrożenia zmianami wartości godziwej zabezpieczanej pozycji lub przepływów pieniężnych związanych z zabezpieczanym ryzykiem. Oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce skuteczne w kompensowaniu zmian wartości godziwej lub przepływów pieniężnych wynikających z zabezpieczanego ryzyka.

Efektywność zabezpieczenia jest oceniana na bieżąco w celu sprawdzenia, czy jest wysoce efektywne we wszystkich okresach sprawozdawczych, na które zostało ustanowione.

10.16.1 Zabezpieczenie wartości godziwej

Zabezpieczenie wartości godziwej to zabezpieczenie przed zmianami wartości godziwej ujętego składnika aktywów lub zobowiązania lub nie ujętego uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, albo wyodrębnionej części takiego składnika aktywów, zobowiązania lub uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka i które mogłyby wpływać na zysk lub stratę. W przypadku zabezpieczenia wartości godziwej, wartość bilansowa zabezpieczanej pozycji jest korygowana o zyski i/ lub straty z tytułu zmian wartości godziwej wynikających z zabezpieczanego ryzyka, instrument zabezpieczający jest wyceniany do wartości godziwej, a zyski i straty z tytułu instrumentu zabezpieczającego i pozycji zabezpieczanej ujmowane są w zysku lub stracie.

Jeśli nieujęte uprawdopodobnione przyszłe zobowiązanie jest wyznaczone jako pozycja zabezpieczana, późniejsze łączne zmiany wartości godziwej uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania wynikające z zabezpieczanego ryzyka ujmują się jako składnik aktywów lub zobowiązanie, a powstające zyski lub straty ujmują się w zysku lub stracie. Zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego również ujmują się w zysku lub stracie.

Grupa zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń, jeżeli instrument zabezpieczający wygasa, zostaje sprzedany, rozwiązany lub wykonany, jeżeli zabezpieczenie przestaje spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń lub gdy Grupa unieważnia powiązanie zabezpieczające. Każdą korektę wartości bilansowej zabezpieczanego instrumentu finansowego, do którego stosuje się metodę zamortyzowanego kosztu, poddaje się amortyzacji, a dokonane odpisy ujmują się w zysku lub stracie. Amortyzacja może rozpocząć się od momentu dokonania korekty, jednakże nie później niż w momencie zaprzestania korygowania pozycji zabezpieczanej o zmiany wartości godziwej wynikające z zabezpieczanego ryzyka.

10.16.2 Zabezpieczenie przepływów pieniężnych

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych to zabezpieczenie przed zagrożeniem zmiennością przepływów pieniężnych, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka związanemu z ujętym składnikiem aktywów lub zobowiązaniem lub z wysoce prawdopodobną planowaną transakcją, i które mogłyby wpływać na zysk lub stratę. Część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym, która stanowi efektywne zabezpieczenie ujmują się w innych całkowitych dochodach, a nieefektywną część ujmują się w zysku lub stracie.

Jeśli zabezpieczana planowana transakcja skutkuje następnie ujęciem składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego, związane z nią zyski lub straty, które były ujęte w innych całkowitych dochodach i zakumulowane w kapitale własnym przenosi się do rachunku zysków i strat w tym samym okresie, albo w okresach, w których nabyty składnik aktywów lub przyjęte zobowiązanie mają wpływ na zysk lub stratę.

Jeśli zabezpieczenie planowanej transakcji skutkuje następnie ujęciem składnika aktywów niefinansowych lub zobowiązania niefinansowego, albo planowana transakcja związana ze składnikiem aktywów niefinansowych lub zobowiązaniem niefinansowym staje się uprawdopodobnionym przyszłym zobowiązaniem, do którego będzie się stosować zabezpieczenie wartości godziwej, wtedy zyski lub straty, które były ujęte w innych całkowitych dochodach, przeklasyfikowywane są z kapitału własnego do zysku lub straty w tym samym okresie lub okresach, w których nabyty składnik aktywów niefinansowych lub przyjęte zobowiązanie mają wpływ na zysk lub stratę.

Zyski lub straty powstałe w wyniku zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych, które nie spełniają warunków umożliwiających stosowanie zasad rachunkowości zabezpieczeń, są ujmowane bezpośrednio w wyniku finansowym netto za bieżący okres.

Grupa zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń, gdy instrument zabezpieczający wygaś lub został sprzedany, jego wykorzystanie dobiegło końca lub nastąpiła jego realizacja, bądź gdy zabezpieczenie przestało spełniać warunki umożliwiające stosowanie wobec niego zasad rachunkowości zabezpieczeń. W takim przypadku, łączny zysk lub strata na instrumencie zabezpieczającym, które były ujęte w innych całkowitych dochodach i zakumulowane w kapitale własnym, są nadal wykazywane w kapitale własnym aż do momentu wystąpienia prognozowanej transakcji. Jeżeli Grupa przestała spodziewać się, że prognozowana transakcja nastąpi, wówczas zakumulowany w kapitale własnym łączny zysk lub strata netto są odnoszone do zysku lub straty netto za bieżący okres.

10.16.3 Zabezpieczenia udziałów w aktywach netto w podmiocie zagranicznym

Zabezpieczenie udziałów w aktywach netto w podmiocie zagranicznym, w tym zabezpieczenie pozycji pieniężnej, uznawanej za część udziałów w aktywach netto, ujmuje się podobnie do zabezpieczenia przepływów pieniężnych. Zyski lub straty z tytułu instrumentu zabezpieczającego związane z efektywną częścią zabezpieczenia ujmuje się w innych całkowitych dochodach natomiast zyski lub straty związane z nieefektywną częścią zabezpieczenia – ujmuje się w zysku lub stracie. W momencie zbycia podmiotu zagranicznego, kwotę zysków lub strat ujętą wcześniej w innych całkowitych dochodach przeklasyfikowuje się z kapitału własnego do zysków lub strat jako korektę wynikającą z przeklasyfikowania.

10.17 Zapasy

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia/ kosztu wytworzenia i możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto.

Koszty poniesione na doprowadzenie każdego składnika zapasów do jego aktualnego miejsca i stanu – zarówno w odniesieniu do bieżącego, jak i poprzedniego roku – są ujmowane w następujący sposób:

Materiały	<ul style="list-style-type: none">• w cenie nabycia ustalonej metodą „pierwsze weszło-pierwsze wyszło”
Produkty gotowe i produkty w toku	<ul style="list-style-type: none">• koszt bezpośrednich materiałów i robocizny oraz odpowiedni narzut pośrednich kosztów produkcji ustalony przy założeniu normalnego wykorzystania mocy produkcyjnych, z wyłączeniem kosztów finansowania zewnętrznego
Towary	<ul style="list-style-type: none">• w cenie nabycia ustalonej metodą „pierwsze weszło-pierwsze wyszło”.

Ceną sprzedaży netto możliwą do uzyskania jest szacowana cena sprzedaży dokonywanej w toku zwykłej działalności gospodarczej, pomniejszona o koszty wykończenia i szacowane koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

10.18 Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności z tytułu dostaw i usług są ujmowane i wykazywane według kwot pierwotnie zafakturowanych, z uwzględnieniem odpisu na wątpliwe należności. Odpis na należności oszacowywany jest wtedy, gdy ściągnięcie pełnej kwoty należności przestało być prawdopodobne.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość należności jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie należności w związku z upływem czasu jest ujmowane jako przychody finansowe.

Pozostałe należności obejmują w szczególności zaliczki przekazane z tytułu przyszłych zakupów rzeczowych aktywów trwałych, aktywów niematerialnych oraz zapasów. Zaliczki są prezentowane zgodnie z charakterem aktywów, do jakich się odnoszą – odpowiednio jako aktywa trwałe lub obrotowe. Jako aktywa niepieniężne zaliczki nie podlegają dyskontowaniu.

Należności budżetowe prezentowane są w ramach pozostałych aktywów niefinansowych, z wyjątkiem należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych, które stanowią w bilansie odrębną pozycję.

10.19 Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe wykazane w bilansie obejmują środki pieniężne w banku i w kasie oraz lokaty krótkoterminowe o pierwotnym okresie zapadalności nieprzekraczającym trzech miesięcy.

10.20 Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane według wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki.

Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne są wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane w związku ze zobowiązaniem.

Przychody i koszty są ujmowane w zysku lub stracie z chwilą usunięcia zobowiązania z bilansu, a także w wyniku rozliczenia metodą efektywnej stopy procentowej.

10.21 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług wykazywane są w kwocie wymagającej zapłaty.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy obejmują zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz zobowiązania finansowe pierwotnie zakwalifikowane do kategorii wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy. Zobowiązania finansowe są klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, jeżeli zostały nabyte dla celów sprzedaży w niedalekiej przyszłości. Instrumenty pochodne, włączając wydzielone instrumenty wbudowane, są również klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, chyba że są uznane za efektywne instrumenty zabezpieczające. Zobowiązania finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione: (i) taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność traktowania, gdy zarówno wycena jak i zasady rozpoznawania strat lub zysków podlegają innym regulacjom; lub (ii) zobowiązania są częścią grupy zobowiązań finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub (iii) zobowiązania finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej, uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany w wartości godziwej tych instrumentów są ujmowane w zysku lub stracie jako koszty lub przychody finansowe.

Inne zobowiązania finansowe, niebędące instrumentami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy, są wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Grupa wyłącza ze swojego bilansu zobowiązanie finansowe, gdy zobowiązanie wygasło – to znaczy, kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł. Zastąpienie dotychczasowego instrumentu dłużnego przez instrument o zasadniczo różnych warunkach dokonywane pomiędzy tymi samymi podmiotami Grupa ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego zobowiązania finansowego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Podobnie znaczące modyfikacje warunków umowy dotyczącej istniejącego zobowiązania finansowego Grupa ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Powstająca z tytułu zamiany różnice odnośnych wartości bilansowych wykazuje się w zysku lub stracie.

Pozostałe zobowiązania niefinansowe obejmują w szczególności zobowiązania wobec urzędu skarbowego oraz zobowiązania z tytułu otrzymanych zaliczek, które będą rozliczone poprzez dostawę towarów, usług lub środków trwałych. Pozostałe zobowiązania niefinansowe ujmowane są w kwocie wymagającej zapłaty.

Grupa prezentuje w bilansie zobowiązania z tytułu wykupu ziemi w wartości bieżącej zobowiązania.

10.22 Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Grupie ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. Jeżeli Grupa spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy jest rzeczą praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazane w rachunku zysków i strat po pomniejszeniu o wszelkie zwroty.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu

stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe.

10.23 Odprawy emerytalne

Zgodnie z zakładowymi systemami wynagradzania pracownicy Grupy mają prawo do odpraw emerytalnych. Odprawy emerytalne są wypłacane jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę. Wysokość odpraw emerytalnych zależy od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika. Grupa tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą. Według MSR 19 odprawy emerytalne są programami określonych świadczeń po okresie zatrudnienia. Wartość bieżąca tych zobowiązań jest obliczana przez Grupę na każdy dzień bilansowy. Naliczone zobowiązania są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i dotyczą okresu do dnia bilansowego. Informacje demograficzne oraz informacje o rotacji zatrudnienia oparte są o dane historyczne.

Ponowna wycena zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych dotyczących programów określonych świadczeń obejmująca zyski i straty aktuarialne ujmowana jest w innych całkowitych dochodach i nie podlega późniejszej reklasyfikacji do zysku lub straty.

Grupa rozpoznaje następujące zmiany w zobowiązaniach netto z tytułu określonych świadczeń w ramach odpowiednio kosztu własnego sprzedaży, kosztów ogólnego zarządu oraz kosztów sprzedaży, na które składają się:

- koszty zatrudnienia (w tym między innymi koszty bieżącego zatrudnienia, kosztów przeszłego zatrudnienia)
- odsetki netto od zobowiązania netto z tytułu określonych świadczeń.

10.24 Przychody

Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Grupa uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób. Przychody są rozpoznawane w wartości godziwej zapłaty otrzymanej lub należnej, po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług (VAT) oraz rabaty. Przy ujmowaniu przychodów obowiązują również kryteria przedstawione poniżej.

10.24.1 Sprzedaż towarów i produktów

Przychody są ujmowane, jeżeli znaczące ryzyko i korzyści wynikające z prawa własności do towarów i produktów zostały przekazane nabywcy oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

10.24.2 Świadczenie usług

Przychody z tytułu świadczenia usług są ujmowane po wykonaniu usługi. Grupa nie posiada kontraktów długoterminowych, których przychody szacuje się na podstawie stopnia zaawansowania ich realizacji.

10.24.3 Odsetki

Przychody z tytułu odsetek są ujmowane sukcesywnie w miarę ich naliczania (z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej, stanowiącej stopę dyskontującą przyszłe wpływy pieniężne przez szacowany okres życia instrumentów finansowych) w stosunku do wartości bilansowej netto danego składnika aktywów finansowych.

10.24.4 Dywidendy

Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy lub udziałowców do ich otrzymania.

10.24.5 Przychody z tytułu wynajmu (leasingu operacyjnego)

Przychody z tytułu wynajmu nieruchomości inwestycyjnych ujmowane są metodą liniową przez okres wynajmu w stosunku do otwartych umów.

10.24.6 Dotacje rządowe

Jeżeli istnieje uzasadniona pewność, że dotacja zostanie uzyskana oraz spełnione zostaną wszystkie związane z nią warunki, wówczas dotacje rządowe są ujmowane według ich wartości godziwej.

Jeżeli dotacja dotyczy danej pozycji kosztowej, wówczas jest ona ujmowana jako przychód w sposób współmierny do kosztów, które dotacja ta ma w zamierzeniu kompensować. Jeżeli dotacja dotyczy składnika aktywów, wówczas jej wartość godziwa jest ujmowana na koncie przychodów przyszłych okresów, a następnie stopniowo, drogą równych odpisów rocznych, ujmowana w zysku lub stracie przez szacowany okres użytkowania związanego z nią składnika aktywów.

10.25 Podatki

10.25.1 Podatek bieżący

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości kwot przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (podlegających zwrotowi od organów podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych i przepisów podatkowych, które prawnie lub faktycznie już obowiązywały na dzień bilansowy.

10.25.2 Podatek odroczony

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej, podatek odroczony jest obliczany metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym.

Rezerwa na podatek odroczony ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa na podatek odroczony powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek i w chwili jej zawierania nie mającej wpływu ani na zysk lub stratę, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych ulg podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy aktywa z tytułu odroczonego podatku dotyczące ujemnych różnic przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na zysk lub stratę, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku jest ujmowany w bilansie jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Nieujęty składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlega ponownej ocenie na każdy dzień bilansowy i jest ujmowany do wysokości odzwierciedlającej prawdopodobieństwo osiągnięcia w przyszłości dochodów do opodatkowania, które pozwolą na odzyskanie tego składnika aktywów.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczone wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na dzień bilansowy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień bilansowy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych poza zyskiem lub stratą jest ujmowany poza zyskiem lub stratą: w innych całkowitych dochodach dotyczący pozycji ujętych w innych całkowitych dochodach lub bezpośrednio w kapitale własnym dotyczący pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym.

Grupa kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczonego podatku dochodowy ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

10.25.3 Podatek od towarów i usług

Przychody, koszty, aktywa i zobowiązania są ujmowane po pomniejszeniu o wartość podatku od towarów i usług, z wyjątkiem:

- gdy podatek od towarów i usług zapłacony przy zakupie aktywów lub usług nie jest możliwy do odzyskania od organów podatkowych; wtedy jest on ujmowany odpowiednio jako część ceny nabycia składnika aktywów lub jako część pozycji kosztowej oraz
- należności i zobowiązań, które są wykazywane z uwzględnieniem kwoty podatku od towarów i usług.

Kwota netto podatku od towarów i usług możliwa do odzyskania lub należna do zapłaty na rzecz organów podatkowych jest ujęta w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako część należności lub zobowiązań.

10.26 Zysk netto na akcję

Zysk netto na akcję dla każdego okresu jest obliczony poprzez podzielenie zysku netto za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym.

11 Segmenty operacyjne

Podział na segmenty opracowano w oparciu o rodzaje produktów i usług. Zgodnie z tym podziałem wszystkie spółki wchodzące w skład Grupy Kapitałowej GOBARTO zostały przyporządkowane do pięciu segmentów: mięso i wędliny, trzoda chlewna, zboża, przetwórstwo oraz działalność pozostała.

Segment Mięso i wędliny

- **GOBARTO S.A.** (do 7 października 2016r. pod nazwą PKM DUDA S.A.) jest podmiotem dominującym Grupy GOBARTO S.A. Spółka funkcjonuje w sektorze mięsa wieprzowego. Jej główna działalność koncentruje się na skupie, uboju i rozbiorze mięsa, które w wielu asortymentach trafia do odbiorców na terenie całego kraju oraz do kilkunastu odbiorców europejskich oraz azjatyckich. Sferę produkcyjno-handlową Spółki uzupełnia działalność usługowa w zakresie: zamrażania, składowania i transportu produktów spożywczych, wymagających specjalistycznego sprzętu chłodniczego. Zakład produkcyjny znajduje się w Grąbkowie (woj. wielkopolskie), a jego roczne moce ubojowe wynoszą około 1 mln sztuk trzody chlewnej. W ramach segmentu Mięso i Wędliny Spółka konsekwentnie rozwija działalność dystrybucyjną i jest jednym z największych polskich dostawców mięsa i wędlin do detalu tradycyjnego. W roku 2017 do posiadanych przez Spółkę Centrów Dystrybucyjnych zlokalizowanych w: Warszawie, Poznaniu, Krakowie, Katowicach, Radomiu, Lublinie dołączyło nowoczesne Centrum Dystrybucyjne w Gdańsku.
- **Gobarto Dzikizna Sp. z o.o.** zajmuje się skupem i przerobem zwierzyny łownej oraz sprzedażą mięsa na terenie Polski i rynkach UE. Główny zakład przerobu dzikizny usytuowany jest w Karolinkach w woj. Wielkopolskim. Zakład posiada odpowiednie warunki sanitarno-weterynaryjne zgodne ze standardami rynkowymi, a stosowane procedury zapewniają wysoką i stałą jakość produktu.

- **NetBrokers Polska Sp. z o.o. SK** wiodącą działalnością spółki od roku 2003 jest działalność handlowa, gdzie NetBrokers, jako importer stał się wiodącym dostawcą na rynek polski świeżego mięsa wieprzowego dla zakładów rozbiorowych, przetwórci jak i mięs kulinarnych na potrzeby rynku detalicznego. Dodatkowo jest platformą internetową skierowaną do firm działających na rynku rolno-spożywczym, której misją jest dostarczanie informacji branżowych oraz oferowanie aplikacji umożliwiającej składanie ofert handlowych kupna i sprzedaży towarów
- **Bekpol Sp. z o.o.** - jest Spółką zajmującą się hurtową sprzedażą mięsa, wędlin i drobiu. Funkcjonuje na rynku od 1993 roku, od stycznia 2017 roku wchodzi w skład Grupy Kapitałowej GOBARTO.
- **Meat-Pac Sp. z o.o.** - wiodącą działalnością Spółki jest rozbiór mięsa drobiowego.
- **Jama Sp. z o.o.** - jest spółką zajmującą się hurtową sprzedażą mięsa, wędlin i drobiu. W skład Grupy Kapitałowej Gobarto wchodzi od listopada 2017 roku.

Segment PRZETWÓRSTWO

Do tego segmentu należy Grupa Kapitałowa Silesia. W strukturach Grupy Gobarto znajduje się od grudnia 2017 roku. W jej skład wchodzi spółki:

- **Zakłady Mięsne Silesia S.A.** – jedna z największych firm na polskim rynku przetwórstwa mięsnego zajmująca się rozbiorem i konfekcjonowaniem mięsa wieprzowego, drobiowego i wołowego, produkcją dań gotowych oraz karm dla zwierząt domowych. Spółka prowadzi sprzedaż i dystrybucję w oparciu o sieci handlowe, sieć hurtowni, grupy zakupowe oraz eksport.
- **Silesia Pet Foods sp. z o.o.** – działalność spółki opiera się na produkcji i sprzedaży gotowej karmy dla zwierząt domowych.
- **Vital Food Silesia sp. z o.o.** – spółka zajmuje się wytwarzaniem i sprzedażą gotowych dań i posiłków.
- **Silesia Logistics sp. z o.o.** – przedmiotem działalności spółki jest świadczenie usług transportowych.
- **Samba sp. z o.o.** – działalność spółki opiera się o sprzedaż detaliczną mięsa i wyrobów z mięsa.
- **Panteon S.A.** – działalność firm centralnych (head offices) i holdingów z wyłączeniem holdingów finansowych.
- **Centrum Dystrybucji Imperium sp. z o.o.** – spółka prowadzi działalność w zakresie przetwarzania, konserwowania i sprzedaży mięsa z drobiu.
- **Meat Market sp. z o.o.** – przedmiotem działalności spółki jest sprzedaż detaliczna mięsa i wyrobów z mięsa.

Segment Trzoda chlewna

- **Agro Bieganów Sp. z o.o.** - spółka zajmuje się produkcją roślinną, chowem bydła mięsnego i zarodowego oraz hodowlą trzody chlewnej w pełnym cyklu produkcyjnym.
- **Agro Gobarto Sp. z o.o.** - prowadzi hodowlę trzody chlewnej w pełnym cyklu produkcyjnym oraz dostarcza warchlaki na potrzeby innych spółek z grupy.
- **Bioenergia Sp. z o.o.** - aktualnie spółka prowadzi tucz trzody chlewnej.
- **Agroferm Sp. z o.o.** - przedmiotem działalności jest chów trzody chlewnej oraz produkcja roślinna.
- **Gobarto Hodowca Sp. z o.o.** - spółka zajmująca się organizacją rozwoju i sprzedaży trzody chlewnej; aktualnie odpowiada za program Gobarto 500 wspierający rozwój trzody chlewnej.
- **Pork Pro Sp. z o.o. S.K.** – (w likwidacji od 2018r.) spółka będąca wsparciem dla GOBARTO S.A. w zakresie zaopatrzenia w surowiec do produkcji, zajmująca się zakupami warchlaków, trzody chlewnej oraz handlem mięsem. Aktualnie spółka zaprzestała działalności.
- **PPH Ferma-Pol Sp. z o.o.** - przedmiotem działalności jest chów trzody chlewnej oraz produkcja roślinna.

Segment Zboża

- **Rolpol Sp. z o.o. oraz Agroprof Sp. z o.o.** - zajmują się produkcją roślinną zbóż i rzepaku.
- **Agro Net Sp. z o.o.** - spółka prowadzi działalność roślinną oraz posiada elewator zbożowy.

- **Plon Sp. z o.o.** - spółka zajmująca się organizacją sprzedaży zbóż; grupa producencka zaprzestała działalności z dniem 17 marca 2017 roku.
- **Brassica Sp. z o.o.** - spółka zajmująca się organizacją sprzedaży roślin oleistych; grupa producencka zaprzestała działalności z dniem 28 października 2015 roku.

Segment Działalność pozostała

- **Tigra Trans Sp. z o.o.** - spółka powołana w celu zarządzania spółką Tigra Trans Sp. z o.o. S.K.
- **Tigra Trans Sp. z o.o. S.K.** - spółka świadcząca usługi transportowe.
- **Bio Gamma Sp. z o.o.** - została powołana w celu prowadzenia działalności z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii, nie prowadziła działalności operacyjnej w 2017r.
- **Bio Delta Sp. z o.o.** - została powołana w celu prowadzenia działalności z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii, nie prowadziła działalności operacyjnej w 2017r.
- **Polskie Biogazownie „Energy-Zalesie” Sp. z o.o.** - spółka powołana w celu prowadzenia działalności z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii.
- **Makton Nieruchomości Sp. z o.o.** - spółka celowa powołana do sprzedaży nieruchomości niezwiązanych z podstawową działalnością w segmencie dystrybucyjnym.
- **Insignia Management Sp. z o.o.** - spółka zajmuje się pośrednictwem w zakupach na rzecz spółek grupy.
- **NetBrokers Polska Sp. z o.o.** - spółka powołana w celu zarządzania spółką NetBrokers Polska sp. z o.o. S.K.
- **Pork Pro Polska Sp. z o.o.** - spółka powołana w celu zarządzania spółką Pork Pro Polska sp. z o.o. S.K., obecnie zaprzestała działalności.
- **Rosan Agro Sp. z o.o.** - spółka matka grupy firm z Ukrainy. Zajmuje się produkcją żywca wieprzowego.
- **PF „MK” Rosana** - podmiot wchodzący w skład Grupy Rosana na Ukrainie zajmujący się ubojem, rozbiorem, produkcją wędlin oraz sprzedażą mięsa i wędlin pod własną marką Rosana (Premium). Obszar sprzedaży obejmuje głównie zachodnią Ukrainę.
- **Dom Handlowy ROSANA** - podmiot wchodzący w skład Grupy Rosana na Ukrainie zajmujący się sprzedażą i dystrybucją wędlin. Na dzień 31 grudnia 2017 roku spółka posiadała 13 własnych sklepów.
- **Dom Handlowy ROSANA PLUS** - podmiot wchodzący w skład grupy Rosana utworzony w celu prowadzenia sprzedaży produktów grupy; w trakcie rozwoju struktur.
- **Pieprzyk Rogatyń Sp. z o.o.** - spółka nie prowadziła działalności operacyjnej w 2017r.
- **PP Świniokompleks Zoria** - spółka nie prowadziła działalności operacyjnej w 2017r.

Grupa GOBARTO S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

Zarząd monitoruje oddzielnie wyniki operacyjne segmentów w celu alokacji zasobów, oceny skutków tej alokacji oraz wyników działalności. Ceny transakcyjne stosowane przy transakcjach pomiędzy segmentami operacyjnymi są ustalane na zasadach rynkowych podobnie jak przy transakcjach ze stronami niepowiązanymi.

okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2017 roku

	<i>Mięso i wędliny</i>	<i>Przetwórstwo</i>	<i>Trzoda chlewna</i>	<i>Zboża</i>	<i>Działalność pozostała</i>	<i>Korekty</i>	<i>Działalność ogółem</i>
Przychody							
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	1 649 175	39 840	45 938	8 078	25 764		1 768 795
Sprzedaż między segmentami	16 188	4 306	119 012	902	7 753	-148 162	0
Przychody segmentu	1 665 363	44 146	164 950	8 980	33 518	-148 162	1 768 795
Wyniki							
Zysk/(strata) segmentu	36 310	-4 370	9 316	1 944	-2 724		39 934
Pozostałe informacje							
Amortyzacja	16 818	1 238	7 360	1 370	3 335		30 121
Stan na 31 grudnia 2017							
Znaki towarowe	18 500	133					18 633
Relacje z klientami	5 026						5 026
Wartość firmy	88 071		1	5 169	12		93 253
EBITDA*	53 128	-3 132	16 677	3 313	611	0	70 055

*EBITDA = zysk z działalności operacyjnej bez uwzględnienia przychodów i kosztów z tytułu operacji finansowych powiększony o koszt amortyzacji.

Grupa GOBARTO S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 roku

	<i>Mięso i wędliny</i>	<i>Trzoda chlewna</i>	<i>Zboża</i>	<i>Działalność pozostała</i>	<i>Korekty</i>	<i>Działalność ogółem</i>
Przychody						
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	1 325 422	102 079	8 404	18 392		1 454 296
Sprzedaż między segmentami	4 298	88 240	510	9 111	-102 159	0
Przychody segmentu	1 329 720	190 319	8 914	27 503	-102 159	1 454 296
Wyniki						
Zysk/(strata) segmentu	14 297	27 795	1 190	-1 453		41 829
Pozostałe informacje						
Amortyzacja	12 847	5 449	1 271	2 446		22 012
Stan na 31 grudnia 2016						
Znaki towarowe	17 400					17 400
Wartość firmy	67 903	1	5 689	12		73 605

Przychody z tytułu transakcji pomiędzy segmentami są eliminowane przy konsolidacji.

Informacje geograficzne

Przychody od kluczowych klientów zewnętrznych wg krajów:

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2017</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2016</i>
Polska	1 507 323	1 273 573
Zagranica, w tym:	261 472	180 723
Włochy	11 137	11 416
Niemcy	29 240	29 593
Holandia	34 365	28 087
Litwa	14 514	8 243
Wielka Brytania	4 607	-
Hiszpania	694	6 224
Ukraina	798	1 980
Czechy	58 672	15 117
Austria	13 628	9 698
Irlandia	5 047	2 578
Chiny	12 096	12 063
Dania	3 086	1 170
Słowacja	14 568	9 802
Węgry	29 154	23 519
pozostałe	29 866	21 233
Razem	1 768 795	1 454 296

85% przychodów realizowanych było na terenie Polski.

W strukturze przychodów „zagranicznych” dominują przychody ze sprzedaży wewnątrzspółnotowej, z których największy udział ma sprzedaż do takich krajów jak Niemcy, Holandia, Czechy i Węgry.

12 Przychody i koszty

12.1 Pozostałe przychody operacyjne

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2017</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2016</i>
<i>Nota</i>	<i>(przekształcone)</i>	
Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	3 723	521
Zysk na okazijnym nabyciu	22.1 22.4 721	8 938
Dotacje	36.3 4 630	2 160
Rozwiązanie rezerwy na rzecz członków grupy producenckiej	-	276
Rozwiązanie pozostałych rezerw	-	359
Otrzymane kary i odszkodowania	977	588
Nadwyżki inwentaryzacyjne netto	- 113	96
Zwrot kosztów ubezpieczeń	222	11

Grupa GOBARTO S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

Przeklasyfikowanie warchlaków na ŚT	-	500
Sprzedaż złomu, makulatury	550	146
Rozwiązanie odpisów aktualizujących należności	745	-
Zwrot kosztów sądowych	93	240
Wycena aktywów biologicznych	-	1 846
Zwrot nadpłaconych podatków	71	741
Zwrot podatku VAT z zagranicy	179	-
Przychody z najmu nieruchomości inwestycyjnych	107	2 254
Inne przychody	639	1 843
Pozostałe przychody operacyjne ogółem	12 544	20 521

12.2 Pozostałe koszty operacyjne

	<i>Nota</i>	Rok zakończony 31 grudnia 2017	Rok zakończony 31 grudnia 2016
Zawiązanie odpisu na zapasy		1 871	775
Zawiązanie odpisu na należności	*	-	1 330
Zawiązanie rezerwy urlopowej		-	1 018
Zawiązanie rezerwy na premie		-	100
Zawiązanie rezerwy na straty w produkcji roślinnej i zwierzęcej		268	-
Odpis aktualizujący środki trwałe		1 342	1 665
Szkody komunikacyjne		13	23
Szkody pozostałe		139	163
Straty w produkcji roślinnej i zwierzęcej		659	882
Przekazane darowizny		72	61
Spisane aktywa trwałe	18	-	243
Spisane należności		530	1
Wycena aktywów biologicznych		1 825	-
Pozostałe odpisy aktywów niefinansowych		-	627
Odszkodowanie z tytułu zakazu konkurencji		46	193
Wyłączone kary i odszkodowania		-	94
Likwidacja zapasów nierotujących		-	210
Utrata wartości firmy spółek zależnych		-	855
Koszty sądowe		68	137
Koszty najmu nieruchomości inwestycyjnych		61	2 137
Ubytki uzasadnione		5	460
Produkcja zaniechana		537	194
Likwidacja środków trwałych		231	-
Przeklasyfikowanie warchlaków na ŚT		325	-
Inne koszty		1 008	1 671
Pozostałe koszty operacyjne ogółem		9 000	12 838

12.3 Przychody finansowe

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2017</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2016</i>
Odsetki z tytułu udzielonych pożyczek	39	-
Przychody z tytułu odsetek bankowych	195	50
Przychody z tytułu odsetek od należności	49	197
Pozostałe odsetki	22	11
Wycena instrumentów finansowych	1	-
Rozwiązanie odpisu pożyczki	-	-
Odsetki od wykupu gruntów	-	-
Dodatnie różnice kursowe	-	373
Pozostałe	7	-
Przychody finansowe ogółem	312	631

12.4 Koszty finansowe

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2017</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2016</i>
Odsetki z tytułu kredytów bankowych i pożyczek	6 678	6 022
Odsetki od leasingu	689	654
Pozostałe odsetki	125	404
Ujemne różnice kursowe	1 417	-
Aktualizacja wartości inwestycji	-	-
Wycena instrumentów finansowych	-	151
Prowizje bankowe	1 307	663
Prowizje i koszty faktoringu	701	695
Koszty zakupu akcji i udziałów	1 788	-
Koszty zakupu zorganizowanej części przedsiębiorstwa	783	-
Pozostałe	227	481
Koszty finansowe ogółem	13 713	9 070

12.5 Koszty według rodzajów

	<i>Nota</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2017</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2016</i>
Amortyzacja	12.6	30 121	22 012
Zużycie materiałów i energii		796 235	699 522
Usługi obce		152 649	127 036
Podatki i opłaty		8 114	6 833
Wynagrodzenia		85 544	61 232
Koszty świadczeń pracowniczych	12.7	18 069	12 609
Pozostałe koszty rodzajowe		10 796	6 311
Koszty dotyczące transakcji wewnątrz grupy kapitałowej		- 251 061	- 253 084
Koszty według rodzajów ogółem, w tym:		850 467	682 471
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży		680 503	555 505
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży		117 706	103 468
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu		44 507	31 392
Zmiana stanu produktów		7 751	- 7 895

12.6 Koszty amortyzacji

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2017</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2016</i>
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży:	22 242	14 308
Amortyzacja środków trwałych	19 659	14 197
Amortyzacja wartości niematerialnych	2 583	111
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży	4 022	3 717
Amortyzacja środków trwałych	3 678	3 389
Amortyzacja wartości niematerialnych	344	328
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu:	3 857	3 987
Amortyzacja środków trwałych	2 526	2 660
Amortyzacja wartości niematerialnych	1 331	1 327

12.7 Koszty świadczeń pracowniczych

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2017</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2016</i>
Wynagrodzenia	85 544	61 232
Koszty świadczeń emerytalnych	955	-
Koszty świadczeń pracowniczych, w tym ubezpieczenia społeczne	17 114	12 609
Koszty świadczeń pracowniczych ogółem, w tym:	103 613	73 841
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży	43 343	26 031
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży	39 331	36 340
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu	20 939	11 470

13 Składniki innych całkowitych dochodów

Składniki innych całkowitych dochodów przedstawiają się następująco:

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2017</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2016</i>
Zabezpieczenia przepływów pieniężnych:		
Wycena IRS	374	269
Pozycje niepodlegające przeklasyfikowaniu do zysku/(straty) w kolejnych okresach sprawozdawczych:		
Wycena do wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnej	-	-
Pozycje podlegające przeklasyfikowaniu do zysku/(straty) w kolejnych okresach sprawozdawczych:		
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	-	429

14 Podatek dochodowy

14.1 Obciążenie podatkowe

Główne składniki obciążenia podatkowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku i 31 grudnia 2016 roku przedstawiają się następująco:

Grupa GOBARTO S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2017</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2016</i>
Ujęte w zysku lub stracie		
<i>Bieżący podatek dochodowy</i>	-4 667	-947
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	-4 667	-947
<i>Odroczony podatek dochodowy</i>	-896	-1 333
Związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	-896	-1 333
Obciążenie podatkowe w skonsolidowanym zysku lub stracie	-5 563	-2 280

14.2 Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej

Uzgodnienie podatku dochodowego od zysku brutto przed opodatkowaniem według ustawowej stawki podatkowej, z podatkiem dochodowym liczonym według efektywnej stawki podatkowej Grupy za rok zakończony 31 grudnia 2017 roku i 31 grudnia 2016 roku przedstawia się następująco:

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2017</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2016 (przekształcone)</i>
Zysk/strata brutto przed opodatkowaniem	26 533	33 390
Podatek wg ustawowej stawki podatkowej obowiązującej w Polsce, wynoszącej 19% (2016: 19%)	5 041	6 344
Przychody niepodatkowe - zysk na okazijnym nabyciu		-1 172
Pozostałe przychody / koszty niestanowiące przychodów podatkowych / kosztów uzyskania przychodu - różnice trwałe	2 090	1 922
Dochody spółek rolnych	-2 494	-3 637
Zmiana szacunków realizowalności aktywa	-	-1 304
Pozostałe	926	127
Podatek wg efektywnej stawki podatkowej wynoszącej:		
31.12.2016 7%	5 563	2 280
31.12.2017 21%		
Podatek dochodowy (obciążenie) ujęty w zysku lub stracie	5 563	2 280

14.3 Odroczony podatek dochodowy

Odroczony podatek dochodowy wynika z następujących pozycji:

	<i>Na dzień 31 grudnia 2017</i>		<i>Na dzień 31 grudnia 2016</i>	
	<i>Różnica między wartością bilansową a podatkową</i>	<i>Wartość podatku odroczonego</i>	<i>Różnica między wartością bilansową a podatkową</i>	<i>Wartość podatku odroczonego</i>
Aktywa z tytułu podatku odroczonego				
Zobowiązania na przyszłe świadczenia pracownicze i obciążenia z nimi związane	4 839	919	2 761	525
Ujemne różnice kursowe	-216	-41	-234	-44
Odsetki od kredytów i pożyczek	304	58	5	1
Straty podatkowe z lat poprzednich	8 099	1 539	940	179
Różnica pomiędzy wartością bilansową a podatkową nieruchomości inwestycyjnych	5 776	1 096	11 782	2 239
Rezerwa na usługi marketingowe	1 989	378	937	178

Grupa GOBARTO S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

Rezerwy pracownicze	5 526	1 050	4 411	838
Odpis aktualizujący należności handlowe	16 135	3 066	15 380	2 922
Odpis aktualizujący majątek trwały	4 104	780	6 510	1 237
Odpis aktualizujący zapasy	3 819	726	665	126
Pozostałe rezerwy	7 122	1 353	1 300	247
Nadwyżka amortyzacji bilansowej nad podatkową	12 112	2 301	15 960	3 032
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych biernych	-	-	1 353	257
Rezerwy na premie pieniężne	1 420	270	-	-
Razem	71 029	13 495	61 771	11 737

Obciążenie z tytułu podatku odroczonego w rachunku wyników na dzień 31 grudnia 2017 roku wyniosło 897 tys. PLN (na dzień 31 grudnia 2016 roku wynosiło 1.290 tys. PLN).

	<i>Na dzień 31 grudnia 2017</i>		<i>Na dzień 31 grudnia 2016</i>	
	<i>Różnica między wartością bilansową a podatkową</i>	<i>Wartość podatku odroczonego</i>	<i>Różnica między wartością bilansową a podatkową</i>	<i>Wartość podatku odroczonego</i>
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego				
Dodatnie różnice kursowe+	425	81	-87	-17
Znak towarowy	23 060	4 381	17 400	3 306
Nadwyżka amortyzacji podatkowej nad bilansową	9 654	1 834	0	0
Premie pieniężne od dostawców	7 638	1 451	3 597	683
Wartość netto przedmiotu leasingu	63 287	12 025	0	0
Pozostałe tytuły	394	74	287	54
Razem	104 458	19 847	21 196	4 027

15 Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS

Ustawa z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych z późniejszymi zmianami stanowi, że Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych tworzą pracodawcy zatrudniający powyżej 50 pracowników na pełne etaty. W 2017 roku Grupa utworzyła odpis na Fundusz w wysokości 180 tys. PLN. Celem Funduszu jest finansowanie działalności socjalnej, pożyczek udzielonych jej pracownikom oraz pozostałych kosztów socjalnych.

Grupa skompensowała aktywa Funduszu ze swoimi zobowiązaniami wobec Funduszu, ponieważ aktywa te nie spełniają definicji aktywów Grupy. W związku z powyższym, saldo netto na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosi 0 tysięcy PLN (na dzień 31 grudnia 2016 roku: 0 tysięcy PLN).

Tabele poniżej przedstawiają analitykę aktywów, zobowiązań oraz kosztów Funduszu.

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2017</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2016</i>
Pożyczki udzielone pracownikom	139	302
Środki pieniężne	94	69
Zobowiązania z tytułu Funduszu	233	371
Saldo po skompensowaniu	0	0

16 Zysk przypadający na jedną akcję

Zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy jednostki dominującej przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu.

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące zysku oraz akcji, które posłużyły do wyliczenia podstawowego zysku na jedną akcję:

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2017</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2016 (przekształcone)</i>
Zysk / (strata) netto za okres (w tys. PLN)	20 970	31 110
Średnia ważona liczba wyemitowanych akcji zwykłych zastosowana do obliczenia podstawowego zysku na jedną akcję	27 800 229	27 800 229
Zysk/(strata) na jedną akcję:	0,75	1,12
– podstawowy (rozwodniony) z zysku za okres sprawozdawczy	0,75	1,12
– podstawowy (rozwodniony) z zysku z działalności kontynuowanej za okres sprawozdawczy	0,75	1,12

W okresie między dniem bilansowym a dniem sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie wystąpiły żadne inne transakcje dotyczące akcji zwykłych lub potencjalnych akcji zwykłych.

W związku z brakiem instrumentów rozwadniających, nie ma różnicy pomiędzy zyskiem (stratą) na akcję podstawową i rozwodnioną.

17 Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty

W bieżącym okresie obrachunkowym oraz okresie porównawczym nie zostały wypłacone dywidendy.

Spółka nie planuje wypłaty dywidendy za 2017r.

Grupa GOBARTO S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

18 Rzeczowe aktywa trwałe

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2017	<i>Grunty (w tym prawo wieczystego użytkowania)</i>	<i>Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej</i>	<i>Urządzenia techniczne i maszyny</i>	<i>Środki transportu</i>	<i>Inne środki trwałe</i>	<i>Środki trwałe w budowie</i>	<i>Ogółem</i>
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2017	81 131	237 837	134 746	33 721	13 755	6 782	507 972
Nabycia	483	5 074	10 949	10 595	428	5 445	32 974
Zwiększenia związane z nabyciem jednostek zależnych	7 637	88 848	45 974	9 816	1 192	2 137	155 604
Przeklasyfikowanie z nieruchomości inwestycyjnych	174	10 628	1 596	109	6	-	12 513
Sprzedaż	- 676	- 5 353	- 3 037	- 2 943	- 349	- 232	- 12 590
Likwidacja	-	- 2 653	- 11 601	- 835	- 1 647	- 84	- 16 819
Wykup z leasingu	-	-	- 224	- 744	-	-	- 968
Różnice kursowe z przeliczenia	- 12	- 1 331	- 1 072	- 687	- 68	- 69	- 3 239
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2017	88 737	333 050	177 331	49 033	13 317	13 979	675 447
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 1 stycznia 2017	7 387	67 077	92 115	16 964	12 803	-	196 348
Amortyzacja za okres	12	10 077	9 219	6 109	592	-	26 009
Umorzenie związane ze sprzedażą i likwidacją środków trwałych (wyksięgowanie)	-	- 2 638	- 13 347	- 3 360	- 1 959	-	- 21 304
Zawiązanie odpisów aktualizujących	-	1 644	340	17	-	-	2 001
Rozwiązanie odpisów aktualizujących	-	- 4 311	- 1 099	- 67	- 16	-	- 5 493
Różnice kursowe z przeliczenia	-	- 488	- 887	- 86	- 57	-	- 1 517
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 31 grudnia 2017	7 399	71 361	86 342	19 577	11 363	-	196 044
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2017	73 744	170 760	42 631	16 757	952	6 782	311 623*
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2017	81 338	261 689	90 989	29 456	1 954	13 979	479 406

Grupa GOBARTO S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2016	<i>Grunty (w tym prawo wieczystego użytkowania)</i>	<i>Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej</i>	<i>Urządzenia techniczne i maszyny</i>	<i>Środki transportu</i>	<i>Inne środki trwałe</i>	<i>Środki trwałe w budowie</i>	<i>Ogółem</i>
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2016	80 407	226 469	128 596	34 067	14 140	6 739	490 418
Nabycia	1 089	8 619	1 664	6 480	53	18 278	36 183
Zwiększenia związane z nabyciem jednostek zależnych	211	8 996	385	11	31	97	9 731
Przeklasyfikowanie w ramach grup	48	5 393	7 057	394	411	- 16 533	- 3 230
Sprzedaż	- 44	-	- 422	- 7 289	- 762	-	- 8 516
Likwidacja	-	- 289	- 407	- 178	- 92	- 1 720	- 2 686
Wykup z leasingu	-	-	-	93	-	-	93
Przeklasyfikowanie do nieruchomości inwestycyjnych	- 579	- 10 979	- 1 596	- 109	- 6	- 101	- 13 370
Inne zmniejszenia	-	- 85	- 254	- 574	-	-	- 234
Różnice kursowe z przeliczenia	- 2	- 286	- 276	- 137	- 19	- 22	- 699
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2016	81 131	237 837	134 746	33 721	13 755	6 782	507 972
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 1 stycznia 2016	7 375	58 397	84 465	20 337	13 208	1 181	184 965
Amortyzacja za okres	12	7 799	7 487	4 006	728	-	20 031
Umorzenie związane ze sprzedażą i likwidacją środków trwałych (wyksięgowanie)	-	- 84	- 616	- 7 263	- 776	-	- 8 740
Zawiązanie odpisów aktualizujących	-	1 211	1 219	-	4	-	2 434
Rozwiązanie odpisów aktualizujących	-	- 145	- 243	- 40	- 341	- 1 181	- 1 949
Różnice kursowe z przeliczenia	-	- 100	- 197	- 76	- 19	-	- 393
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 31 grudnia 2016	7 387	67 077	92 115	16 964	12 803	-	196 348
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2016	73 032	168 072	44 131	13 730	932	5 558	305 452
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2016	73 744	170 760	42 631	16 757	952	6 782	311 623*

*różnica bilansu otwarcia wynika z retrospektywnego rozliczenia nabycia jednostki zależnej PPH Ferma-Pol sp. z o.o.

Wartość bilansowa maszyn i urządzeń użytkowanych na dzień 31 grudnia 2017 roku na mocy umów leasingu finansowego oraz umów dzierżawy z opcją zakupu wynosi 25.195 tysiące PLN (na dzień 31 grudnia 2016 roku: 2.005 tysięcy PLN). Na aktywach użytkowanych na mocy umów leasingowych oraz umów dzierżawy z opcją zakupu został ustanowiony zastaw pod zabezpieczenie związanych z nimi zobowiązań z tytułu leasingu finansowego oraz umów dzierżawy z opcją zakupu.

Na dzień 31 grudnia 2017r. Spółka posiadała oświadczenia o zwolnieniu z hipoteki z Banku Credit Agricole i Raiffeisen Bank.

Zgodnie z umową kredytową z 31 października 2017r. zawartą z PekaO S.A. Spółka po dacie bilansowej dokonała w odpowiednich wpisów w księgach wieczystych:

- hipoteki umownej łącznej do wysokości 317.754 tys. PLN w celu zabezpieczenia wierzytelności Banku wynikających z umowy kredytu
- hipoteki umownej łącznej do wysokości 28.080 tys. PLN w celu zabezpieczenia wierzytelności pieniężnych Banku wynikających z umów hedgingu zawartych przez Grupę.

Grunty i budynki, w tym nieruchomości inwestycyjne o wartości bilansowej 186.208 tys. PLN na dzień 31 grudnia 2016r. objęte były hipoteką ustanowioną w celu zabezpieczenia kredytów bankowych Grupy.

19 Leasing

19.1 Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego – Grupa jako leasingobiorca

Na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz na dzień 31 grudnia 2016 roku Grupa była stroną umów leasingowych, których przedmiotem były głównie samochody ciężarowe, samochody osobowe oraz maszyny produkcyjne.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz na dzień 31 grudnia 2016 roku minimalne opłaty z tytułu umów nieodwoływanego leasingu finansowego przedstawiają się następująco:

	<i>31 grudnia 2017</i>		<i>31 grudnia 2016</i>	
	<i>Opłaty minimalne</i>	<i>Wartość bieżąca opłat</i>	<i>Opłaty minimalne</i>	<i>Wartość bieżąca opłat</i>
W okresie 1 roku	13 538	12 590	4 998	3 812
W okresie od 1 do 5 lat	26 369	25 190	11084	10596
Minimalne opłaty leasingowe ogółem	39 907	37 780	16 082	14 408
Koszty finansowe	2 128	-	1 674	-
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych, w tym:	37 779	-	14 408	-
Krótkoterminowe	-	12 590	-	3 812
Długoterminowe	-	25 190	-	10 596

20 Nieruchomości inwestycyjne

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2017</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2016</i>
Bilans otwarcia na dzień 1 stycznia	13 943	17 492
Zmiany stanu:	27 069	-3 549
Reklasyfikacje ze środków trwałych	0	12 912
Nabyte w ramach zakupu akcji ZM Silesia S.A.	11 292	
Inne	2	-6
Przeklasyfikowanie do środków trwałych	-12 513	-
Reklasyfikacje z/do środków trwałych przeznaczonych do sprzedaży	28 288	-16 454
Bilans zamknięcia na dzień 31 grudnia	41 263	13 943

W hierarchii wyceny do wartości godziwej, wszystkie nieruchomości inwestycyjne należą do poziomu 3.

W związku z niespełnieniem przesłanek wynikających z MSSF 5 Grupa przeklasyfikowała z aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaż do nieruchomości inwestycyjnych następujące nieruchomości:

- nieruchomość zabudowaną w Bytomiu,
- nieruchomość Katowice,
- nieruchomość Kraków - Mogiliany,
- nieruchomość niezabudowaną w położoną w miejscowości Gaj/Libertów,
- grunty orne, łąki i pastwiska trwałe, lasy, grunty zadrzewione i zakrzewione, oraz użytki rolne zabudowane w miejscowości Pławna,
- nieruchomość niezabudowaną w miejscowości Mszczonów,
- grunty rolne położone w miejscowości Czarnków koło Huty,
- tereny przemysłowe w miejscowości Czarnków koło Huty,
- grunt rolny zabudowany po byłym zakładzie rolnym położone w miejscowości Mąkoszyce gmina Lubsza,
- zurbanizowane tereny niezbudowane w miejscowości Chróścina gmina Skoroszyce,
- nieruchomość Chróścina – Bioenergia,
- Sławowice koło Wołowa,
- Ratajki.

Na dzień 31 grudnia 2016 zakład w Ciechanowcu był dzierżawiony poza Grupę (do CEDROB S.A.), a na 31 grudnia 2017 roku do jednostki zależnej ZM Silesia S.A. (w Grupie Gobarto). W związku z powyższym został przeklasyfikowany do rzeczowych aktywów trwałych.

Opis metod wyceny oraz kluczowych danych wejściowych użytych do wyceny nieruchomości inwestycyjnych do wartości godziwej:

Przedział (średnia ważona)

	<i>Istotne nieobserwowalne dane wejściowe</i>		<i>Istotne nieobserwowalne dane wejściowe</i>	
		<i>31 grudnia 2017</i>		<i>31 grudnia 2016</i>
Nieruchomości wyceniane metodą porównywania parami	szacowana cena za 1m2	od 6,00 do 4 761,00 PLN	szacowana cena za 1m2	od 5,01 do 2 846,00 PLN
	cen średnia za 1m2	od 22,89 do 2 778,00 PLN	cen średnia za 1m2	od 5,05 do 2 356,25 PLN
Nieruchomości wyceniane metodą skorygowanej ceny średniej	szacowana cena za 1m2	od 841,00 do 2 121,00 PLN		
Nieruchomości wyceniane metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych			oczekiwana rynkowa stopa zwrotu	10,06%

Podane szacowane ceny za m2 są cenami transakcyjnymi uzyskiwanymi za nieruchomości podobne w obrocie rynkowym. Rozbieżność w cenach przy szacowaniu wartości rynkowej nieruchomości uwzględnia ich cechy rynkowe a w szczególności lokalizację, sąsiedztwo i otoczenie, wyposażenie w urządzenia infrastruktury technicznej, występowanie dodatkowej infrastruktury technicznej, ograniczeń w postaci ukształtowania terenu oraz dostępną komunikację.

Zgodnie z metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych wartość godziwa jest szacowana na podstawie założeń dotyczących korzyści i zobowiązań związanych z utrzymywaniem składnika aktywów przez okres ekonomicznej użyteczności włączając w to wartość końcową oraz wartość rezydualną. Metoda ta polega na prognozowaniu przyszłych przepływów pieniężnych, dla których jest szacowana rynkowa stopa dyskontowa celem ustalenia wartości bieżącej strumienia przychodów. Stopa dyskonta wartości końcowej jest zwykle ustalana oddzielnie i różni się od stopy dyskontowej.

Okres prognozy, jak i konkretny harmonogram wpływów i wydatków jest określany przy uwzględnieniu zmian wynikających z przeglądu umów najmu, odnowienia najmu, dalszego podnajmu, planowanej przebudowy czy ponownego wyposażenia. Okres jest zwykle uwarunkowany specyfiką danej klasy nieruchomości. Przepływ dla danego okresu jest zwykle szacowany jako dochód brutto skorygowany o koszt niewynajętej powierzchni, koszty nierefakturowane, koszty związane z nieściągnięciem należności, dodatkowe korzyści wpisane w umowy najmu, koszty utrzymania, koszty prowizji agentów oraz pozostałe koszty związane z bieżącym funkcjonowaniem i zarządzaniem nieruchomością. Przyszłe przepływy z działalności operacyjnej po opodatkowaniu wraz z wartością rezydualną są następnie dyskontowane.

Hipoteki ustanowione na nieruchomościach inwestycyjnych w celu zabezpieczenia kredytów zostały opisane w notcie 18.

W roku zakończonym 31 grudnia 2017 roku Grupa uzyskała 2.452 tys. PLN przychodów z czynszów związanych z wynajmem nieruchomości oraz 3.249 tys. PLN bezpośrednich kosztów operacyjnych wynikających z posiadania nieruchomości inwestycyjnych. Przychody i koszty związane z wynajmem nieruchomości inwestycyjnych są prezentowane w skonsolidowanym rachunku zysków i straty w pozostałej działalności operacyjnej. W roku zakończonym 31 grudnia 2016 roku spółka uzyskała 2.254 tys. przychodów z wynajmu nieruchomości inwestycyjnych i poniosła 2.137 tys. bezpośrednich kosztów związanych z wynajmem.

21 Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2017</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2016</i>
Bilans otwarcia na dzień 1 stycznia	57 270	40 059
Zmiany stanu:	-	28 289
Reklasyfikacja ze środków trwałych	-	720
Reklasyfikacja z/do nieruchomości inwestycyjnych	-	16 491
Bilans zamknięcia na dzień 31 grudnia	28 981	57 269

Na 31 grudnia 2017r. na saldo aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży składa się z:

- Nieruchomości niezabudowane w Jaworze; w dniu 20 lutego 2018r. Spółka sprzedała część nieruchomości; na pozostałą część Spółka prowadzi negocjacje cenowe,
- Nieruchomości gruntowe zabudowane w Warszawie, Spółka jest w trakcie negocjacji transakcji,
- Nieruchomości gruntowe niezabudowane położone w miejscowości Zawiercie, Spółka jest w trakcie finalizacji transakcji.

Opis metod wyceny oraz kluczowych danych wejściowych użytych do wyceny aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży do wartości godziwej:

Przedział (średnia ważona)

	<i>Istotne nieobserwowalne dane wejściowe</i>		<i>Istotne nieobserwowalne dane wejściowe</i>	
		<i>31 grudnia 2017</i>		<i>31 grudnia 2016</i>
Nieruchomości wyceniane metodą porównywania parami	szacowana cena za 1m2	od 35,44 do 3 002,00 PLN	szacowana cena za 1m2	od 35,44 do 4 761,00 PLN
	cena średnia za 1m2	od 50,42 do 1 407,85 PLN	cena średnia za 1m2	od 50,42 do 2 778,00 PLN

Podane szacowane ceny za m2 są cenami transakcyjnymi uzyskiwanymi za nieruchomości podobne w obrocie rynkowym. Rozbieżność w cenach przy szacowaniu wartości rynkowej nieruchomości uwzględnia ich cechy rynkowe a w szczególności lokalizację, sąsiedztwo i otoczenie, wyposażenie w urządzenia infrastruktury technicznej, występowanie dodatkowej infrastruktury technicznej, ograniczeń w postaci ukształtowania terenu oraz dostępną komunikację.

Podane szacowane ceny za m2 są wartościami wykorzystywanymi w procesie wyceny w operatach szacunkowych i bezpośrednio nie stanowią podstawy wyceny aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży.

Metoda porównywania parami polega na określeniu wartości rynkowej wycenianej nieruchomości o określonych cechach poprzez porównanie jej kolejno z co najmniej trzema nieruchomościami podobnymi o znanych cechach i cenach, które były przedmiotem obrotu rynkowego. W ten sposób dokonuje się korekty cen każdej z porównywanych nieruchomości pod kątem różnic pomiędzy nimi wynikających z odmienności cech i wag.

22 Połączenia jednostek – rozliczenia nabycia jednostek zależnych

22.1 Rozliczenie nabycia udziałów przez spółkę zależną AGRO GOBARTO sp. z o.o. w spółce pod firmą Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe FERMA-POL sp. z o.o. – rozliczenie ostateczne

W dniu 21 grudnia 2016 roku spółka zależna AGRO DUDA sp. z o.o. nabyła udziały w spółce pod firmą Przedsiębiorstwo Produkcyjno - Handlowe "FERMA-POL" spółka z o.o. z siedzibą w miejscowości Zalesie (Zalesie, 46-146 Domaszowice).

Przedmiotem transakcji było nabycie przez spółkę zależną AGRO DUDA sp. z o.o. 100% udziałów, tj. 38.148 udziałów spółki PPH Ferma-Pol sp. z o.o. o wartości nominalnej 500,00 zł (pięćset złotych) każdy, stanowiących 100% kapitału zakładowego i uprawniających do 100% głosów na zgromadzeniu wspólników PP-H FERMA-POL sp. z o.o.

Ustalona w Transakcji cena nabycia 100% udziałów PPH FERMA-POL sp. z o.o. wynosiła 22.011.396 zł.

Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe FERMA-POL Sp. z o.o. zajmuje się produkcją rolniczą zarówno roślinną jak i zwierzęcą.

W związku z rozwojem i realizacją strategii na lata 2015 – 2019 Grupa nabyła jednostkę gospodarczą PPH Ferma-Pol sp. z o.o.

Ze względu na moment nabycia, wyniki PPH FERMA-POL sp. z o.o. nie miały istotnego wpływu na wynik finansowy Grupy za 2016r. Aktywa i pasywa spółki PPH Ferma-Pol sp. z o.o. zostały ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy na 31 grudnia 2016r.

Spółka dokonała wyceny poszczególnych składników bilansu do wartości godziwej na dzień nabycia.

W roku zakończonym 31 grudnia 2017r. Spółka dokonała ostatecznego rozliczenia nabycia PPH Ferma-Pol sp. z o.o. korygując dane 2016r.

Zysk na okazjnym nabyciu w wysokości 6.438 tys. PLN Grupa ujęła w skonsolidowanym Rachunku Zysków i Strat za 2016r. w pozycji pozostałych przychodów operacyjnych, będący różnicą pomiędzy wartością godziwą nabytych aktywów netto 28.450 tys. PLN a ceną nabycia 22.011 tys. PLN.

Na dzień nabycia wartość godziwa należności z tytułu dostaw i usług wynosi 265 tysięcy PLN. Wartość brutto należności z tytułu dostaw i usług wynikająca z zawartych umów wynosi 265 tysięcy PLN. Żadna pozycja należności z tytułu dostaw i usług nie uległa utracie wartości, przewiduje się, że możliwe będzie odzyskanie pełnej kwoty wynikającej z umów.

Przekazanie zapłaty zostało dokonane w dniu 20 grudnia 2016r.

W związku z nabyciem udziałów w spółce PPH FERMA-POL sp. z o.o., spółka zależna poniosła koszty w wysokości 249 tys. zł, które zostały ujęte w kosztach finansowych Skróconego Skonsolidowanego Rachunku Zysków i Strat.

Grupa GOBARTO S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

Przedsiębiorstwo Produkcyjno - Handlowe Ferma-Pol Sp. z o.o.	<i>Dzień nabycia 21 grudnia 2016r.</i>		
	Prowizoryczne rozliczenie	Efekt wyceny do wartości godziwej i inne szacunki	wartość godziwa
Rzeczowe aktywa trwałe	9 731	6 941	16 672
Inwestycje długoterminowe	399	251	650
Zapasy	6 464	0	6 464
Należności handlowe oraz pozostałe należności	634	0	634
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	5 664	0	5 664
Nabyte aktywa razem	22 892	7 192	30 084
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	0	160	160
Rezerwy	0	0	0
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania	1 634	-160	1 474
Przejęte zobowiązania razem	1 634	0	1 634
Nabyte aktywa netto	21 258		28 450
Cena nabycia	22 011		22 011
Zysk na okazjnym nabyciu	-753		6 438

22.2 Rozliczenie nabycia udziałów w spółce pod firmą BEKPOL sp. z o.o. – rozliczenie ostateczne

W dniu 3 stycznia 2017 roku jednostka dominująca nabyła udziały w spółce pod firmą BEKPOL spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Wałbrzychu. Przedmiotem transakcji było nabycie 100% udziałów, tj. 238.980 udziałów, każdy o wartości nominalnej 50 złotych, o łącznej wartości nominalnej 11.949.000 złotych.

Ustalona w Transakcji cena nabycia 100% udziałów spółki Bekpol sp. z o.o. wynosiła 15.636.461,40 zł.

Spółka Bekpol sp. z o.o. zajmuje się hurtową sprzedażą mięsa, wędlin i drobiu.

W związku z rozwojem i realizacją strategii na lata 2015 – 2019 Grupa nabyła jednostkę gospodarczą Bekpol sp. z o.o.

Ze względu na moment nabycia, przychody spółki Bekpol są ujmowane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat od 3 stycznia 2017r. w wysokości 93.467 tys. PLN a zysk netto 1.791 tys. PLN. Aktywa i pasywa spółki Bekpol sp. z o.o. zostały ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy.

Grupa GOBARTO S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

Bekpol sp. z o.o.	<i>Dzień nabycia 3 stycznia 2017r.</i>		
	Prowizoryczne rozliczenie	Efekt wyceny do wartości godziwej i inne szacunki	Wartość godziwa
Rzeczowe aktywa trwałe	1 931	297	2 228
Aktywa niematerialne	-	3 029	3 029
Zapasy	775	-	775
Należności handlowe oraz pozostałe należności	6 451	206	6 656
Udzielone pożyczki	986	-	986
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	4 505	-	4 505
Nabyte aktywa razem	14 648	3 532	18 180
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	126	-	126
Rezerwy	-	632	632
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania	2 790	205	2 995
Przejęte zobowiązania razem	2 916	837	3 753
Nabyte aktywa netto	11 732		14 427
Cena nabycia	15 636		15 054
Wartość firmy	3 904		627

Spółka dokonała wyceny poszczególnych składników bilansu do wartości godziwej na dzień nabycia.

Nadwyżka ceny nabycia nad wartością godziwą aktywów netto w wysokości 627 tys. PLN została ujęta w Skonsolidowanym Sprawozdaniu z Sytuacji Finansowej na 31 grudnia 2017r. jako wartość firmy.

W ujętej powyżej wartości firmy zawierają się pewne aktywa niematerialne, których nie można wyodrębnić w jednostce przejętej ani wycenić w sposób wiarygodny z uwagi na ich charakter. Na wartość firmy wynikającą z przejęcia składają się przede wszystkim synergie oraz korzyści wynikające ze zdobywania nowych rynków zbytu.

Na dzień nabycia wartość godziwa należności z tytułu dostaw i usług wynosi 7.410 tysięcy PLN. Wartość brutto należności z tytułu dostaw i usług wynikająca z zawartych umów wynosi 7.410 tysięcy PLN. Żadna pozycja należności z tytułu dostaw i usług nie uległa utracie wartości, przewiduje się, że możliwe będzie odzyskanie pełnej kwoty wynikającej z umów.

W ramach aktywów niematerialnych dokonano ujęcia i wyceny Znaków Towarowych i Relacji z klientami.

Płatność za udziały została skorygowana zgodnie z porozumieniem o rozliczeniu wzajemnych należności o kwotę 582 tys. PLN i wynosi 15.054 tys. PLN. Przekazanie zapłaty 12.054 tys. PLN zostało dokonane w dniu 3 stycznia 2017 roku, pozostała część zostanie przekazana zgodnie z paragrafem 10.15 umowy warunkowej z dnia 24 sierpnia 2016 roku czyli:

- 1.500 tys. PLN po upływie jednego roku od dnia zamknięcia transakcji
- 750 tys. PLN po upływie dwóch lat od dnia zamknięcia transakcji
- 750 tys. PLN po upływie sześciu lat od dnia zamknięcia transakcji

W związku z nabyciem udziałów w spółce Bekpol sp. z o. o., Spółka poniosła koszty w wysokości 307 tys. PLN, które zostały ujęte w kosztach finansowych Skróconego Skonsolidowanego Rachunku Zysków i Strat.

22.3 Rozliczenie nabycia udziałów w spółce pod firmą MEAT-PAC sp. z o.o. – rozliczenie ostateczne

W dniu 3 stycznia 2017 roku jednostka dominująca nabyła udziały w spółce pod firmą Meat-Pac spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Wałbrzychu. Przedmiotem nabycia było 100% udziałów, tj. 100 udziałów, każdy o wartości nominalnej 50 złotych, o łącznej wartości nominalnej 5.000 złotych.

Ustalona w Transakcji cena nabycia 100% udziałów spółki Meat-Pac sp. z o.o. wynosiła 3.000.000,00 zł.

Spółka Meat-Pac sp. z o.o. zajmuje się rozbiorem mięsa drobiowego.

W związku z rozwojem i realizacją strategii na lata 2015 – 2019 Grupa nabyła jednostkę gospodarczą Meat-Pac sp. z o.o.

Ze względu na moment nabycia, przychody spółki Meat-Pac są ujmowane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat od 3 stycznia 2017r. w wysokości 56.806 tys. PLN a zysk netto -34 tys. PLN. Aktywa i pasywa spółki Meat-Pac sp. z o.o. zostały ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy.

Meat-Pac sp. z o.o.

*Dzień nabycia
3 stycznia 2017r.*

	Prowizoryczne rozliczenie	Efekt wyceny do wartości godziwej i inne szacunki	Wartość godziwa
Rzeczowe aktywa trwałe	365	-17	348
Aktywa niematerialne	-	1 456	1 456
Zapasy	229	-	229
Należności handlowe oraz pozostałe należności	3 254	-	3 254
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	351	-	351
Nabyte aktywa razem	4 199	1 439	5 638
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	23	-	23
Rezerwy	-	277	277
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania	3 821	-	3 821
Przejęte zobowiązania razem	3 844	277	4 121
Nabyte aktywa netto	355		1 517
Cena nabycia	3 000		3 000
Wartość firmy	2 645		1 483

Spółka dokonała wyceny poszczególnych składników bilansu do wartości godziwej na dzień nabycia.

Nadwyżka ceny nabycia nad wartością aktywów netto w wysokości 1.483 tys. PLN została ujęta w Skonsolidowanym Sprawozdaniu z Sytuacji Finansowej na 31 grudnia 2017r. jako wartość firmy.

W ujętej powyżej wartości firmy zawierają się pewne aktywa niematerialne, których nie można wyodrębnić w jednostce przejętej ani wycenić w sposób wiarygodny z uwagi na ich charakter.

Na dzień nabycia wartość godziwa należności z tytułu dostaw i usług wynosi 2.831 tysięcy PLN. Wartość brutto należności z tytułu dostaw i usług wynikająca z zawartych umów wynosi 2.831 tysięcy PLN. Żadna pozycja należności z tytułu dostaw i usług nie uległa utracie wartości, przewiduje się, że możliwe będzie odzyskanie pełnej kwoty wynikającej z umów.

W ramach aktywów niematerialnych dokonano ujęcia i wyceny Znaków Towarowych i Relacji z klientami.

Przekazanie zapłaty 2.000 tys. PLN zostało dokonane w dniu 3 stycznia 2017 roku, pozostała część zostanie przekazana zgodnie z paragrafem 10.15 umowy warunkowej z dnia 24 sierpnia 2016 roku czyli:

- 500 tys. PLN po upływie jednego roku od dnia zamknięcia transakcji
- 250 tys. PLN po upływie dwóch lat od dnia zamknięcia transakcji
- 250 tys. PLN po upływie sześciu lat od dnia zamknięcia transakcji

W związku z nabyciem udziałów w spółce Meat-Pac sp. z o. o., Spółka poniosła koszty w wysokości 32,5 tys. PLN, które zostały ujęte w kosztach finansowych skróconego skonsolidowanego rachunku zysków i strat.

22.4 Rozliczenie nabycia udziałów przez spółkę zależną Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe FERMA-POL sp. z o.o. w spółce pod firmą Polskie Biogazownie „Energy-Zalesie” sp. z o.o. – rozliczenie ostateczne

W dniu 10 kwietnia 2017 roku spółka zależna PPH Ferma-Pol sp. z o.o. nabyła udziały w spółce pod firmą Polskie Biogazownie „Energy-Zalesie” spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie. Przedmiotem transakcji było nabycie 100% udziałów, tj. 600 udziałów, każdy o wartości nominalnej 100 złotych, o łącznej wartości nominalnej 60.000 złotych.

Ustalona w Transakcji cena nabycia 100% udziałów spółki Polskie Biogazownie „Energy-Zalesie” sp. z o.o. wynosiła 1,00 zł.

Spółka Polskie Biogazownie „Energy-Zalesie” sp. z o.o. zajmuje się prowadzeniem działalności z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii.

W związku z rozwojem i realizacją strategii na lata 2015 – 2019 Grupa nabyła jednostkę gospodarczą Polskie Biogazownie „Energy-Zalesie” sp. z o.o.

Ze względu na moment nabycia, przychody spółki Polskie Biogazownie „Energy-Zalesie” sp. z o.o. są ujmowane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat od 1 kwietnia 2017r. w wysokości 1.746 tys. PLN a zysk netto -2.662 tys. PLN. Aktywa i pasywa spółki Polskie Biogazownie „Energy-Zalesie” sp. z o.o. zostały ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy.

Spółka dokonała wyceny poszczególnych składników bilansu do wartości godziwej na dzień nabycia.

Grupa GOBARTO S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

Nadwyżka aktywów netto nad ceną nabycia w wysokości 721 tys. PLN została ujęta w Skonsolidowanym Rachunku Zysków i Strat za 2017r. w pozostałych przychodach operacyjnych jako zysk na okazjonalnym nabyciu.

Wartość godziwa zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek została wyceniona do wartości godziwej zgodnie z zawartym postępowaniem restrukturyzacyjnym. Na dzień 31 grudnia postępowanie restrukturyzacyjne zostało zakończone.

Na dzień nabycia wartość godziwa należności z tytułu dostaw i usług wynosi 279 tysięcy PLN. Wartość brutto należności z tytułu dostaw i usług wynikająca z zawartych umów wynosi 279 tysięcy PLN. Żadna pozycja należności z tytułu dostaw i usług nie uległa utracie wartości, przewiduje się, że możliwe będzie odzyskanie pełnej kwoty wynikającej z umów.

W związku z nabyciem udziałów w spółce Polskie Biogazownie „Energy-Zalesie” sp. z o.o., spółka zależna Ferma-Pol sp. z o.o. poniosła koszty w wysokości 59 tys. PLN, które zostały ujęte w kosztach finansowych w skonsolidowanym rachunku zysków i strat bieżącego okresu.

Polskie Biogazownie „Energy-Zalesie” sp. z o.o.	Dzień nabycia 10 kwietnia 2017r.
	Wartość godziwa
Rzeczowe aktywa trwałe	8 372
Zapasy	663
Należności handlowe oraz pozostałe należności	496
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	63
Nabyte aktywa razem	9 594
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	0
Rezerwy	138
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania	8 734
Przejęte zobowiązania razem	8 872
Nabyte aktywa netto	722
Cena nabycia	1 zł
Zysk na okazjonalnym nabyciu	-721

22.5 Rozliczenie nabycia przez jednostkę dominującą Zorganizowanej Części Przedsiębiorstwa – rozliczenie ostateczne

W dniu 31 października 2017 roku Spółka zawarła z CEDROB S.A. umowę sprzedaży:

- zorganizowanej części przedsiębiorstwa (ZCP ZP) stanowiącą zorganizowany zespół składników materialnych i niematerialnych przeznaczonych do prowadzenia działalności gospodarczej polegającej na produkcji przetworzonej w zakładzie przetwórstwa w Ciechanowie, za cenę wynoszącą 24.685.600 PLN netto,
- zorganizowanej części przedsiębiorstwa (ZCP SF) stanowiącej zorganizowany zespół składników materialnych i niematerialnych przeznaczonych do prowadzenia działalności gospodarczej polegającej

Grupa GOBARTO S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

na sprzedaży detalicznej wędlin oraz mięsa w dwudziestu pięciu sklepach firmowych, za cenę wynoszącą 3.314.400 PLN netto.

Płatność zostanie zapłacona w dwóch ratach, w następujący sposób:

- do 30 czerwca 2018 r. Spółka zapłaci kwotę 14.000.000 PLN
- do dnia 31 grudnia 2018 r. Spółka zapłaci pozostałą kwotę, tj. 14.000.000 PLN.

W związku z rozwojem i realizacją strategii na lata 2015 – 2019 Grupa nabyła Zorganizowaną Część Przedsiębiorstwa Zakład Produkcyjny i Zorganizowaną Część Przedsiębiorstwa Sklepy Firmowe.

Spółka dokonała wyceny poszczególnych składników bilansu do wartości godziwej na dzień nabycia.

Ze względu na moment nabycia, wyniki ZCP ZP i ZCP SF są ujmowane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat od 1 listopada 2017r. Aktywa i pasywa ZCP ZP i ZCP SF zostały ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy.

Nadwyżka ceny nabycia nad wartością aktywów netto w wysokości 8.753 tys. PLN została ujęta w Skonsolidowanym Sprawozdaniu z Sytuacji Finansowej na 31 grudnia 2017r. jako wartość firmy.

Zorganizowana Część Przedsiębiorstwa Zakład Produkcyjny i Sklepy Firmowe	ZCP Zakład Produkcyjny	ZCP Sklepy Firmowe	ZCP Zakład Produkcyjny	ZCP Sklepy Firmowe	<i>Dzień nabycia 31 października 2017r.</i>
			Efekt wycena do wartości godziwej i inne szacunki		Wartość godziwa
Rzeczowe aktywa trwałe	3 444	507	3 319	1 042	8 312
Aktywa niematerialne	-	-	4 109	-	4 109
Wypożyczenie	-	-	517	19	536
Zapasy	3 613	266	-	-82	3 797
Należności handlowe oraz pozostałe należności	6 433	18	-	-	6 451
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	-	-	-	-
Nabyte aktywa razem	13 490	791	7 945	979	23 205
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania	3 763	196	-	-	3 959
Przejęte zobowiązania razem	3 763	196	-	-	3 959
Nabyte aktywa netto	9 727	595			19 247
Cena nabycia	24 686	3 314			28 000
Wartość firmy	14 959	2 719			8 753

W ujętej powyżej wartości firmy zawierają się pewne aktywa niematerialne, których nie można wyodrębnić w jednostce przejętej ani wycenić w sposób wiarygodny z uwagi na ich charakter. Na wartość firmy wynikającą z przejęcia składają się przede wszystkim synergie oraz korzyści wynikające ze zdobywania nowych rynków zbytu.

Na dzień nabycia wartość godziwa należności z tytułu dostaw i usług wynosi 6.451 tysięcy PLN. Wartość brutto należności z tytułu dostaw i usług wynikająca z zawartych umów wynosi 6.451 tysięcy PLN. Żadna pozycja należności z tytułu dostaw i usług nie uległa utracie wartości, przewiduje się, że możliwe będzie odzyskanie pełnej kwoty wynikającej z umów.

W ramach aktywów niematerialnych dokonano ujęcia i wyceny Znaków Towarowych, Receptur i Relacji z klientami.

W związku z nabyciem ZCP ZP i ZCP SF, spółka poniosła koszty w wysokości 783 tys. PLN, które zostały ujęte w kosztach finansowych w skonsolidowanym rachunku zysków i strat bieżącego okresu.

22.6 Nabycie jednostki zależnej JAMA sp. z o.o. – rozliczenie prowizoryczne

W dniu 2 listopada 2017 roku jednostka dominująca nabyła udziały w spółce pod firmą JAMA spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Wałbrzychu. Przedmiotem transakcji było nabycie 100% udziałów, tj. 3.000 udziałów, każdy o wartości nominalnej 50 złotych, o łącznej wartości nominalnej 150.000 złotych.

Ustalona w Transakcji cena nabycia 100% udziałów spółki Jama sp. z o.o. wynosiła 12.000.000,00 zł.

Spółka Jama sp. z o.o. zajmuje się hurtową sprzedażą mięsa, wędlin i drobiu.

W związku z rozwojem i realizacją strategii na lata 2015 – 2019 Grupa nabyła jednostkę zależną Jama sp. z o.o..

Ze względu na moment nabycia, przychody spółki Jama sp. z o.o. są ujmowane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat od 1 listopada 2017r. w wysokości 22.517 tys. PLN a zysk netto w wysokości 443 tys. PLN. Aktywa i pasywa spółki Jama sp. z o.o. zostały ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy.

Nadwyżka ceny nabycia nad wartością aktywów netto w wysokości 9.102 tys. PLN została ujęta w Skonsolidowanym Sprawozdaniu z Sytuacji Finansowej na 31 grudnia 2017r. jako wartość firmy.

W ujętej powyżej wartości firmy zawierają się pewne aktywa niematerialne, których nie można wyodrębnić w jednostce przejętej ani wycenić w sposób wiarygodny z uwagi na ich charakter. Na wartość firmy wynikającą z przejęcia składają się przede wszystkim synergie oraz korzyści wynikające ze zdobywania nowych rynków zbytu.

Grupa nie dokonała ostatecznego rozliczenia nabycia spółki Jama sp. z o.o. Rozliczenie będzie korygowane w kolejnych okresach.

Przekazanie zapłaty 9.500 tys. PLN zostało dokonane w dniu 2 listopada 2017 roku, pozostała część zostanie przekazana zgodnie z umową czyli:

- 1 837 tys. PLN zostało zapłacone 22 stycznia 2018r.
- 1 500 tys. PLN po upływie sześciu lat od dnia zamknięcia transakcji
- 500 tys. PLN 30 marca 2020 roku
- 500 tys. PLN 30 marca 2021 roku

Grupa GOBARTO S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

Wartość godziwa należności z tytułu dostaw i usług wynosi 4.056 tysięcy PLN. Wartość brutto należności z tytułu dostaw i usług wynikająca z zawartych umów wynosi 4.056 tysięcy PLN. Żadna pozycja należności z tytułu dostaw i usług nie uległa utracie wartości, przewiduje się, że możliwe będzie odzyskanie pełnej kwoty wynikającej z umów.

W związku z nabyciem udziałów w spółce Jama sp. z o.o., spółka poniosła koszty w wysokości 437 tys. PLN, które zostały ujęte w kosztach finansowych w skonsolidowanym rachunku zysków i strat bieżącego okresu.

Jama sp. z o.o.	Dzień nabycia 2 listopada 2017r.
Wartość godziwa	
Rzeczowe aktywa trwałe	1 108
Aktywa niematerialne	8
Zapasy	934
Należności handlowe oraz pozostałe należności	4 826
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	3 510
Nabyte aktywa razem	10 386
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	278
Rezerwy	157
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania	5 216
Przejęte zobowiązania razem	5 651
Nabyte aktywa netto	4 735
Cena nabycia	13 837
Prowizoryczne rozliczenie nabycia zgodnie z MSSF 3	9 102

22.7 Nabycie jednostki zależnej Zakłady Mięsne Silesia S.A. - rozliczenie prowizoryczne

W dniu 1 grudnia 2017 roku Spółka nabyła jednostkę zależną Zakłady Mięsne Silesia Spółka Akcyjna z siedzibą w Katowicach.

Przedmiotem transakcji było nabycie 100% akcji, tj. 5.500.000 akcji, każdy o wartości nominalnej 0,50 złotych, o łącznej wartości nominalnej 2.750.000 złotych.

Ustalona w Transakcji cena nabycia 100% akcji spółki ZM Silesia S.A. wynosiła 78.000.000 PLN.

Płatność nastąpi w dwóch ratach:

- 30.000.000 PLN do dnia 30 czerwca 2018r.
- 48.000.000 PLN do dnia 31 grudnia 2018r.

Zakup udziałów rozliczono według danych wstępnych (rozliczenie prowizoryczne zgodnie z MSSF 3), korekty dotyczące faktów i okoliczności, które istniały w dniu nabycia zostaną uwzględnione nie później niż w skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu za III kwartał 2018r.

W związku z rozwojem i realizacją strategii na lata 2015 – 2019 Grupa nabyła jednostkę zależną ZM Silesia S.A.

Grupa GOBARTO S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

Ze względu na moment nabycia, przychody Grupy Silesia S.A. są ujmowane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat od 1 grudnia 2017r. w wysokości 56.650 tys. PLN a wynik netto -2.970 tys. PLN. Aktywa i pasywa Grupy Silesia S.A. zostały ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy.

Zysk na okazijnym nabyciu w wysokości 4.314 tys. PLN został ujęty w pozycji bilansowej Przychody przyszłych okresów jako efekt prowizorycznego rozliczenia nabycia jednostek zależnych.

Grupa nie dokonała ostatecznego rozliczenia nabycia spółki ZM Silesia S.A. Rozliczenie będzie korygowane w kolejnych okresach.

Grupa Silesia	Dzień nabycia 1 grudnia 2017r.
	Wartość godziwa
Rzeczowe aktywa trwałe	140 088
Aktywa niematerialne	1 034
Nieruchomości inwestycyjne	6 397
Zapasy	31 454
Należności handlowe oraz pozostałe należności	82 155
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 187
Nabyte aktywa razem	262 314
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	4 018
Rezerwy	16 481
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania	159 501
Przejęte zobowiązania razem	180 000
Nabyte aktywa netto	82 314
Cena nabycia	78 000
Prowizoryczne rozliczenie nabycia zgodnie z MSSF 3	-4 314

Wartość należności z tytułu dostaw i usług uwzględniona w prowizorycznym rozliczeniu wynosi 39.477 tysięcy PLN. Wartość brutto należności z tytułu dostaw i usług wynikająca z zawartych umów wynosi 39.477 tysięcy PLN. Żadna pozycja należności z tytułu dostaw i usług nie uległa utracie wartości, przewiduje się, że możliwe będzie odzyskanie pełnej kwoty wynikającej z umów.

W związku z nabyciem jednostki zależnej ZM Silesia Spółka poniosła koszty w wysokości 935 tys. PLN, które zostały ujęte w kosztach finansowych w skonsolidowanym rachunku zysków i strat bieżącego okresu.

23 Aktywa niematerialne

	- w tym			
	<i>Patenty i licencje</i>	<i>oprogramowanie komputerowe</i>	<i>Relacje z klientami</i>	<i>Receptury</i>
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2017	14 493	13 807	-	-
Nabycia	1 362	1 195	-	-
Zwiększenia związane z nabyciem jednostki zależnej	3 824	1 072	5 379	956
Zwiększenia związane z przeklasyfikowaniem	1 024	468	-	-
Sprzedaż	-1	-	-	-
Likwidacja	-55	-12	-	-
Różnice kursowe z przeliczenia	15	15	-	-
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2017	20 662	16 545	5 379	956
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 1 stycznia 2017	6 541	6 036	-	-
Odpis amortyzacyjny za okres	2 193	1 921	353	32
Umorzenie związane z nabyciem jednostki zależnej	2 835	675	-	-
Umorzenie związane z przeklasyfikowaniem	622	-	-	-
Umorzenie związane ze sprzedażą i likwidacją aktywów niematerialnych	-56	-12	-	-
Różnice kursowe z przeliczenia	86	125	-	-
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 31 grudnia 2017	12 221	8 745	353	32
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2017	7 952	7 771	0	0
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2017	8 441	7 800	5 026	924

	- w tym	
	<i>Patenty i licencje</i>	<i>oprogramowanie komputerowe</i>
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2016	14 204	13 558
Nabycia	1 188	1 188
Zwiększenia związane z nabyciem jednostki zależnej	87	87
Sprzedaż	-1	0
Zmniejszenia związane z przeklasyfikowaniem	-1 025	-1 024
Likwidacja	-2	-2
Inne	41	0
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2016	14 493	13 807
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 1 stycznia 2016	5 254	4 951
Odpis amortyzacyjny za okres	1 825	1 620
Umorzenie związane z nabyciem jednostki zależnej	87	87
Umorzenie związane ze sprzedażą jednostki zależnej	0	0
Umorzenie związane ze sprzedażą i likwidacją aktywów niematerialnych	-3	0
Umorzenie związane z przeklasyfikowaniem	-622	-622
Zawiązanie odpisów aktualizujących	0	0
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 31 grudnia 2016	6 541	6 036
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2016	8 951	8 607
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2016	7 952	7 771

24 Wartość firmy i znaki towarowe

Na dzień 31 grudnia 2017 roku wartość wartości firmy wyniosła 93.253 tys. PLN (na dzień 31 grudnia 2016 roku: 73 605 tys. PLN).

Wartość firmy alokowana jest do segmentów operacyjnych, co przedstawia poniższa tabela:

Segment operacyjny	Spółka	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Mięso i wędliny			
	GOBARTO DZICZYŻNA	1 044	1 044
	GOBARTO	74 692	66 256
	NETBROKERS POLSKA	603	603
	BEKPOL	627	-
	MEAT-PAC	1 483	-
	JAMA	9 102	-
Razem segment		87 551	67 903
Trzoda chlewna			
	AGRO GOBARTO	1	1
	PPH FERMA-POL	-	-
Razem segment		1	1
Zboża			
	AGROPROF	3 001	3 001
	ROLPOL	2 686	2 686
	AGRONET	2	2
Razem segment		5 689	5 689
Działalność pozostała			
	ROSAN AGRO	12	12
Razem segment		12	12
Razem wartość firmy		93 253	73 605

Znaki towarowe alokowane są do segmentu mięso i wędliny.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku wartość znaków towarowych wyniosła 18 633 tys. PLN (na dzień 31 grudnia 2016 roku: 17 400 tys. PLN).

Segment operacyjny	Spółka	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Mięso i wędliny			
	GOBARTO	17 321	17 400
	BEKPOL	797	-
	MEAT-PAC	382	-
	ZAKŁADY MIĘSNE SILESIA	133	-
Razem segment		18 633	17 400
Razem znaki towarowe		18 633	17 400

W odniesieniu do wartości firmy, na dzień 31 grudnia 2017 roku Spółka sporządziła test na utratę wartości. Wartość firmy podlega testowi na utratę wartości na poziomie segmentów operacyjnych będących jednocześnie ośrodkami generującymi środki pieniężne.

Odzyskiwalna wartość poszczególnych segmentów operacyjnych została ustalona na podstawie wartości użytkowej skalkulowanej na bazie prognozy przepływów środków pieniężnych opartej na zatwierdzonych przez wyższą kadrę kierowniczą budżetach finansowych obejmujących pięcioletni okres.

Obliczenie wartości użytkowej poszczególnych ośrodków generujących środki pieniężne jest najbardziej wrażliwe na następujące zmienne:

- Marża brutto;
- Stopy dyskontowe;
- Zwiększenie cen surowców;
- Stopa wzrostu zastosowana do szacowania przepływów pieniężnych poza okres budżetowy.

Marża brutto – marża brutto bazuje na średnich wartościach osiągniętych w okresie trzech lat poprzedzających okres budżetowy. W okresie budżetowym, marża brutto wzrasta o prognozowany wskaźnik poprawy efektywności. Grupa zastosowała indywidualne wskaźnik oparte o zatwierdzone budżety.

Stopa dyskontowa – stopa dyskontowa odzwierciedla dokonany przez kierownictwo szacunek ryzyka typowego dla każdego ośrodka wypracowującego środki pieniężne, z uwzględnieniem wartości pieniądza w czasie oraz ryzyk właściwych dla poszczególnych składników aktywów, które nie zostały wbudowane w szacunek przepływów pieniężnych. Stopa dyskontowa została wyliczona z uwzględnieniem specyficznych warunków działalności Grupy i jej segmentów operacyjnych, w oparciu o średni ważony koszt kapitału (WACC). Stopa WACC bierze pod uwagę zarówno zadłużenie, jak i kapitał własny. Koszt kapitału własnego opiera się na zwrocie z inwestycji oczekiwanym przez inwestorów Grupy. Koszt długu jest oparty na oprocentowanych instrumentach dłużnych, które Grupa ma obowiązek obsługiwać. Ryzyko specyficzne dla segmentu jest uwzględniane poprzez zastosowanie indywidualnego współczynnika beta. Współczynniki beta są szacowane co roku w oparciu o szeroko dostępne dane rynkowe.

Zwiększenie cen surowców – szacunki dotyczące zmian cen surowców dokonywane są na podstawie danych dotyczących określonych towarów. Jako wskaźnik cen stosuje się dane dotyczące zmian cen surowców w przeszłości skorygowany wskaźnikiem wzrostu przychodów ze sprzedaży.

Szacowana stopa wzrostu – stopy wzrostu bazują na opublikowanych wynikach badań branżowych. Z powodów podanych powyżej, długoterminowa stopa zastosowana do szacowania budżetowanych danych dla segmentów wynosi 2,5%.

Wrażliwość na zmiany założeń

W przypadku oszacowania wartości użytkowej wydzielonych segmentów, kierownictwo jest przekonane, iż żadna racjonalna zmiana istotnego założenia określonego powyżej, nie spowoduje przekroczenia wartości odzyskiwalnej przez wartość bilansową testowanych aktywów.

Segment mięso i wędliny

Odzyskiwalna wartość segmentu została ustalona na podstawie wartości użytkowej skalkulowanej na bazie prognozy przepływów środków pieniężnych opartej na zatwierdzonych przez wyższą kadrę kierowniczą budżetach finansowych obejmujących pięcioletni okres. Przewidywane przepływy pieniężne zostały zaktualizowane w celu uwzględnienia zmniejszonego popytu na produkty i usługi. Do prognoz przepływów środków pieniężnych zastosowano stopę dyskontową przed opodatkowaniem na poziomie 6,93% (2016: 6,9%), a przepływy wykraczające poza pięcioletni okres są szacowane z zastosowaniem 2,5% stopy wzrostu.

Nie rozpoznano utraty wartości w segmencie mięso i wędliny. Nadwyżka pomiędzy wartością użytkową a bilansową aktywów wynosi 409 291 tys. PLN.

Segment przetwórstwo

Odzyskiwalna wartość segmentu została ustalona na podstawie wartości użytkowej skalkulowanej na bazie prognozy przepływów środków pieniężnych opartej na zatwierdzonych przez wyższą kadrę kierowniczą budżetach finansowych obejmujących pięcioletni okres. Przewidywane przepływy pieniężne zostały zaktualizowane w celu uwzględnienia zmniejszonego popytu na produkty i usługi. Do prognoz przepływów

środków pieniężnych zastosowano stopę dyskontową przed opodatkowaniem na poziomie 6,93% (2016: 6,9%), a przepływy wykraczające poza pięcioletni okres są szacowane z zastosowaniem 2,5% stopy wzrostu.

Nie rozpoznano utraty wartości w segmencie przetwórstwo. Nadwyżka pomiędzy wartością użytkową a bilansową aktywów wynosi 66 517 tys. PLN.

Segment trzoda chlewna

Odyskiwalna wartość segmentu została ustalona na podstawie wartości użytkowej skalkulowanej na bazie prognozy przepływów środków pieniężnych opartej na zatwierdzonych przez wyższą kadrę kierowniczą budżetach finansowych obejmujących pięcioletni okres. Przewidywane przepływy pieniężne zostały zaktualizowane w celu uwzględnienia zmniejszonego popytu na produkty i usługi. Do prognoz przepływów środków pieniężnych zastosowano stopę dyskontową przed opodatkowaniem na poziomie 6,93% (2016: 6,9%), a przepływy wykraczające poza pięcioletni okres są szacowane z zastosowaniem 2,5% stopy wzrostu.

Nie rozpoznano utraty wartości w segmencie trzoda chlewna. Nadwyżka pomiędzy wartością użytkową a bilansową aktywów wynosi 48 288 tys. PLN.

Segment zboża

Odyskiwalna wartość segmentu została ustalona na podstawie wartości użytkowej skalkulowanej na bazie prognozy przepływów środków pieniężnych opartej na zatwierdzonych przez wyższą kadrę kierowniczą budżetach finansowych obejmujących pięcioletni okres. Przewidywane przepływy pieniężne zostały zaktualizowane w celu uwzględnienia zmniejszonego popytu na produkty i usługi. Do prognoz przepływów środków pieniężnych zastosowano stopę dyskontową przed opodatkowaniem na poziomie 6,93% (2016: 6,9%), a przepływy wykraczające poza pięcioletni okres są szacowane z zastosowaniem 2,5% stopy wzrostu.

Nie rozpoznano utraty wartości w segmencie zboża. Nadwyżka pomiędzy wartością użytkową a bilansową aktywów wynosi 232 tys. PLN.

Segment pozostały

Odyskiwalna wartość segmentu została ustalona na podstawie wartości użytkowej skalkulowanej na bazie prognozy przepływów środków pieniężnych opartej na zatwierdzonych przez wyższą kadrę kierowniczą budżetach finansowych obejmujących pięcioletni okres. Przewidywane przepływy pieniężne zostały zaktualizowane w celu uwzględnienia zmniejszonego popytu na produkty i usługi. Do prognoz przepływów środków pieniężnych zastosowano stopę dyskontową przed opodatkowaniem na poziomie 12% lub 6,93% (2016: 11,2% lub 6,9%), a przepływy wykraczające poza pięcioletni okres są szacowane z zastosowaniem 2,5% stopy wzrostu.

Nie rozpoznano utraty wartości w segmencie pozostałych. Nadwyżka pomiędzy wartością użytkową a bilansową aktywów wynosi 18 826 tys. PLN.

24.1 Analiza wrażliwości

Zmiany parametrów finansowych będących podstawą szacowania wartości odyskiwalnej spowodowałyby zmianę wartości bieżącej zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Wartość bieżąca zdyskontowanych przepływów pieniężnych dla różnych poziomów WACC oraz różnych poziomów stóp wzrostu w okresie rezydualnym przedstawione są poniżej.

Segment mięso i wędliny

Wartość bilansowa aktywów CGU segmentu mięso i wędliny wynosi na dzień 31 grudnia 2017 roku 332 mln zł.

UTRATA WARTOŚCI

STOPA WZROSTU W OKRESIE REZYDUALNYM

		1,5%	2,0%	2,5%	3,0%	3,5%
WACC	5,9%	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE
	6,4%	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE
	6,9%	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE
	7,4%	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE
	7,9%	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE

Dane z powyższej tabeli wskazują, że wartość odzyskiwalna aktywów CGU będzie wyższa od ich wartości bilansowej nawet przy założeniu niższej o 1 p.p. stopy wzrostu w okresie rezydualnym oraz wyższego o 1 p.p. poziomu WACC w stosunku do wariantu najbardziej prawdopodobnego (przy niezmiennych pozostałych parametrach).

Segment przetwórstwo

Wartość bilansowa aktywów CGU segmentu przetwórstwo wynosi na dzień 31 grudnia 2017 roku 153 mln zł.

UTRATA WARTOŚCI

STOPA WZROSTU W OKRESIE REZYDUALNYM

		1,5%	2,0%	2,5%	3,0%	3,5%
WACC	5,9%	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE
	6,4%	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE
	6,9%	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE
	7,4%	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE
	7,9%	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE

Dane z powyższej tabeli wskazują, że wartość odzyskiwalna aktywów CGU będzie wyższa od ich wartości bilansowej nawet przy założeniu niższej o 1 p.p. stopy wzrostu w okresie rezydualnym oraz wyższego o 1 p.p. poziomu WACC w stosunku do wariantu najbardziej prawdopodobnego (przy niezmiennych pozostałych parametrach).

Segment trzoda chlewna

Wartość bilansowa aktywów CGU segmentu trzoda chlewna wynosi na dzień 31 grudnia 2017 roku 216 mln zł.

UTRATA WARTOŚCI

STOPA WZROSTU W OKRESIE REZYDUALNYM

		STOPA WZROSTU W OKRESIE REZYDUALNYM				
		1,5%	2,0%	2,5%	3,0%	3,5%
WACC	5,9%	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE
	6,4%	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE
	6,9%	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE
	7,4%	TAK	NIE	NIE	NIE	NIE
	7,9%	TAK	TAK	NIE	NIE	NIE

Dane z powyższej tabeli wskazują, że dopiero skrajne obniżenie stopy wzrostu w okresie rezydualnym oraz podwyższenie poziomu WACC w stosunku do wariantu najbardziej prawdopodobnego (przy niezmiennych pozostałych parametrach) wskazywałoby na możliwe przesłanki utraty wartości w tym segmencie.

Segment zboża

Wartość bilansowa aktywów CGU segmentu zboża wynosi na dzień 31 grudnia 2017 roku 48 mln zł.

UTRATA WARTOŚCI

STOPA WZROSTU W OKRESIE REZYDUALNYM

		STOPA WZROSTU W OKRESIE REZYDUALNYM				
		1,5%	2,0%	2,5%	3,0%	3,5%
WACC	5,9%	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE
	6,4%	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE
	6,9%	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE
	7,4%	TAK	NIE	NIE	NIE	NIE
	7,9%	TAK	TAK	TAK	NIE	NIE

Dane z powyższej tabeli wskazują, że dopiero skrajne obniżenie stopy wzrostu w okresie rezydualnym oraz podwyższenie poziomu WACC w stosunku do wariantu najbardziej prawdopodobnego (przy niezmiennych pozostałych parametrach) wskazywałoby na możliwe przesłanki utraty wartości w tym segmencie.

Segment pozostałe

Wartość bilansowa aktywów CGU segmentu pozostałe wynosi na dzień 31 grudnia 2017 roku 17 mln zł.

UTRATA WARTOŚCI

STOPA WZROSTU W OKRESIE REZYDUALNYM

		STOPA WZROSTU W OKRESIE REZYDUALNYM				
		1,5%	2,0%	2,5%	3,0%	3,5%
WACC	5,9%	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE
	6,4%	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE
	6,9%	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE
	7,4%	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE
	7,9%	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE

Dane z powyższej tabeli wskazują, że wartość odzyskiwalna aktywów CGU będzie wyższa od ich wartości bilansowej nawet przy założeniu niższej o 1 p.p. stopy wzrostu w okresie rezydualnym oraz wyższego o 1 p.p. poziomu WACC w stosunku do wariantu najbardziej prawdopodobnego (przy niezmiennych pozostałych parametrach).

25 Pozostałe aktywa

25.1 Pozostałe aktywa finansowe

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2017</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2016</i>
Pożyczki udzielone	1 202	1 419
Udziały długoterminowe	132	163
Razem	1 334	1 583
- krótkoterminowe	-	-
- długoterminowe	1 334	1 583

25.2 Pozostałe aktywa niefinansowe

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2017</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2016</i>
Należności budżetowe	20 424	12 718
Należności z tytułu ubezpieczeń	746	329
Premie pieniężne	2 316	3 597
VAT naliczony do rozliczenia w następnym okresie	58	-
Doradztwo prawne, finansowe	271	172
Dotacja	-	158
Pojemniki	105	-
Pozostałe	1 049	797
Razem	24 969	17 771
-krótkoterminowe	24 954	17 668
-długoterminowe	15	102

26 Świadczenia pracownicze

26.1 Świadczenia emerytalne

Jednostki Grupy wypłacają pracownikom przechodzącym na emerytury kwoty odpraw emerytalnych w wysokości określonej przez zakładowe systemy wynagrodzenia. W związku z tym Grupa na podstawie przeprowadzanej wyceny tworzy rezerwę na wartość bieżącą zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku wartość rezerwy na świadczenia emerytalne wyniosła 1.179 tys. PLN (31 grudnia 2016 roku: 380 tys. PLN).

Główne założenia przyjęte do wyceny świadczeń pracowniczych na dzień sprawozdawczy są następujące:

	Kwota / Procent	
	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2017</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2016</i>
Podstawę do obliczenia wypłat z tytułu odpraw emerytalnych była średnia płaca w kwocie:	4 257	4 633
Szacunkowy średni realny (powyżej poziomu inflacji) roczny wzrost wynagrodzenia:	2,50%	2,50%
Szacunkowy średni realny (powyżej poziomu inflacji) półroczny wzrost wynagrodzenia:	1,00%	1,00%
Przyjęta do ustalenia bieżącej wartości przyszłości wypłat stopa dyskontowa (w ujęciu rocznym)	3,5%	3,5%

27 Zapasy

	<i>Rok zakończony</i> 31 grudnia 2017	<i>Rok zakończony</i> 31 grudnia 2016
Materiały	19 460	5 911
Produkcja w toku	17 653	4 312
Wyroby gotowe	18 082	14 490
Towary	14 936	10 137
Zaliczki na dostawy	72	26
Zapasy ogółem	70 203	34 876

W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku Grupa ujęła odpis na zapasy w wysokości 1.723 tys. PLN (w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2016 roku: 936 tys. PLN).

28 Aktywa biologiczne

W tabeli poniżej przedstawiono przychody ze sprzedaży związane z aktywami biologicznymi za rok zakończony 31 grudnia 2017 roku oraz 31 grudnia 2016 roku.

	<i>Rok zakończony</i> 31 grudnia 2017	<i>Rok zakończony</i> 31 grudnia 2016
Przychody ze sprzedaży inwentarza żywego	65 682	43 728
Razem przychody z aktywów biologicznych	65 682	43 728

Grupa ujmuje przychody ze sprzedaży inwentarza żywego w ramach przychodów ze sprzedaży produktów i usług. Na dzień 31 grudnia 2017 roku Grupa posiadała 116.281 sztuk trzody chlewnej i 2.254 sztuk bydła (31 grudnia 2016: 104.383 sztuk trzody chlewnej i 2.108 sztuk bydła). W ciągu roku zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku Grupa sprzedała 51,4 tys. sztuk inwentarza żywego, (w 2016 roku: 49,7 tys. sztuk).

Inwentarz żywy jest zaliczany do aktywów obrotowych, jeśli ma zostać sprzedany w ciągu roku od daty bilansowej. Zboża oraz mięso przenoszone są do zapasów w momencie zbioru/pozyskania.

Aktywa biologiczne podlegają wycenie na poziomie 3 hierarchii wyceny do wartości godziwej.

W ciągu roku nie miały miejsca żadne przeniesienia pomiędzy poziomami hierarchii wartości godziwej.

W tabeli poniżej przedstawiono wartości aktywów biologicznych na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz na dzień 31 grudnia 2016 roku.

Grupa GOBARTO S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

	Rok zakończony 31 grudnia 2017	Rok zakończony 31 grudnia 2016
Wartość na dzień 1 stycznia	62 434	45 153
Nabycia, urodzenia	37 423	16 487
Nabycia związane z zakupem jednostki zależnej	-882	3 989
Straty inwentarza żywego	18 621	-5 248
Zmiana wartości godziwej z powodu przemiany biologicznej	64 497	88 776
Zmiana wartości godziwej inwentarza żywego z tytułu zmiany cen	-25 865	5 717
Transfer zboża i mięsa do zapasów	-48 646	-65 930
Sprzedaż	-53 291	-26 284
Różnice kursowe z przeliczenia	6 310	-226
Wartość na dzień 31 grudnia	60 601	62 434
- trwale	11 225	12 455
- obrotowe	49 376	49 979

	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Inwentarz żywy w wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży		
Inwentarz żywy przeznaczony do hodowli	11 225	17 188
Inwentarz żywy przeznaczony do uboju	40 331	37 671
Zasiewy	9 045	7 575
Razem	60 601	62 434

Grupa otrzymuje dotacje do działalności rolniczej. Charakter tych dotacji został opisany w Nocie 36.3.

29 Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

	Rok zakończony 31 grudnia 2017	Rok zakończony 31 grudnia 2016
Należności z tytułu dostaw i usług	159 524	113 475
- należności od odbiorców krajowych	132 413	77 591
- należności od odbiorców zagranicznych	27 111	35 884
Pozostałe należności od osób trzecich	5 142	1 734
Pozostałe należności	5 142	1 734
Ogółem (brutto)	164 666	115 209
Odpis aktualizujący należności	15 980	15 801
Należności netto	148 686	99 408

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają zazwyczaj 35-dniowy termin płatności.

Grupa posiada odpowiednią politykę w zakresie dokonywania sprzedaży tylko zweryfikowanym klientom. Dzięki temu, zdaniem kierownictwa, nie istnieje dodatkowe ryzyko kredytowe, ponad poziom określony odpisem aktualizującym nieściągalne należności właściwym dla należności handlowych Grupy.

Grupa GOBARTO S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

Na dzień 31 grudnia 2017 roku należności z tytułu dostaw i usług w kwocie 15 980 tys. PLN (na dzień 31 grudnia 2016 roku: 15 801 tys. PLN) zostały uznane za nieściągalne i w związku z tym objęte odpisem. Zmiany odpisu aktualizującego należności były następujące:

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2017</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2016</i>
Odpis aktualizujący na dzień 1 stycznia	15 801	15 828
Zwiększenie	2 175	2 267
Wykorzystanie	1 090	1 503
Rozwiązanie z tytułu spłat	906	790
Odpis aktualizujący na dzień 31 grudnia	15 980	15 801

Poniżej przedstawiono analizę należności z tytułu dostaw i usług, które na dzień 31 grudnia 2017 roku i 31 grudnia 2016 roku według terminu płatności przed odpisem:

	<i>Nie- przetermino- wane</i>	<i>Przeterminowane, lecz ściągalne</i>				<i>Razem</i>
		<i>< 1 miesiąc</i>	<i>1- 6 miesiący</i>	<i>6-12 miesiący</i>	<i>> 12 miesiący</i>	
31 grudnia 2017	107 481	29 954	5 048	450	16 591	159 524
31 grudnia 2016	80 590	14 945	2 307	223	15 410	113 475

Zarząd ocenia, że zastosowanie standardu MSSF 9 nie będzie miało istotnego wpływu na szacowanie odpisów aktualizujących wartość należności.

30 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do jednego miesiąca, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Grupy na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych dla nich stóp procentowych. Wartość godziwa środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosi 62 090 tysięcy PLN (na dzień 31 grudnia 2016 roku: 56 333 tys. PLN).

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych składało się z następujących pozycji:

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2017</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2016</i>
Środki pieniężne w kasie	548	260
Środki pieniężne na rachunku bankowym	46 261	35 310
Lokaty krótkoterminowe	14 547	18 577
Środki pieniężne w drodze	734	2 186
Razem	62 090	56 333

31 Kapitał podstawowy i kapitały zapasowe/ rezerwowe

31.1 Kapitał podstawowy

Kapitał akcyjny/ udziałowy

	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Akcje zwykłe serii A/ udziały o wartości nominalnej 10 złotych każda	27 800 229	27 800 229

	<i>Ilość</i>	<i>Wartość</i>
Akcje zwykłe/ udziały wyemitowane i w pełni opłacone		
Na dzień 1 stycznia 2017	27 800 229	27 800 229
Na dzień 31 grudnia 2017	27 800 229	27 800 229
Na dzień 1 stycznia 2016	27 800 229	27 800 229
Na dzień 31 grudnia 2016 roku	27 800 229	27 800 229

31.1.1 Wartość nominalna akcji

Na dzień 31 grudnia 2017 roku wszystkie wyemitowane akcje posiadają wartość nominalną wynoszącą 10 złotych i zostały w pełni opłacone.

31.1.2 Prawa akcjonariuszy

Akcje wszystkich serii są jednakowo uprzywilejowane co do dywidendy oraz zwrotu z kapitału.

31.1.3 Akcjonariusze o znaczącym udziale

31 grudnia 2017 roku

Lp.	Akcjonariusz	Liczba akcji	Udział w kapitale zakładowym (%)	Liczba głosów	Udział w ogólnej liczbie głosów (%)
1.	CEDROB S.A. – jednostka dominująca	23 103 888	83,11	23 103 888	83,11
2.	Pozostali	4 431 341	16,89	4 431 341	16,89

31 grudnia 2016 roku

Lp.	Akcjonariusz	Liczba akcji	Udział w kapitale zakładowym (%)	Liczba głosów	Udział w ogólnej liczbie głosów (%)
1.	CEDROB S.A. – jednostka dominująca	18 348 151	66	18 348 151	66
2.	Pozostali	9 452 078	34	9 452 078	34

32 Kapitał zapasowy

Wartość kapitału zapasowego powstała z ustawowych odpisów z zysków generowanych w poprzednich latach obrotowych.

32.1 Niepodzielony wynik finansowy oraz ograniczenia w wypłacie dywidendy

Statutowe sprawozdania finansowe spółek z Grupy GOBARTO są przygotowywane zgodnie z lokalnymi standardami rachunkowości. Dywidenda może być wypłacona w oparciu o zysk ustalony w jednostkowym rocznym sprawozdaniu finansowym przygotowanym dla celów statutowych.

Zgodnie z wymogami Kodeksu Spółek Handlowych, jednostka dominująca jest obowiązana utworzyć kapitał zapasowy na pokrycie straty. Do tej kategorii kapitału przelewa się co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy wykazanego w jednostkowym sprawozdaniu spółki dominującej, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału podstawowego jednostki dominującej. O użyciu kapitału zapasowego i rezerwowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie; jednakże części kapitału zapasowego w wysokości jednej trzeciej kapitału zakładowego można użyć jedynie na pokrycie straty wykazanej w jednostkowym sprawozdaniu finansowym jednostki dominującej i nie podlega ona podziałowi na inne cele.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku nie istnieją inne ograniczenia dotyczące wypłaty dywidendy.

32.2 Udziały niekontrolujące

Na dzień 31 grudnia 2017 roku i 31 grudnia 2016 roku brak udziałów niekontrolujących.

Grupa GOBARTO S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

33 Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki

Nazwa banku	Rodzaj	Termin spłaty	Kwota przyznanego kredytu w tys.	Waluta kredytu	Baza oprocentowania	Kwota do spłaty w tys. PLN	31 grudnia 2017		31 grudnia 2016		
							długoterminowe	krótkoterminowe	Kwota do spłaty w tys. PLN	długoterminowe	krótkoterminowe
PEKAO SA	Inwestycyjny	31.12.2023	68 499	PLN	WIBOR 3M	68 368	-	68 368	-	-	-
PEKAO SA	Obrotowy	31.12.2019	98 570	PLN	WIBOR 1M	42 429	-	42 429	-	-	-
PEKAO SA	Inwestycyjny	31.12.2023	6 750	PLN	WIBOR 3M	6 750	-	6 750	-	-	-
Credit Agricole	Inwestycyjny	24.07.2023	763	PLN	WIBOR 3M	714	714	-	-	-	-
Credit Agricole	pomostowy	24.02.2018	196	PLN	WIBOR 3M	1	-	1	-	-	-
PEKAO SA	Obrotowy	31.12.2019	5 100	PLN	WIBOR 1M	4 954	-	4 954	-	-	-
ALIOR BANK	Obrotowy	07.04.2018	3 200	PLN	WIBOR 1M	-	-	-	-	-	-
PEKAO SA	Inwestycyjny	31.12.2023	5 529	PLN	WIBOR 1M	5 214	-	5 214	-	-	-
PEKAO SA	Obrotowy	31.12.2019	20 000	PLN	WIBOR 1M	16 200	-	16 200	-	-	-
PEKAO SA	Inwestycyjny	31.05.2018	677	PLN	WIBOR 1M	508	-	508	-	-	-
PEKAO SA	Obrotowy	31.12.2019	3 500	PLN	WIBOR 1M	3 055	-	3 055	-	-	-
PEKAO SA	Obrotowy	31.12.2019	2 500	PLN	WIBOR 1M	-	-	-	-	-	-
PEKAO SA	Inwestycyjny	31.07.2022	2 297	PLN	WIBOR 1M	2 255	-	2 255	-	-	-
PEKAO SA	Obrotowy	31.12.2019	1 500	PLN	WIBOR 1M	653	-	653	-	-	-
PEKAO SA	Inwestycyjny	31.12.2023	3 954	PLN	WIBOR 1M	3 911	-	3 911	-	-	-
PEKAO SA	Obrotowy	31.12.2019	1 500	PLN	WIBOR 1M	826	-	826	-	-	-
PEKAO SA	Obrotowy	31.12.2019	800	PLN	WIBOR 1M	-	-	-	-	-	-
PEKAO SA	Inwestycyjny	31.12.2023	7 800	PLN	WIBOR 3M	7 800	-	7 800	-	-	-
PEKAO SA	Obrotowy	31.12.2019	1 500	PLN	WIBOR 1M	1 499	-	1 499	-	-	-
PKO BP	limit kredytowy wielocelowy	20.12.2018	2 000	PLN	WIBOR 1M	-	-	-	-	-	-
BZWBK SA	kredyt obrotowy	25.04.2021	15 000	PLN	WIBOR 1M	12 500	8 750	3 750	-	-	-
MILLENIUM	kredyt obrotowy	26.04.2021	15 000	PLN	WIBOR 1M	12 500	8 750	3 750	-	-	-
BZWBK SA	Obrotowy	30.06.2019	12 000	PLN	WIBOR 1M	2 750	-	2 750	-	-	-
MILLENIUM	Obrotowy	30.06.2019	12 000	PLN	WIBOR 1M	4 263	-	4 263	-	-	-

Grupa GOBARTO S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

Class Financial	pożyczka	13.10.2022	1 420	PLN	WIBOR 1M	1 049	677	372	-	-	-
BZ WBK Leasing	pożyczka	25.01.2019	65 498	PLN	-	65	65	-	-	-	-
Raiffeisen Bank Polska	Refinansowy	31.12.2019	50 000	PLN	WIBOR 3M	-	-	-	30 000	20 000	10 000
Raiffeisen Bank Polska	Rewolwingowy	31.10.2018	22 500	PLN	WIBOR 1M	-	-	-	22 500	-	22 500
Credit Agricole	Obrotowy	31.05.2017	40 500	PLN	WIBOR O/N	-	-	-	23 838	-	23 838
Pożyczka (CEDROB)		31.12.2017	18 000	PLN	WIBOR 3M	-	-	-	18 000	-	18 000
BZWBK	Inwestycyjny	31.08.2020	25 260	PLN	WIBOR 3M	-	-	-	20 749	17 140	3 609
Credit Agricole	Obrotowy	31.05.2017	5 100	PLN	WIBOR O/N	-	-	-	4 415	-	4 415
BZ WBK	Inwestycyjny	27.09.2023	7 500	PLN	WIBOR 3M	-	-	-	7 313	6 563	750
Raiff. Bank Aval	Obrotowy	29.03.2017	1 500	UAH	stałe	-	-	-	194	-	194
Raiff. Bank Aval	Obrotowy	29.03.2017	6 500	UAH	stałe	-	-	-	59	-	59
Kredobank SA	Obrotowy	29.03.2017	8 000	UAH	stałe	-	-	-	432	-	432
Credit Agricole	Obrotowy	31.05.2017	18 300	PLN	WIBOR 1M	-	-	-	17 971	-	17 971
Credit Agricole	Inwestycyjny	10.01.2018	12 015	PLN	WIBOR 1M	-	-	-	3 395	261	3 134
Credit Agricole	Inwestycyjny	27.11.2019	6 300	PLN	WIBOR 1M	-	-	-	4 965	4 324	641
Credit Agricole	Inwestycyjny	10.01.2018	7 805	PLN	WIBOR 1M	-	-	-	2 205	168	2 036
Credit Agricole	Obrotowy	31.05.2017	3 300	PLN	WIBOR 1M	-	-	-	3 008	-	3 008
Credit Agricole	Inwestycyjny	10.01.2018	4 096	PLN	WIBOR 1M	-	-	-	2 672	2172	500
Credit Agricole	Obrotowy	31.05.2016	1 300	PLN	WIBOR 1M	-	-	-	982	-	982
Credit Agricole	Obrotowy	31.05.2016	1 100	PLN	WIBOR 1M	-	-	-	183	-	183
Credit Agricole	Inwestycyjny	27.11.2019	1 100	PLN	WIBOR 1M	-	-	-	870	760	110
Credit Agricole	Inwestycyjny	30.10.2020	3 935	PLN	WIBOR 1M	-	-	-	3 467	3 066	401
Credit Agricole	Pożyczka	13.10.2022	1 420	PLN	WIBOR 1M	-	-	-	1 420	1 048	372
Razem						198 266	18 957	179 309	168 638	55 502	113 135

W 2017 roku dokonano reklasyfikacji 121 mln. PLN z zobowiązań długoterminowych do krótkoterminowych co szczegółowo zostało opisane w notcie 7.

34 Instrumenty finansowe

34.1 Wartości godziwe poszczególnych klas instrumentów finansowych

Poniższa tabela przedstawia porównanie wartości bilansowych i wartości godziwych instrumentów finansowych Grupy wycenianych w wartości godziwej, w podziale na poszczególne klasy i kategorie aktywów i zobowiązań.

	Wartość bilansowa		Wartość godziwa		
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016	
Pochodne instrumenty finansowe wyznaczone w ramach powiązań zabezpieczających – zabezpieczenie przepływów pieniężnych , w tym:					
Walutowe kontrakty terminowe typu forward			374	-	150
Razem			-	-	150

	Wartość bilansowa		Wartość godziwa		
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016	
Pochodne instrumenty finansowe wyznaczone w ramach powiązań zabezpieczających – zabezpieczenie przepływów pieniężnych , w tym:					
Swapy stopy procentowej		-	-374	-	-374
Razem			-374	-	374

Według oceny Grupy wartości godziwe pozostałych aktywów i zobowiązań o charakterze finansowym nie odbiegają od wartości bilansowych głównie ze względu na krótki termin zapadalności.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Grupa nie posiadała instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej.

34.2 Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat w podziale na kategorie instrumentów finansowych

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2017

	Przychody/ (koszty) z tytułu odsetek	Zyski/ (straty) z tytułu różnic kursowych	Rozwiązanie/ (utworzenie) odpisów aktualizujących	Zyski/ (straty) z tytułu wyceny	Razem
Aktywa finansowe					
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	49	962	556	-	1 567
Pozostałe aktywa finansowe	22	-	-	-	22
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	234	-	-	-	234
Razem	305	962	556	-	1 823

Grupa GOBARTO S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

Zobowiązania finansowe					
Oprocentowane kredyty i pożyczki	6 678	-	-	-	6 678
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	124	2 379	-	-	2 503
Zobowiązania finansowe	211	-	-	-	211
Razem	7 013	2 379	-	-	9 392

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2016

	<i>Przychody/ (koszty) z tytułu odsetek</i>	<i>Zyski/ (straty) z tytułu różnic kursowych</i>	<i>Rozwiązanie/ (utworzenie) odpisów aktualizujących</i>	<i>Zyski/ (straty) z tytułu wyceny</i>	<i>Razem</i>
Aktywa finansowe					
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	196	492	-	-	688
Pozostałe aktywa finansowe	-	118	-	151	32
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	50	243	-	-	294
Razem	246	854	-	151	949

Zobowiązania finansowe					
Oprocentowane kredyty i pożyczki	6 022	-	39	-	5 984
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	242	-	452	-	210
Zobowiązania finansowe	654	-	3	-	651
Razem	6 919	-	494	-	6 425

Grupa GOBARTO S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

35 Rezerwy

35.1 Zmiany stanu rezerw

	<i>Świadczenia po okresie zatrudnienia (nota23)</i>	<i>Pozostałe rezerwy pracownicze</i>	<i>Rezerwa na VAT należny (Ukraina)</i>	<i>Inne rezerwy</i>	<i>Ogółem</i>
Na dzień 1 stycznia 2017	380	2 469	241	16	3 107
Utworzone w ciągu roku obrotowego	799	3 635	-	1 516	5 950
Wykorzystane	-	220	219	757	1 196
Rozwiązane	-	2 340	-	518	2 858
Korekta z tytułu różnic kursowych z przeliczenia	-	-	22	103	81
Na dzień 31 grudnia 2017	1 179	3 544	0	360	5 083
Na dzień 1 stycznia 2016	335	202	763	777	2 077
Utworzone w ciągu roku obrotowego	45	2 469	-	927	3 440
Wykorzystane	-	201	484	855	1 541
Rozwiązane	-	1	-	825	826
Korekta z tytułu różnic kursowych z przeliczenia	-	-	38	9	46
Na dzień 31 grudnia 2016	380	2 469	241	16	3 107
Krótkoterminowe na dzień 31 grudnia 2017	108	3 544	0	360	4 012
Długoterminowe na dzień 31 grudnia 2017	1 071	-	-	-	1 071
Krótkoterminowe na dzień 31 grudnia 2016	43	2 469	241	16	2 769
Długoterminowe na dzień 31 grudnia 2016	337	-	-	-	337

W pozycji świadczeń po okresie zatrudnienia Grupa ujmuje rezerwę emerytalną, natomiast w ramach pozostałych rezerw pracowniczych rezerwę na koszty związane z zakazem konkurencji oraz pozostałe sprawy pracownicze.

Rezerwa na VAT związana jest z postępowaniem podatkowym toczącym się w spółkach mających siedzibę na Ukrainie

36 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, pozostałe zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe

36.1 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz na dzień 31 grudnia 2016 roku dotyczą zobowiązań wobec jednostek pozostałych oraz jednostki dominującej wyższego szczebla.

	<i>31 grudnia 2017</i>	<i>31 grudnia 2016</i>
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	205 990	147 790
Wobec jednostek powiązanych	40 403	34 141
Wobec jednostek pozostałych	165 587	113 649

W tabeli poniżej zaprezentowano zobowiązania finansowe na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz na dzień 31 grudnia 2016 roku:

	<i>31 grudnia 2017</i>	<i>31 grudnia 2016</i>
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	205 990	147 790
Wobec jednostek powiązanych	40 403	34 141
Wobec jednostek pozostałych	165 587	113 649

	<i>31 grudnia 2017</i>	<i>31 grudnia 2016</i>
Zobowiązania z tytułu leasingu	37 779	14 408
Zobowiązania wekslowe	106	-
Zobowiązania z tyt. faktoringu	1 578	275
Zobowiązania z tytułu wykupu ziemi	6 292	6 941
Pozostałe zobowiązania finansowe	-	373
Razem	45 756	21 997
- krótkoterminowe	14 568	4 756
- długoterminowe	31 187	17 242

Zasady i warunki płatności powyższych zobowiązań finansowych:

Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi przedstawione są w punkcie 38.2 dodatkowych informacji i objaśnień.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są nieoprocentowane i zazwyczaj rozliczane w terminach 14 dniowych.

Pozostałe zobowiązania są nieoprocentowane, ze średnim 1 miesięcznym terminem płatności.

Zobowiązania z tytułu odsetek są zazwyczaj rozliczane w okresach miesięcznych lub kwartalnych.

36.2 Pozostałe zobowiązania niefinansowe

	<i>31 grudnia 2017</i>	<i>31 grudnia 2016</i>
Zobowiązania budżetowe	11 820	6 125
Z tytułu świadczeń pracowniczych	13 097	6 496
Zobowiązania z tytułu nabycia jednostek zależnych	113 755	-
Inne zobowiązania niefinansowe	2 888	734
Razem	141 561	13 356

Kwota wynikająca z różnicy pomiędzy zobowiązaniami a należnościami z tytułu podatku od towarów i usług jest płacona właściwym władzom podatkowym w okresach miesięcznych.

36.3 Rozliczenia międzyokresowe

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2017</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2016</i>
Rozliczenia międzyokresowe kosztów z tytułu:		
Naliczonych premii pieniężnych dla dostawców	1 420	1 210
Usług marketingowych i pośrednictwa sprzedaży	2 073	937
Pozostałych rozliczeń międzyokresowych kosztów	1 557	1 206
Razem	5 050	3 352
- krótkoterminowe	5 050	3 352
- długoterminowe	-	-
	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2017</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2016</i>
Rozliczenia międzyokresowe przychodów z tytułu:		
Dotacji rządowych	4 854	4 244
Prowizoryczne rozliczenie zakupu akcji ZM Silesia	4 314	-
Pozostałe	710	806
Razem	9 878	5 049
- krótkoterminowe	6 010	752
- długoterminowe	3 868	4 298

W pozycji dotacji rządowych ujmowane są dotacje do działalności operacyjnej. Na dzień 31 grudnia 2017 roku na saldo dotacji rządowych składają się dotacje w ramach programów: SAPARD (3 456 tys. PLN), SPOROL (31 tys. PLN), ARIMR (1.357 tys. PLN) oraz dotacje na Fundusze Strukturalne (9 tys. PLN).

37 Zobowiązania warunkowe

37.1 Zobowiązania warunkowe

Na 31 grudnia 2017 roku Spółka posiadała następujące gwarancje bankowe:

GWARANCJE BANKOWE					
BANK	SPÓŁKA	DATA WYSTAWIENIA	BENEFICJENT GWARANCJI	KWOTA GWARANCJI	DATA OBOWIĄZYWANIA
PEKAO SA	GOBARTO SA	07.12.2017 r.	Śląski Rynek Hurtowy OBROKI Sp. z o.o.	40.781,00 zł	31.05.2018 r.
PEKAO SA	GOBARTO SA	07.12.2017 r.	GF Ramba Sp. z o.o.	244.705,00 zł	30.06.2018 r.
PEKAO SA	GOBARTO SA	11.12.2017 r.	Barbara i Adam Skwarek, ABKO sp. z o.o.	3.140.422,64 zł	11.01.2023 r.
PEKAO SA	GOBARTO SA	11.12.2017 r.	Barbara i Adam Skwarek	1.046.807,55 zł	11.01.2023 r.
PEKAO SA	GOBARTO SA	29.12.2017 r.	Marek Piekaj	4.500.000,00 zł	28.12.2023 r.
RAZEM GWARANCJE:				8.972.716,19 zł	

37.2 Sprawy sądowe

Wykaz istotnych postępowań sądowych i egzekucyjnych, których stroną na dzień 31 grudnia 2017r były spółki z Grupy GOBARTO S.A.:

GOBARTO S.A.

Wykaz spraw w których wartość sporu przekracza 400 tys. PLN, a w których GOBARTO S.A. jest powodem.

GOBARTO S.A. c/a Zakłady Mięsne MAT w Czerniewicach sp. z o.o. – (WPS: 2.924.518,88 PLN) - po umorzeniu postępowania upadłościowego wszczęto dwa postępowania egzekucyjne. Wskutek ustanowienia kuratora komornik sądowy podjął zawieszono postępowania. Postępowanie egzekucyjne w toku. Komornik sądowy sprzedaje ruchomości.

GOBARTO S.A. c/a Zbigniew Jachym – (WPS: 630.965,10 PLN) - postanowienie o umorzeniu postępowania z dnia 31 grudnia 2017 roku (wpłynęło 9 stycznia 2018 roku)

GOBARTO S.A. c/a Wiesław Sobotka – (WPS: 455.170,24 PLN) - na liście wierzytelności uznano wierzytelność Gobarto S.A. w kwocie 455.033,49 zł. Majek upadłego został zlikwidowany. Ze sprzedaży uzyskano kwotę niespełna 5 mln. zł. Wykonane zostały plany podziału dotyczące sumy uzyskanej ze sprzedaży nieruchomości obciążonych hipotekami. Zaspokojono wierzycieli hipotecznych, pozostają pracownicy i pozostali wierzyciele. Czekamy na ostateczny plan podziału.

GOBARTO S.A. c/a MARCPOL S.A. – (WPS: 874.438,53 PLN) - Wierzytelność uwzględniona na liście wierzytelności w całości w zakresie należności głównej i prawie w całości w zakresie odsetek. Syndyk podejmuje czynności w przedmiocie zbycia nieruchomości w Częstochowie przy ul. Dekabrystów. Trwa również sprzedaż majątku ruchomego (wypożyczenia sklepów, pojazdów) oraz zorganizowanych części przedsiębiorstwa).

GOBARTO S.A. c/a Aneta i Tomasz Zajączkowski – (WPS: 518.899 PLN) - Gobarto S.A. (jako następcą prawny PKM Tucz sp. z o.o.) pozwał A. T. Zajączkowskich za sprzedaż warchlaków i paszy w związku z umową kontraktacji. Dnia 08.11.2017 r. zapadł prawomocny wyrok sądu II instancji zasądzający całość roszczenia na rzecz Gobarto. W chwili obecnej trwa postępowanie egzekucyjne.

Łączna wartość przedmiotu sporu pozostałych spraw sądowych z powództwa GOBARTO S.A.	13.073 tys. PLN
Łączna wartość przedmiotu sporu spraw, w którym GOBARTO S.A. jest pozwany	6.227 tys. PLN

Wykaz spraw w których GOBARTO S.A. jest pozwany.

GOBARTO S.A. c/a Akcjonariusze Mniejszościowi Powództwo o stwierdzenie nieważności uchwały Spółki o przedmiocie zmiany statusu Spółki przez udzielenie Zarządowi upoważnienia do podwyższania kapitału zakładowego w ramach kapitału docelowego oraz upoważnienia Zarządu do pozbawienia prawa poboru dotychczasowych akcjonariuszy za zgodą rady Nadzorczej. Roszczenie uznajemy za bezzasadne. Przewidujemy oddalenie powództwa, lecz nie jesteśmy w stanie wypowiedzieć się o wyniku postępowania. Sprawa w toku.

AGRO GOBARTO sp. z o.o.

Przedsiębiorstwo Rolno-Zbożowe „Mieszko” sp. z o.o. c/a AGRO GOBARTO sp. z o.o. – Sąd wydał wyrok oddalający powództwo wobec Agro Gobarto.

Łączna wartość przedmiotu sporu pozostałych spraw sądowych z powództwa Agro Gobarto sp. z o.o.	406,00 tys. PLN
Łączna wartość przedmiotu sporu spraw, w którym Agro Gobarto sp. z o.o. jest pozwany	BRAK

NETBROKERS spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k.

NETBROKERS spółka z o.o. c/a Lepro-pol Stanisław Prochot, Krzysztof Lewandowski – Ubój Zwierząt Rzeźnych hurtowa sprzedaż mięsa”Sp. j. Stanisław Prochot, Krzysztof Lewandowski – (WPS: 1.061.003,63 PLN)

37.3 Rozliczenia podatkowe

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom (na przykład sprawy celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów administracyjnych, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i sankcji. Brak odniesienia do utrwalonych regulacji prawnych w Polsce powoduje występowanie w obowiązujących przepisach niejasności i niespójności. Często występujące różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych, jak i pomiędzy organami państwowymi i przedsiębiorstwami, powodują powstawanie obszarów niepewności i konfliktów. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest znacząco wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym.

Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat, począwszy od końca roku, w którym nastąpiła zapłata podatku. W wyniku przeprowadzanych kontroli dotychczasowe rozliczenia podatkowe Grupy mogą zostać powiększone o dodatkowe zobowiązania podatkowe. Zdaniem Grupy na dzień 31 grudnia 2017 roku utworzono odpowiednie rezerwy na rozpoznane i policzalne ryzyko podatkowe.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku w Grupie toczyło się jedno postępowanie kontrolne.

38 Informacje o podmiotach powiązanych

Następująca tabela przedstawia łączne kwoty transakcji zawartych z podmiotami powiązаныmi za bieżący i poprzedni rok obrotowy:

<i>Podmiot powiązany</i>		<i>Sprzedaż na rzecz podmiotów powiązanych</i>	<i>Zakupy od podmiotów powiązanych</i>	<i>Należności od podmiotów powiązanych</i>	<i>w tym przeterminowane</i>	<i>Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych</i>	<i>w tym zaległe, po upływie terminu płatności</i>
Jednostka dominująca:							
CEDROB S.A.	2017	18 295	201 504	883	253	146 199	6 429
	2016	25 599	185 170	2 699	-	56 526	6 876
Pozostałe podmioty powiązane:							
CEDROB Vertriebs Und Handelsgesellschaft GmbH	2017	-	-	209	-	-	-
	2016	-	-	221	-	-	-
CEDROB Passau GmbH	2017	24 052	-	5 532	-	-	-
	2016	27 524	-	7 750	-	-	-

Na dzień 31 grudnia 2017r. w pozycji Zobowiązaniach wobec podmiotów powiązanych wykazano 106.000 tys. zobowiązania z tytułu zakupu:

- 24.686 tys. PLN - Zorganizowanej Części Przedsiębiorstwa Zakład Produkcyjny,
- 3.314 tys. PLN - Zorganizowanej Części Przedsiębiorstwa Sklepy Firmowe,
- 78.000 tys. PLN – akcji ZM Silesia S.A.

38.1 Jednostka dominująca wyższego szczebla

Na dzień 31 grudnia 2017 roku CEDROB S.A. jest właścicielem 23.103.888 szt. akcji co stanowi 83,11% akcji zwykłych jednostki dominującej.

38.2 Warunki transakcji z podmiotami powiązаныmi

Transakcje z podmiotami powiązаныmi są dokonywane na warunkach rynkowych.

38.3 Wynagrodzenie wyższej kadry kierowniczej Grupy

38.3.1 Wynagrodzenie wypłacone lub należne członkom Zarządu, członkom Rady Nadzorczej Grupy oraz pozostałym członkom głównej kadry kierowniczej

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2017</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2016</i>
Zarząd jednostki dominującej		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia i narzuty)	3 929	2 126
Rada Nadzorcza jednostki dominującej		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia i narzuty)	349	327
Zarządy jednostek zależnych		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia i narzuty)	2 553	2 327
Razem	6 831	4 780

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2017</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2016</i>
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia i narzuty)	5 827	4 638
Świadczenia po okresie zatrudnienia		136
Łączna kwota wynagrodzenia wypłaconego głównej kadry kierowniczej (za wyjątkiem członków Zarządu i Rady Nadzorczej)	5 827	4 775

39 Informacje o wynagrodzeniu biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Poniższa tabela przedstawia wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych wypłacone i należne za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku i 31 grudnia 2017 roku:

Grupa GOBARTO S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2017*</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2016*</i>
Obowiązkowe badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego**	245	185
Badanie sprawozdań jednostkowych spółek zależnych	109	111
Pozostałe usługi	-	23
Razem	354	208

**kwota dotyczy badania jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego GOBARTO S.A. (nie obejmuje badania sprawozdań spółek zależnych)

*dotyczy Ernst & Young Audyt Polska sp. z o.o. sp. k.

40 Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Grupa Kapitałowa świadomie i w sposób odpowiedzialny zarządza ryzykiem finansowym. Główne rodzaje ryzyka wynikającego z instrumentów finansowych Grupy obejmują ryzyko: stopy procentowej, związane z płynnością, walutowe oraz ryzyko kredytowe. Zarząd weryfikuje i uzgadnia zasady zarządzania każdym z wymienionych rodzajów ryzyka – zasady te zostały w skrócie omówione poniżej. Grupa monitoruje również ryzyko cen rynkowych dotyczące wszystkich posiadanych przez nią instrumentów finansowych.

Do głównych instrumentów finansowych, z których korzysta Grupa, należą kredyty bankowe, umowy leasingu finansowego i dzierżawy z opcją zakupu, środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe. Głównym celem ich wykorzystania jest pozyskanie środków finansowych na działalność Grupy. Pozostałe instrumenty finansowe, takie jak należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług powstają bezpośrednio w toku prowadzonej przez Grupę działalności.

40.1 Ryzyko stopy procentowej

Narażenie Grupy na ryzyko wywołane zmianami stóp procentowych dotyczy przede wszystkim długoterminowych zobowiązań finansowych. Grupa zarządza kosztami oprocentowania poprzez korzystanie zarówno ze zobowiązań o oprocentowaniu stałym, jak i zmiennym. Aby przyjęte przez Grupę rozwiązanie było skuteczne z ekonomicznego punktu widzenia, zawiera ona kontrakty na zamianę stóp procentowych (swapy procentowe), w ramach których zgadza się na wymianę, w określonych odstępach czasu, różnicy między kwotą odsetek naliczonych według stałego i zmiennego oprocentowania od uzgodnionej kwoty głównej. Transakcje te mają na celu zabezpieczenie zaciągniętych zobowiązań.

Ryzyko stopy procentowej – wrażliwość na zmiany

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto na racjonalnie możliwe zmiany stóp procentowych przy założeniu niezmienności innych czynników (w związku z zobowiązaniami o zmiennej stopie procentowej). Nie przedstawiono wpływu na kapitał własny Grupy.

Analiza wrażliwości na 31 grudnia 2017	Wartość narażona na ryzyko	Wzrost stopy o 1%		Spadek stopy o -1%	
		Wpływ na wynik finansowy	Wpływ na inne dochody całkowite	Wpływ na wynik finansowy	Wpływ na inne dochody całkowite
Aktywa finansowe	62 090	621	-	-	621
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	62 090	621	-	-	621
Zobowiązania finansowe	238 173	2 382	-	-	2 382
Kredyty i pożyczki	198 266	1 983	-	-	1 983
Leasing finansowy	39 907	399	-	-	399
Wpływ na wynik finansowy		1 761	-	-	1 761

Grupa GOBARTO S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

Analiza wrażliwości na 31 grudnia 2016	Wartość narażona na ryzyko	Wzrost stopy o 1%		Spadek stopy o -1%	
		Wpływ na wynik finansowy	Wpływ na inne dochody całkowite	Wpływ na wynik finansowy	Wpływ na inne dochody całkowite
Aktywa finansowe	56 333	563	-	-	563
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	56 333	563	-	-	563
Zobowiązania finansowe	184 720	1 847	-	-	1 847
Kredyty i pożyczki	168 638	1 686	-	-	1 686
Leasing finansowy	16 082	161	-	-	161
Wpływ na wynik finansowy		1 284		-	1 284

40.2 Ryzyko walutowe

Spółka GOBARTO jest zarówno eksporterem, jak i importerem w związku z czym posiada otwartą pozycję walutową. W związku z powyższym poziom kursu walutowego ma wpływ na kształtowanie się wyników finansowych Gobarto. Ponadto należy zauważyć, iż umacnianie się złotego względem innych walut osłabia konkurencyjność na rynkach zagranicznych i niekorzystnie wpływa na rozwój eksportu spółki. Jednocześnie należy podkreślić, iż w kontraktach podpisywanych przez spółkę są klauzule, które w okresach kwartalnych pozwalają na zmiany cen wynikające ze zmian kursów walutowych. Z drugiej strony osłabienie się kursu złotego wobec walut obcych poprawia rentowność sprzedaży eksportowej. Zwraca się uwagę inwestorów, iż w przeszłości Gobarto zawarła szereg transakcji walutowych, na których poniósł istotną stratę na poziomie jednostkowym, jak i skonsolidowanym. Obecnie spółka do zabezpieczania otwartej pozycji walutowej nie stosuje transakcji zabezpieczających jak opcje walutowe ograniczając się do transakcji typu forward, niemniej jednak nie należy wykluczyć, iż w przyszłości będzie zawierać transakcje zabezpieczające, które przy niekorzystnym kształtowaniu się kursu walutowego mogą negatywnie wpływać na wyniki finansowe spółki.

Grupa GOBARTO S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

Rok zakończony 31 grudnia 2017

Klasy instrumentów finansowych	Wartość bilansowa w PLN	Wartość narażona na ryzyko	kurs EUR/PLN +5%		KURS EUR/PLN -5%	
			Wynik finansowy	Kapitały	Wynik finansowy	Kapitały
Należności z tytułu dostaw i usług	143 543	22 815 EUR	1 141 EUR	- EUR	1 141 EUR	- EUR
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	205 990	1 086 EUR	54 EUR	- EUR	54 EUR	- EUR
Klasy instrumentów finansowych	Wartość bilansowa w PLN	Wartość narażona na ryzyko	kurs USD/PLN +5%		KURS USD/PLN -5%	
			Wynik finansowy	Kapitały	Wynik finansowy	Kapitały
Należności z tytułu dostaw i usług	143 543	508 USD	25 USD	- USD	25 USD	- USD
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	205 990	73 USD	4 USD	- USD	4 USD	- USD
Klasy instrumentów finansowych	Wartość bilansowa w PLN	Wartość narażona na ryzyko	kurs USD/PLN +5%		KURS USD/PLN -5%	
			Wynik finansowy	Kapitały	Wynik finansowy	Kapitały
Należności z tytułu dostaw i usług	143 543	1 746 CZK	87 CZK	-CZK	87 USD	-CZK
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	205 990	44 CZK	2 CZK	-CZK	2 USD	-CZK
Klasy instrumentów finansowych	Wartość bilansowa w PLN	Wartość narażona na ryzyko	kurs USD/PLN +5%		KURS USD/PLN -5%	
			Wynik finansowy	Kapitały	Wynik finansowy	Kapitały
Należności z tytułu dostaw i usług	143 543	65 GBP	3 GBP	-GBP	3 USD	-GBP

Grupa GOBARTO S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

Rok zakończony 31 grudnia 2016

Klasy instrumentów finansowych	Wartość bilansowa w PLN	Wartość narażona na ryzyko	kurs EUR/PLN +5%		KURS EUR/PLN -5%	
			Wynik finansowy	Kapitały	Wynik finansowy	Kapitały
Należności z tytułu dostaw i usług	97 674	6 546 EUR	327 EUR	- EUR	327 EUR	- EUR
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	147 790	2 609 EUR	130 EUR	- EUR	130 EUR	- EUR
Razem						

Klasy instrumentów finansowych	Wartość bilansowa w PLN	Wartość narażona na ryzyko	kurs USD/PLN +5%		KURS USD/PLN -5%	
			Wynik finansowy	Kapitały	Wynik finansowy	Kapitały
Należności z tytułu dostaw i usług	97 674	664 USD	33 USD	- USD	33 USD	- USD
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	147 790	44 USD	2 EUR	- USD	2 USD	- EUR

40.3 Ryzyko makroekonomiczne

Większość sprzedaży Grupy Kapitałowej jest realizowana w Polsce. W związku z tym wyniki osiągnięte przez Grupę Kapitałową są pośrednio zależne od takich wielkości makroekonomicznych jak wzrost PKB, poziom bezrobocia, poziom inflacji oraz stóp procentowych czy dynamika wzrostu wynagrodzeń. Czynniki te wpływają na kondycję finansową podmiotów uczestniczących w obrocie gospodarczym oraz siłę nabywczą klientów końcowych. Ewentualne spowolnienie tempa wzrostu gospodarczego oraz pogorszenie się wskaźników makroekonomicznych mogłoby niekorzystnie wpłynąć na wyniki finansowe osiągnięte przez Grupę Kapitałową. Szeroko rozumiana branża spożywcza, w której działa Grupa jest w mniejszym stopniu narażona na ryzyko dekonstrukcji niż inne gałęzie gospodarki, gdyż popyt na większość artykułów spożywczych, a w szczególności na mięso, jest sztywny.

40.4 Ryzyko kredytowe

Grupa zawiera transakcje z firmami o dobrej zdolności kredytowej. Wszyscy klienci, którzy pragną korzystać z kredytów kupieckich, poddawani są procedurom wstępnej weryfikacji. Ponadto, dzięki bieżącemu monitorowaniu stanów należności, narażenie Grupy na ryzyko nieściągalnych należności jest nieznaczne. W odniesieniu do innych aktywów finansowych Grupy, takich jak środki pieniężne i ich ekwiwalenty, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży oraz niektóre instrumenty pochodne, ryzyko kredytowe Grupy powstaje w wyniku niemożności dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy, a maksymalna ekspozycja na to ryzyko równa jest wartości bilansowej tych instrumentów.

W Grupie nie występują istotne koncentracje ryzyka kredytowego.

40.5 Ryzyko związane z płynnością

Grupa monitoruje ryzyko braku funduszy poprzez planowanie płynności. Narzędzie to uwzględnia terminy wymagalności/ zapadalności zarówno inwestycji jak i aktywów finansowych (np. konta należności, pozostałych aktywów finansowych) oraz prognozowane przepływy pieniężne z działalności operacyjnej.

Celem Grupy jest utrzymanie równowagi pomiędzy ciągłością a elastycznością finansowania, poprzez korzystanie z rozmaitych źródeł finansowania, takich jak kredyty w rachunku bieżącym, kredyty bankowe, obligacje, akcje uprzywilejowane, umowy leasingu finansowego oraz umowy dzierżawy z opcją zakupu.

	Krótkoterminowe		Długoterminowe		Zobowiązania razem
	do 12 m-cy	1 do 3 lat	3 do 5 lat	powyżej 5 lat	
Stan na 31 grudnia 2017					
Kredyty bankowe	179 309	18 957	-	-	198 266
Odsetki od kredytów bankowych	12 552	1 327	-	-	13 879
Leasing finansowy	12 590	19 698	5 492	-	37 780
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	205 990	-	-	-	205 990
Instrumenty pochodne	-	-	-	-	-
Ekspozycja na ryzyko płynności razem	410 441	39 982	5 492	-	455 915

Grupa GOBARTO S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

	Krótkoterminowe		Długoterminowe		Zobowiązania razem
	do 12 m-cy	1 do 3 lat	3 do 5 lat	powyżej 5 lat	
Stan na 31 grudnia 2016					
Kredyty bankowe	113 135	47 765	3 145	4 594	168 638
Odsetki od kredytów bankowych	7 919	3 344	220	322	11 805
Leasing finansowy	3 812	9 089	1 507	-	14 408
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	147 790	-	-	-	147 790
Instrumenty pochodne	68 625	-	-	-	68 625
Ekspozycja na ryzyko płynności razem	341 282	60 197	4 871	4 915	411 266

41 Zabezpieczenia

Grupa w ograniczonym zakresie korzystała z instrumentów finansowych zabezpieczających ryzyko kursowe, zawierając transakcje forward.

Wartości godziwe instrumentów zabezpieczających na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz 31 grudnia 2016 roku zaprezentowane zostały w nocie 34.1.

W celu ograniczenia zmienności wartości ponoszonych przez GRUPĘ kosztów odsetkowych (powodującej odchylenia od kwot przyjętych w planach finansowych, czy budżetach), spółki wykorzystywały transakcje pochodne typu Interest Rate Swap (IRS). Poprzez wykorzystanie kontraktu IRS na potrzeby zabezpieczenia się przed ryzykiem stopy procentowej Spółka osiągnie stałą poziomą stopę procentową, po której obsługiwany był koszt odsetkowy z tytułu zaciągniętego kredytu w danym horyzoncie czasowym.

Na dzień 31 grudnia 2017r. Grupa nie korzystała z instrumentów finansowych zabezpieczających ryzyko zmiany stopy procentowej.

42 Zarządzanie kapitałem

Głównym celem zarządzania kapitałem Grupy jest utrzymanie dobrego ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierałyby działalność operacyjną Grupy i zwiększały wartość dla jej akcjonariuszy.

Grupa zarządza strukturą kapitałową i w wyniku zmian warunków ekonomicznych wprowadza do niej zmiany. W celu utrzymania lub skorygowania struktury kapitałowej, Grupa może zmienić wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy, zwrócić kapitał akcjonariuszom lub wyemitować nowe akcje. W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku i 31 grudnia 2016 roku nie wprowadzono żadnych zmian do celów, zasad i procesów obowiązujących w tym obszarze.

Grupa monitoruje stan kapitałów stosując wskaźnik dźwigni, który jest liczony jako stosunek zadłużenia netto do sumy kapitałów powiększonych o zadłużenie netto. Do zadłużenia netto Grupa wlicza oprocentowane kredyty i pożyczki, zobowiązania z tytułu dostaw i usług i inne zobowiązania, pomniejszone o środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych. Kapitał obejmuje zamienne akcje uprzywilejowane, kapitał własny należny akcjonariuszom jednostki dominującej pomniejszony o kapitały rezerwowe z tytułu niezrealizowanych zysków netto.

Grupa GOBARTO S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach złotych)

	<i>31 grudnia 2017</i>	<i>31 grudnia 2016</i>
Oprocentowane kredyty i pożyczki	198 266	168 638
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	205 990	147 790
Minus środki pieniężne i ich ekwiwalenty	62 090	56 333
Zadłużenie netto	342 166	260 095
Kapitał własny	425 543	406 310
Kapitał razem	425 543	406 310
Kapitał i zadłużenie netto	767 709	666 405
Wskaźnik dźwigni	45%	39%

43 Struktura zatrudnienia

Przeciętne zatrudnienie w Grupie w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku i 31 grudnia 2016 roku kształtowało się następująco:

Grupa zatrudnionych	<i>Rok zakończony</i>	<i>Rok zakończony</i>
	<i>31 grudnia 2017</i>	<i>31 grudnia 2016</i>
Zarząd jednostki dominującej	4	4
Zarządy jednostek z grupy	13	13
Administracja	396	289
Dział sprzedaży	442	270
Pion produkcji	1 587	544
Pozostali	362	125
Razem	2 804	1 245

44 Różnice kursowe z przeliczenia

Pozycja różnic kursowych z przeliczenia obejmuje efekt przeliczenia danych finansowych jednostek zagranicznych sporządzonych w walucie funkcjonalnej EUR oraz UAH na walutę prezentacji niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego (czyli PLN).

45 Zdarzenia następujące po dniu bilansowym

45.1 Postawienie spółki PorkPro sp. z o.o. s.k. w stan likwidacji

W dniu 1 stycznia 2018 roku Wspólnicy spółki PorkPro Polska sp. z o.o. s.k. podjęli uchwałę o otwarciu likwidacji Spółki w celu jej rozwiązania. Likwidacja będzie przeprowadzona pod firmą Spółki z dodaniem oznaczenia „w likwidacji”.

45.2 Ustanowienie hipoteki

W dniu 3 marca 2018r. w wykonaniu postanowień umowy kredytów zawartej w dniu 31 października 2017 roku z Bankiem Polska Kasa Opieki S.A. z siedzibą w Warszawie, właściwe sądy rejonowe dokonały w odpowiednich księgach wieczystych wpisu ustanowionych przez Gobarto S.A. oraz spółki zależne i pośrednio zależne Spółki, tj.

Agro Gobarto Sp. z o.o., Gobarto Dziczyszna Sp. z o.o., Agroferm Sp. z o.o., Agro Bieganów Sp. z o.o., Agro Net Sp. z o.o., Rolpol Sp. z o.o. oraz Bioenergia Sp. z o.o.:

- hipoteki umownej łącznej do wysokości 317.753.610,00 zł w celu zabezpieczenia wierzytelności pieniężnych Banku wynikających z Umowy Kredytów; oraz
- hipoteki umownej łącznej do wysokości:
 - a) w przypadku Gobarto S.A. - 9.100.000,00 zł,
 - b) w przypadku Agro Gobarto sp. z o.o. - 845.000,00 zł,
 - c) w przypadku Gobarto Dziczyszna sp. z o.o. - 1.560.000,00 zł,
 - d) w przypadku Agroferm sp. z o.o. - 195.000,00 zł,
 - e) w przypadku Agro Bieganów sp. z o.o. - 845.000,00 zł,
 - f) w przypadku Agro Net sp. z o.o. - 292.500,00 zł,
 - g) w przypadku Rolpol sp. z o.o. - 455.000,00 zł oraz
 - h) w przypadku Bioenergia sp. z o.o. - 14.787.500,00 zł

w celu zabezpieczenia wierzytelności pieniężnych Banku wynikających z umów hedgingu zawartych przez Spółkę i spółki zależne w związku z Umową Kredytów.

45.3 Sprzedaż nieruchomości inwestycyjnej

W dniu 28 lutego 2018r. Spółka sprzedała część nieruchomości inwestycyjnej w Jaworzu, 30.134 m² z 41.229 m² co stanowi 73% powierzchni, za cenę 3.960 tys. PLN brutto.

45.4 Aneks do umowy kredytowej

W dniu 20 marca 2018 roku Spółka podpisała z Bankiem aneks do umowy kredytowej z 31 października 2017 roku, z którego wynika iż Bank akceptuje niższy poziom wskaźnika kapitały własne do sumy bilansowej. Szczegóły zostały opisane w nodzie 7.

Zarząd spółki dominującej GOBARTO S.A.

21 marca 2018	Dariusz Formela	Prezes Zarządu
21 marca 2018	Roman Miler	Wiceprezes Zarządu
21 marca 2018	Rafał Oleszak	Wiceprezes Zarządu
21 marca 2018	Przemysław Koźlakiewicz	Wiceprezes Zarządu

Sporządzający:

21 marca 2018	Agnieszka Kabus	Główny Księgowy
---------------	-----------------	-----------------	-------